

TVEDESTRAND
KOMMUNE

Årsberetning 2024

2024

Innholdsfortegnelse

1	Tvedestrand (1)	5
1.1	Innledning	5
1.2	Sammendrag	6
1.3	Hovedbilder	9
1.3.1	Folketall	9
1.3.2	Arbeidsmarked	12
1.3.3	Folkehelse	15
1.4	Hovedstrategi	18
1.5	Styringssystem og målekart	20
1.5.1	Målekart	20
1.5.2	Handlingsregler	21
1.5.3	Politisk og administrativ organisering	21
1.5.4	Utviklings- og omstillingsarbeid	22
1.6	Tjenester, forvaltning og klimatiltak	25
1.6.1	Tjenester	25
1.6.2	Forvaltning	25
1.6.3	Klimatiltak	25
1.6.4	Brukertilfredshet	26
1.6.5	Tilsyn	26
1.6.6	Internkontroll	27
1.7	Medarbeidere	31
1.7.1	Antall årsverk	31
1.7.2	Medarbeiderundersøkelse og arbeidsmiljø	32
1.7.3	Sykefravær	32
1.7.4	Seniortiltak	33
1.7.5	Kompetansetiltak	33
1.7.6	Likestilling, integrering og mangfold	33
1.7.7	Etikk	39
1.7.8	AKAN-arbeid	41
1.8	Økonomi	42
1.8.1	Hovedtrekk	42
1.8.2	Driftsregnskapet, inklusive avvik	51
1.8.3	Investeringsregnskapet, inklusive avvik	63
1.8.4	Finansforvaltning	64
1.8.5	Finansielle nøkkeltall	70

2	Kommunedirektør, stab og IKT (200)	72
2.1	Sektorenes rapporter	72
2.1.1	Økonomi	72
2.1.2	Årsverk	73
2.1.3	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene	73
2.1.4	Sykefravær	73
2.1.5	Målekart	74
2.1.6	Fokusområder	74
2.1.7	Helse, miljø og sikkerhet	75
3	Samfunn og infrastruktur (210)	76
3.1	Sektorenes rapporter	76
3.1.1	Økonomi	76
3.1.2	Årsverk	80
3.1.3	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene	80
3.1.4	Sykefravær	81
3.1.5	Målekart	82
3.1.6	Fokusområder	82
3.1.7	Helse, miljø og sikkerhet	83
4	Læring og oppvekst (220)	84
4.1	Sektorenes rapporter	84
4.1.1	Økonomi	84
4.1.2	Årsverk	85
4.1.3	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene	86
4.1.4	Sykefravær	87
4.1.5	Målekart	88
4.1.6	Fokusområder	89
4.1.7	Helse, miljø og sikkerhet	89
5	Velferd, psykisk helse og habilitering (230)	91
5.1	Sektorenes rapporter	91
5.1.1	Økonomi	91
5.1.2	Årsverk	93
5.1.3	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene	94
5.1.4	Sykefravær	98
5.1.5	Målekart	99
5.1.6	Fokusområder	99
5.1.7	Helse, miljø og sikkerhet	99

6	Helse, familie og rehabilitering (240)	102
6.1	Sektorenes rapporter	102
6.1.1	Økonomi	102
6.1.2	Årsverk	103
6.1.3	Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene	104
6.1.4	Sykefravær	107
6.1.5	Målekart	108
6.1.6	Fokusområder	108
6.1.7	Helse, miljø og sikkerhet	109

1 Tvedestrand (1)

1.1 Innledning

Innledning

I henhold til kommuneloven skal kommunen årlig utarbeide et årsregnskap og en årsberetning, som skal behandles av kommunestyret innen 1. juli.

Årsberetningen skal gi en grundig redegjørelse for forhold som er viktige for å vurdere den økonomiske utviklingen og situasjonen i kommunen. Den skal også vurdere om den økonomiske utviklingen og situasjonen ivaretar kommunens økonomiske handleevne over tid. Videre skal årsberetningen forklare vesentlige avvik mellom årsbudsjettet og regnskapet, samt avvik fra kommunestyrets premisser for bruk av bevilgningene.

I tillegg skal årsberetningen redegjøre for virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen og dens innbyggere. Det skal også beskrives tiltak som er iverksatt og planlagte tiltak for å sikre en høy etisk standard.

Den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling skal omtales, og det skal redegjøres for hvordan kommunen oppfyller arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.

Dokumentet er delt inn i to hoveddeler: Del 1 (kapittel 1.1-1.8) som utgjør selve årsberetningen, og Del 2 (kapittel 2-6) som gir en grundigere omtale av tjenesteområdene, kalt sektorenes rapporter. Disse årsrapportene er utarbeidet i tråd med den nye administrative organiseringen som ble innført høsten 2020.

Årsberetningen starter med et kortfattet sammendrag i kapittel 2, som gir en oversikt over de viktigste resultatene innenfor tjenester og økonomi for kommunen i 2023. Deretter følger en presentasjon av hovedstrategien for Tvedestrand kommune, en gjennomgang av samfunnsutviklingen i Tvedestrand, styringssystem, handlingsregler, målekart, organisering og utviklingsarbeid, samt tjenester og forvaltning inkludert internkontroll og tilsyn. Videre beskrives medarbeidere, inkludering, mangfold og etikk, samt kommunens økonomiske resultater.

For en god første innsikt anbefales det å lese kapittel 1.2 med sammendraget og kapittel 1.8 om økonomi i årsberetningsdelen.

Tvedestrand den 31.03.2025

Jan Magne Stensrud

Kommunedirektør

1.2 Sammendrag

Tvedestrand kommunes oppdrag er å gi dagens og fremtidens innbyggere tjenester med god kvalitet gjennom god ressursutnyttelse og tilrettelegging for fremtidig vekst. Konklusjonen er at kommunen også i 2024 har levert gode tjenester til innbyggerne. Året har vært preget av omstilling og arbeid med nedstyring. Fremdriften i utbyggingsprosjektene har bremsset noe opp. Mye grunnet manglende planarbeidskapasitet. Kommunen som helhet fikk et regnskapsresultat i minus der også disposisjonsfondet er brukt opp.

Kommunedirektøren har de senere årene pekt på et bilde av en kommune med stadig større utfordringer både driftsmessig og økonomisk. Flere eldre med tjenestebehov, flere ressurskrevende brukere, innbyggere med økonomisk sosial støtte, økte vansker med rekruttering av flere typer personell, høyt sykefravær og økt vikarbruk er noen av utfordringene. Sammen med stadig høyere gjeldsgrad, økende rentenivå, økt akkumulert premieavvik og dårlig likviditet strammes den kommunale økonomien gradvis til. Et ekstraordinært utbytte fra Å Energi, og en ekstrabevilling over statsbudsjettet på til sammen 12,5 millioner kroner var ikke nok for å redde balansen. Kommunedirektøren har signalisert et behov for vedtak som skaper økonomisk balanse ved å benytte en kombinasjon av kutt i driftsutgifter og økte inntekter.

For å begrense merforbruket har kommunedirektøren sett seg nødt til å innføre begrenset innkjøpsstopp, ansettelsesstopp og en trafikklysmoell. Trafikklysmoellen krever at avdelingene må innrette arbeidet slik at de klarer seg uten bruk av innleie og overtid de første to dagene.

Nedenfor noen hovedoverskrifter for året som beskriver kommunens utfordringer:

- Kommunen opplever fortsatt store utfordringer med økt merforbruk, særlig i sektorene for Velferd, psykisk helse og habilitering (VPH) og Helse, familie og rehabilitering (HFR) og etter 1.9.2024 den sammenslåtte helsesektoren Helse og Mestring.
- Utgifter til overtid og vikarer i de samme sektorene har økt blant annet ved økning i tjenestene samt at det har vært vanskelig å få rekruttert rett kompetanse ved ledige stillinger og ved sykefravær.
- Kommunen opplever et høyt sykefravær. Ved utgangen av 2024 var sykefraværet nær 11 prosent.
- Uro i verden og flyktningmottak har gitt Tvedestrand, både som samfunn og organisasjon, helsemessige, økonomiske og sosiale utfordringer. Fokus på beredskap er viktigere enn på lenge.
- Kommunen har gjennomført store omstillinger innen helsesektoren og sektor for Samfunn og Infrastruktur. Et arbeid som vil fortsette inn i 2025.
- Stort snøfall har medført store ekstra utgifter og gjorde også i år at beredskapen ble satt på prøve.

Ved budsjettkontroll for 2. tertial ble det antydnet usikkerhet rundt det økonomiske driftsresultatet for året, og det ble på usikkert grunnlag antydnet et merforbruk opp mot 21 mill. kroner. Det reelle nedstyringsbehovet ble signalisert til å ligge opp mot 30 millioner kroner.

Tvedestrand kommunes regnskapsresultat for 2024 endte med et udekket underskudd på 23,3 mill. kroner.

Sektorene fikk et samlet merforbruk på om lag 10,85 mill. kroner. Sektorene meldte ved 2.

tertiel først om et forventet merforbruk på om lag 9,9 mill. kroner.

De største avvikene mellom regnskap og regulert budsjett er som følger:

- Merforbruk for sektorene på 10,85 mill. kroner
- Mindreinntekt på skatt på 7,8 mill. kroner
- Merinntekt på rammeoverføringer på 4,4 mill. kroner
- Mindreinntekt på andre generelle statstilskudd på 3 mill. kroner (herav mindreinntekt på integreringstilskudd på 3,6 mill. kroner)
- Merinntekter på utbytte fra Å energi på 7,6 mill. kroner
- Mindreinntekter/merutgifter på renter på 0,4 mill. kroner
- Pensjon og premieavvik har netto mindreinntekter på 0,5 mill. kroner
- Mer avsetning/mindre bruk av bundne fond på 3 mill. kroner
- Manglende effektivering av innsparinger på 11 mill. kroner (fellesområde) gav merforbruk.

Årets resultat ble på - 24,66 mill. kroner. I tråd med kommunelovens forskrifter skal en stryke overføring til investering. Etter strykning av overføring til investering på 1,355 mill. kroner ble resultatet 23,3 mill. kroner i merforbruk/underskudd. Dette beløpet må dekkes inn i senere år, i tråd med kommunelovens § 14-11.

Dersom en hadde hatt et merforbruk som var større enn tre prosent av driftsinntektene, ville det medført direkte innmelding i ROBEK (register om betinget godkjenning og kontroll). Merforbruket var 2,97 prosent. Dersom merforbruket hadde vært om lag 270.000 kroner høyere, ville en kommet over terskelen på tre prosent. Dette tilsier at den økonomiske situasjonen er svært alvorlig, noe som betyr at det må gjøres store grep raskt for å gjenvinne balansen.

Sektorene har samlet sett hatt et merforbruk i 2024. Det kan i store trekk tilskrives merutgifter til lønn inkludert overtidslønn. Noe av bakgrunnen er et økende tjenestebehov i helse- og omsorgssektorene som ikke var kjent på budsjetteringstidspunktet. Dette gjelder både nye brukere og økning av tjenester til andre brukere. I tillegg har en også ekstra utgifter innen tekniske tjenester, stort snøfall og bygg og anlegg.

Enkelt sagt viser netto driftsresultat om driftsinntektene for året ikke er store nok til å dekke årets utgifter. For Tvedestrand kommune var løpende utgifter høyere enn løpende inntekter i 2024. Netto driftsresultat utgjør - 29,4 mill. kroner, eller -3,7 prosent av brutto driftsinntekter. Foreløpige kostratall for alle landets kommuner uten Oslo er - 0,1 prosent.

Begrepet netto driftsresultat omfatter blant annet øremerkede midler som enten avsettes til fond eller brukes av fond. Dette er i realiteten tekniske forhold rundt tidsforskyvninger for hvilket år en bruker øremerkede midler, og har ikke noen med kommunens økonomiske handlingsrom å gjøre. Videre omfatter størrelsen avsetninger til og bruk av fond på selvkostområdene. Dersom en korrigerer for denne typen transaksjoner, gir det et mer riktig bilde av utviklingen av kommunens fritt disponible midler.

Korrigert for bundne nettoavsetninger blir det et netto driftsresultat på ca. -31,4 mill. kroner, eller -4,0 prosent, noe som er svært langt unna måltallet for grønn sone som er over 8 mill. kroner. Det er denne størrelsen som er valgt som en av kommunens handlingsregler. Det vises til kapittel 1.5.2 om handlingsregler.

Kommunens disposisjonsfond landet på 0 kroner ved utgangen av 2024. Det er en reduksjon på 8,052 mill. kroner fra 2023. Disposisjonsfondet burde minst ha ligget på 25 mill. kroner for å kunne betegnes innenfor kategorien "større handlingsrom", dvs. "grønt nivå". "Rødt nivå" er under 10 mill. kroner.

Når det gjelder investeringsbudsjettet så er det, med unntak av prosjekter med tidsforskyvninger, få avvik mellom regnskap og regulert budsjett i 2024. Det har vært stor aktivitet på de ulike prosjektene. Kommunen har på bakgrunn av de store investeringsprosjektene kommet opp i en lånegjeld på investeringslån på 801,4 mill. kroner. Dette nøkkeltallet ligger i kategori "lite økonomisk handlingsrom", eller "rød sone".

Høy etisk standard sikres i første rekke gjennom de retningslinjene som er nedfelt i kommunens arbeidsgiverpolitikk under punktet «Etiske verdier». Det vises til kapittel 1.7.7 om etikk. Kommunen har også utarbeidet varslingsrutiner for kritikkverdige forhold.

I kapittel 1.7.6 er det beskrevet den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling og mangfold. I tillegg er det omtalt hva kommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26. Det er medtatt statistikk for menn og kvinner fordelt på stillingsstørrelse, lønnsnivå og andel som jobber i ulike sektorer. Det er videre redegjort for ulike tiltak for å ivareta likestilling og mangfold.

1.3 Hovedbilder

1.3.1 Folketall

Det kan være mange aktuelle indikatorer på utviklingen i samfunnet Tvedestrand. Her vises folketallsutvikling og aldersfordeling fra SSB. I tillegg har en med en tabell for arbeidsledighet.

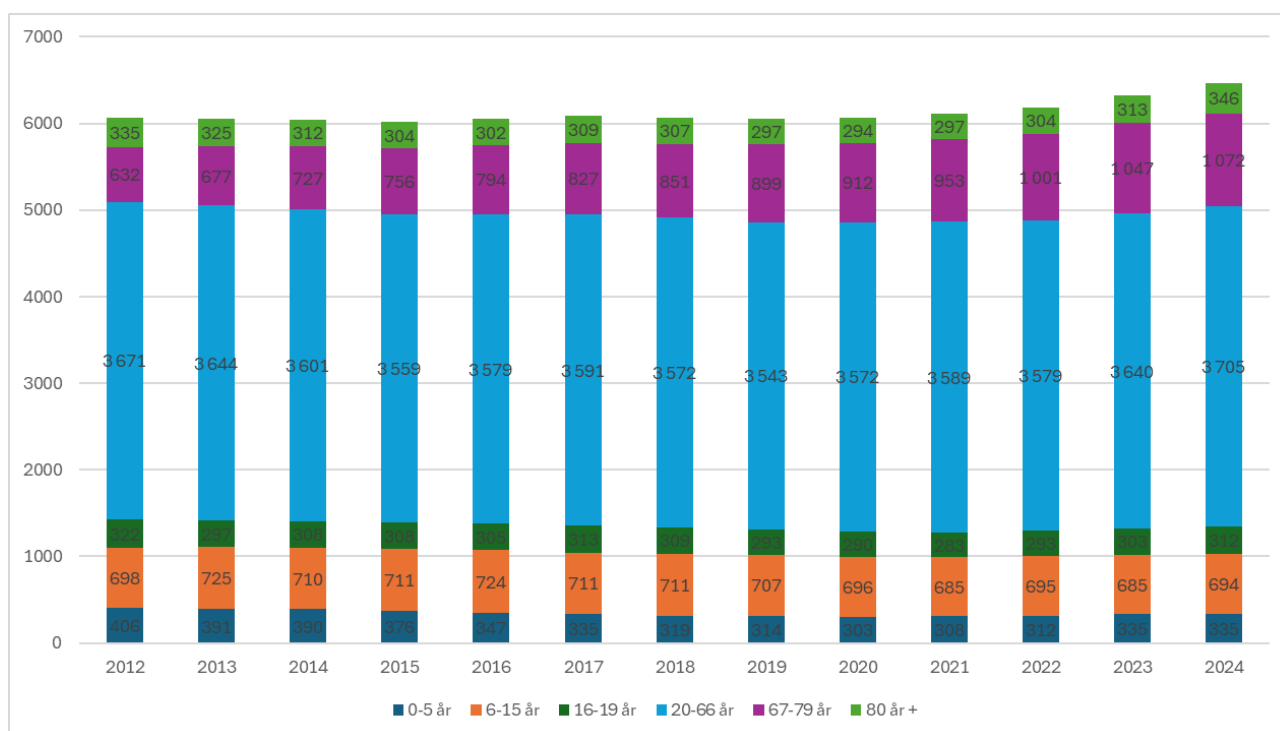
År 2012	År 2013	År 2014	År 2015	År 2016	År 2017	År 2018	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023	År 2024
6 064	6 059	6 048	6 014	6 051	6 086	6 069	6 053	6 067	6 115	6 184	6 323	6464

I perioden 2012 til 2024 har det vært økning i folketallet i Tvedestrand. Økningen har vært på 400 personer, eller 6,6 prosent. En ser av tabellen at endringen i folketallet har vært varierende fra ene året til det andre. Siden 2019 har folketallet vært stigende, med 411 personer eller 6,8 prosent vekst. Det er økning på 141 innbyggere fra 2023 til 2024.

Folketallet fordelt på alder ved utgangen av sist år framgår av tabellen nedenfor.

År	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-66 år	67-79 år	80 år +	I alt
2012	406	698	322	3 671	632	335	6 064
2013	391	725	297	3 644	677	325	6 059
2014	390	710	308	3 601	727	312	6 048
2015	376	711	308	3 559	756	304	6 014
2016	347	724	305	3 579	794	302	6 051
2017	335	711	313	3 591	827	309	6 086
2018	319	711	309	3 572	851	307	6 069
2019	314	707	293	3 543	899	297	6 053
2020	303	696	290	3 572	912	294	6 067
2021	308	685	283	3 589	953	297	6 115
2022	312	695	293	3 579	1001	304	6 184
2023	335	685	303	3 640	1047	313	6 323
2024	335	694	312	3 705	1 072	346	6 464
Endring i perioden 2012-2024	-17,5 %	-0,6 %	-3,1 %	0,9 %	69,6 %	3,3 %	6,6 %

På figuren nedenfor vises de samme tallene i et diagram:

Det er forskjellig utvikling for de ulike aldersgruppene over tid. En ser av diagrammet over at aldersgruppene under 20 år har sunket i perioden.

Antall barn og unge (aldersgruppen 0-19 år) har blitt gradvis redusert, fra 1 426 i 2012 til 1 341 i 2024. Dette er en nedgang på 6 prosent. Nedgangen i aldersgruppen 0-5 år er markant, hele 17,5 prosent.

På motsatt side har en hatt en stor økning i aldersgruppen 67-79 år på hele 69,6 prosent i perioden (økning på 440 personer).

Fra 2023 til 2024 er det størst økning i aldersgruppen 20-66 år (65 personer) og 80+ (33 personer) og 67-79 år (25 personer). Alle aldersgruppene unntatt 0-5 år har hatt økning i folketallet fra 2023-2024.

En ser at kommunen får en stadig eldre befolkning, mens barn/unge har hatt en reduksjon i perioden. Den yrkesaktive delen av befolkningen (16-66 år) har hatt en marginal økning på om lag 0,6 prosent.

Nedenfor er det pekt på noen generelle utfordringer som kan komme i kjølvannet av flere eldre og færre unge i befolkningen:

1. Økt belastning på helsevesenet

Med en større andel eldre i befolkningen kan behovet øke for helsetjenester, pleie og omsorg. Dette kan føre til økt press på helsevesenet og behov for flere ressurser og personell.

2. Pensjon og økonomisk bærekraft

En aldrende befolkning betyr flere pensjonister og færre i arbeidsfør alder. Dette kan utfordre pensjonssystemet og økonomisk bærekraft, da færre arbeidstakere må støtte flere pensjonister.

3. Arbeidskraft og produktivitet

Med færre unge i arbeidsfør alder kan det bli mangel på arbeidskraft, noe som kan påvirke produktiviteten og økonomisk vekst. Det kan også føre til behov for å tiltrekke seg

arbeidskraft fra andre land.

4. Sosial isolasjon og ensomhet

Eldre kan oppleve sosial isolasjon og ensomhet, spesielt hvis de bor alene eller har begrenset sosialt nettverk. Dette kan påvirke deres mentale og fysiske helse negativt.

5. Bolig og infrastruktur

Økt antall eldre kan kreve tilpasninger i bolig og infrastruktur, som tilgjengelige boliger, transport og offentlige rom som er tilpasset eldre.

6. Intergenerasjonelle forhold

Forskjeller i behov og prioriteringer mellom generasjonene kan skape spenninger. Det er viktig å finne balanse og forståelse mellom unge og eldre for å sikre et harmonisk samfunn.

Mulige løsninger sett fra et overordnet perspektiv:

- **Investering i helsevesenet:** Øke ressurser og personell for å møte behovene til en aldrende befolkning.
- **Pensjonsreformer:** Sikre bærekraftige pensjonssystemer som kan støtte en større andel pensjonister.
- **Arbeidsmarkedstiltak:** Fremme inkludering av eldre i arbeidslivet og tiltrekke seg utenlandsk arbeidskraft.
- **Sosiale tiltak:** Skape programmer og initiativer for å redusere sosial isolasjon blant eldre.
- **Tilpasning av infrastruktur:** Utvikle boliger og offentlige rom som er tilgjengelige og trygge for eldre.

Disse problemstillingene krever en helhetlig tilnærming og samarbeid mellom myndigheter, samfunn og individer for å sikre en bærekraftig og inkluderende framtid.

1.3.2 Arbeidsmarked

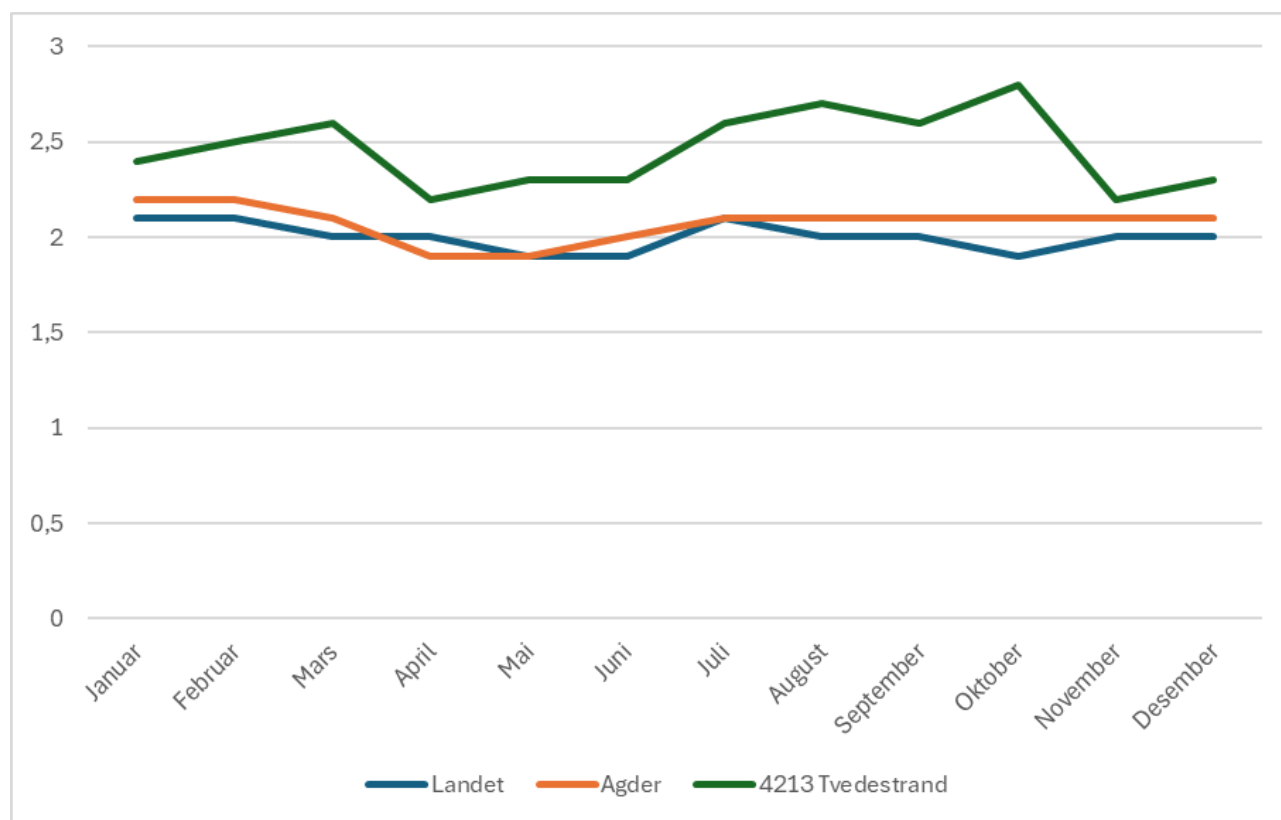
Utvikling av arbeidsledighet (helt ledige arbeidssøkere) i % av arbeidsstyrken, ved årsskiftet

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Landet	2,8	2,5	2,6	3,1	3,4	3,2	2,3	2,2	4,4	2,2	1,6	1,9	2,0
Snitt fylket (Agder tall fom. 2021)	3,5	3,6	4,0	3,7	4,7	3,5	2,3	2,3	3,9	2,0	1,8	2,0	2,1
Tvedestrand	3,2	4,0	4,0	4,1	5,4	3,8	2,6	2,7	5,0	2,7	2,4	2,1	2,3

Statistikk er hentet fra NAV. Arbeidsledigheten i Tvedestrand har i perioden variert mellom 2,1 prosent og 5,4 prosent. I slutten av 2023 var den nede i 2,1 prosent, eller 60 personer, som er det laveste i perioden. Ledigheten har økt i 2024 til 2,3 prosent. Ledigheten i Tvedestrand har de fleste årene vært høyere enn gjennomsnittet både for Aust-Agder og landet.

Det høye ledighetstallet for 2020 forklares blant annet med koronapandemien.

Ved utgangen av 2024 er ledigheten forholdsvis lav både i Tvedestrand, fylket og landet. Arbeidsledigheten gjennom året 2024 er gjengitt i diagrammet nedenfor:

Diagrammet viser at arbeidsledigheten i Tvedestrand har ligget over landet og Agder i hele 2024. Trenden har vært varierende men synkende i de siste høstmånedene for Tvedestrand. En ser at Tvedestrands kurve har en annen profil enn fylkets og landets, noe som blant annet kan ha sammenheng med sesongvariasjoner innen ulike bransjer. Fylkets og landets profil har ligget ganske jevnt rundt 2 prosent.

Ifølge **pressemelding fra NAV fra desember 2024** er 77 300 personer i hele landet registrert som helt ledige eller arbeidssøkere på arbeidsmarkedstiltak hos Nav ved

utgangen av desember. Det utgjør 2,6 prosent av arbeidsstyrken., herav helt *ledige 2,0 prosent*. Videre i pressemeldingen står det følgende:

"Justert for normale sesongvariasjoner, var det 400 flere som var registrert som helt ledig eller arbeidssøkere på tiltak i desember.

Ledigheten fortsetter å krype noe oppover i desember. Det siste året har vi fått flere ledige i alle fylker og yrker. Mye av denne økningen skyldes flere arbeidssøkere fra Ukraina. De siste månedene har likevel økningen i ledighet begynt å flate noe ut. Etterspørselen etter arbeidskraft holder seg også på et høyt nivå, sier arbeids- og velferdsdirektør Hans Christian Holte.

Bruttoledigheten, det vil si summen av helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, består av 60 600 helt ledige (2,0 % av arbeidsstyrken) og 16 700 arbeidssøkere på tiltak (0,6 % av arbeidsstyrken). I tillegg er 23 600 personer delvis ledige (0,8 % av arbeidsstyrken). Totalt er det dermed 100 900 registrerte arbeidssøkere hos Nav ved utgangen av desember. Det utgjør 3,4 prosent av arbeidsstyrken.

Fortsatt mange arbeidssøkere fra Ukraina

Over halvparten av de som er registrert som helt ledige eller arbeidssøker på tiltak har innvandrerbakgrunn. Sammenlignet med desember i fjor, er det nå 6 600 flere med innvandrerbakgrunn, mens antallet uten denne bakgrunnen har økt med 2 000 personer. Ukrainere (8 700 personer) utgjør den største gruppen med innvandrerbakgrunn av helt ledige og arbeidssøkere på tiltak, etterfulgt av personer fra Polen (5 400 personer) og Syria (2 800 personer).

– Det er ikke så overraskende at arbeidssøkere fra Ukraina utgjør en stor del av økningen. Vi ser at etter hvert som de etablerer seg i Norge og fullfører introduksjonsprogrammet, tar flere kontakt med Nav for å få bistand til å komme i jobb, sier Holte.

Høyest ledighet innen reiseliv og transport

Ved utgangen av desember er bruttoledigheten høyest blant personer med bakgrunn innen reiseliv og transport, med 3,7 prosent av arbeidsstyrken. Bruttoledigheten er lavest innen akademiske yrker og undervisning med henholdsvis 0,9 prosent av arbeidsstyrken hver.

Bruttoledigheten økte eller holdt seg stabil i de fleste yrkesgruppene i desember. Økningen var størst blant personer med bakgrunn innen butikk- og salgsarbeid, kontorarbeid, ingeniør- og IKT-fag, samt helse, pleie og omsorg (alle med 100 flere personer). Mens i bygg og anlegg gikk bruttoledigheten ned med 100 personer fra november til desember."

Navs arbeidsmarkedsprognose, 25-1 sier at selv om arbeidsledigheten har økt gradvis de siste årene, er arbeidsmarkedet fremdeles sterkt. Det er svært lav ledighet og høy sysselsetting i et historisk perspektiv, kombinert med høy etterspørsel etter arbeidskraft. I tillegg har veksten i antallet arbeidssøkere avtatt det siste året, og siden forrige prognose har antallet helt ledige falt med 200 personer (sesongjustert). Dette er en mer positiv utvikling enn forventet i forrige prognose.

Siden høsten 2022 har antallet arbeidssøkere registrert hos Nav økt i et moderat tempo. Totalt var det omtrent 20 000 flere arbeidssøkere ved utgangen av januar 2025 enn i november 2022. Flere arbeidssøkere fra Ukraina og økt ledighet innen bygg og anlegg, er de viktigste drivere bak økningen i ledigheten de siste to årene. Samlet sett anslås det at disse to faktorene kan forklare i overkant av to tredeler av økningen i antallet arbeidssøkere de siste to årene.

De neste årene ventes det at norsk økonomi vil gå inn i en oppgangskonjunktur, med

vekst i reallønninger, forbruk og boliginvesteringer. Inflasjonen har falt betydelig, og en legger til grunn at Norges Bank vil sette ned renten i mars. Kombinasjonen av lavere prisvekst og høy lønnsvekst fører til reallønnsvekst som bidrar til økt privat konsum. Økende boligpriser som følge av store boligunderskudd bidrar til at aktiviteten i byggenæringen løftes, godt hjulpet av lavere rente. NAVs prognose tilsier at de lave boliginvesteringene i 2023 og 2024 snur til vekst i 2025 og 2026.

Fremover forventes det at ledigheten holder seg på dagens nivå, før den etter hvert vil falle noe. I gjennomsnitt anslås det 61 000 registrerte helt ledige i 2025 og 59 000 i 2026. Det tilsvarer 2,0 prosent av arbeidsstyrken i år og 1,9 prosent neste år.

1.3.3 Folkehelse

Folkehelse i Tvedestrand kommune

I 2024 ble ny folkehelseoversikt vedtatt med følgende tre fokusområder for de neste årene:

- Unge uføre
- Utenforskap
- Nærmiljø

I henhold til ny rutine for systematisk folkehelsearbeid skal sektorene rapportere om tiltak på fokusområdene.

Sektor for læring og oppvekst:

Unge uføre

Når elever i Tvedestrandskolen ikke får et tilfredsstillende utbytte av den vanlige undervisningen, har eleven rett til spesialundervisning. Et virkemiddel er bruk av alternativ opplæringsarena. Lav utdanning eller manglende videregående opplæring ser ut til å være den mest gjennomgående demografiske faktoren blant dem som blir uføre i ung alder.

Utenforskap

- Tvedestrandsskolen har utarbeidet en egen handlingsplan for skolenærvær. Planen skal sikre at alle som jobber i skolen følger med og setter inn tiltak når det er bekymring for at en elev er for mye borte fra skolen. Handlingsplanen skal sikre at alle foresatte er kjent med skolens rutiner ved fravær, og at samarbeidet mellom skole og hjem er godt.
- Tvedestrandsskolen har utviklet en handlingsplan for trygt og godt skolemiljø. Et tverrfaglig systematisk arbeid er avgjørende for å skape et trygt og godt skolemiljø. Skolen skal ha nulltoleranse mot mobbing, vold, diskriminering og trakassering, men også mot mindre alvorlige krenkelser.
- Tvedestrandsskolen har organiserte overføringsplaner for elever. Det er overføringsplaner fra barnehage til skole. Barnehagen og skolen/SFO samarbeider med foreldre for å legge til rette for at barna får en trygg og forutsigbar overgang til skolelivet. Tvedestrandsskolen har også strukturerte overføringsmøter med Tvedestrand videregående skole om overføringer av kommunens elever fra grunnskole til videregående opplæring.

Nærmiljø

Skolen kan også ha et ansvar for mobbing som skjer etter skoletid, for eksempel på internett, på skoleveien eller på fritidsaktiviteter. Handlingsplan for trygt og godt skolemiljø følger opp dette for å sikre at eleven opplever å ha det bra på skolen.

Sektor for helse og mestring:

Utenforskap og nærmiljø

Helsestasjonen har et universelt tilbud «åpen helsestasjonen» og aktivitetsavdelingens aktiviteter bidrar i forhold til nærmiljø og hindre ensomhet og utenforskap.

Utenforskap og unge uføre

- Drop in- tilbud fra psykisk helse og livsmestring for de som har utfordringer med å mestre hverdagen.
- KID og KIB kurs kan bidra i forhold til unge uføre og hindre utenforskap. (Kurs i mestring av depresjon og belastning).

- NyBy – Plattform for ressurs samarbeid. Digital plattform med ulike medlemsgrupper samt en fellesgruppe for alle frivillige i samarbeid med Frivilligsentralen.

Sektor for samfunn og infrastruktur:

Nærmiljø

Drikkevannskvaliteten i kommunen er utmerket, uten avvik i 2024. Dette følges opp daglig, både i ordinær drift og i beredskapssammenheng. Utslipp fra avløpsanleggene kontrolleres også daglig, og resultatene har vært tilfredsstillende.

Kulturkontoret bidrar til et aktivt nærmiljø ved å arrangere utstillinger og arrangementer i sentrum, som skaper viktige møteplasser for innbyggerne.

De merkede turstiene i kommunen vedlikeholdes på dugnad av lokale lag og foreninger. Kommunen gir råd og veiledning under merkearbeidet, legger turstiene inn i kartverket og informerer om tilgjengelige tilskuddsmidler.

I statlig sikrede friluftsområder mottar kommunen støtte til investeringer, noe som muliggjør en høyere grad av tilrettelegging i disse områdene.

Nærfriluftsliv, som er friluftsliv i nærheten av der man bor, er viktig for mange, selv med liten eller ingen tilrettelegging. For å ivareta mulighetene til nærfriluftsliv er det viktig med en arealplanlegging som sikrer god adkomst til grønne lunger. Bronsbubakken, Langjordet og Solfjeldparken er eksempler på viktige områder som gir muligheter for et variert nærfriluftsliv.

Utenforskap

Tvedestrand badepark er et gratistilbud til barn og unge, som er mye benyttet og bidrar til aktivitet og mestringfølelse. Kulturkontorets satsing på sommeraktiviteter gir alle barn og unge like muligheter til deltakelse, uavhengig av økonomi og funksjonsevne.

Frivilligsentralens julegaveprosjekt 2024 har bidratt til økt tilhørighet og fellesskap i lokalsamfunnet, og viser at medmennsker har omsorg for hverandre og deres familier. Fri-fredags forum, som arrangeres en fredag i måneden på Innbyggernes hus, reduserer alenetid og bygger nettverk blant de frivillige.

Biblioteket fungerer som en inkluderende møteplass for kommunens innbyggere. Dette er en del av bibliotekets samfunnsoppdrag, som innebærer å utjevne digitale, kulturelle og økonomiske skiller.

Unge uføre

Gjennomsnittlig mottar 136 husstander bostøtte hver måned, med et gjennomsnittlig beløp på 2381 kroner per måned. Selv om ikke alle mottakerne er unge uføre, er denne gruppen representert. Kommunen har også innvilget 13 søknader om startlån, hvorav noen har gått til unge uføre. En trygg bolig er grunnleggende for en god oppvekst.

Folkehelseprofil fra FHI for 2025

Folkehelseprofil fra FHI (Folkehelseinstituttet) for 2025 er forsinket og vil bli publisert i uke 14.

Folkehelseinstituttet publiserer hvert år en folkehelseprofil for alle landets kommuner. Hensikten er å bidra med en oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne.

Profilen bruker indikatorer innen befolkning, levekår, miljø, skole, levevaner og helse/sykdom. Hver av de 34 indikatorene sammenlignes med landsgjennomsnittet. På

mange av de 34 indikatorene ligger kommunen dårligere enn nivået på fylket og landet. Folkehelseprofilen har over flere år vist at kommunen har levekårsutfordringer som m.a. gir seg utslag i et høyere utgiftsbehov for kommunale tjenester til innbyggerne enn landsgjennomsnittet. Økonomisk blir dette delvis kompensert gjennom inntektssystemet og de statlige rammeoverføringene til kommunen.

For å se folkehelseprofilen vises det til Folkehelseinstituttets hjemmeside:

<https://www.fhi.no/he/folkehelse/folkehelseprofil/>

1.4 Hovedstrategi

Strategi

Handlingsplan for 2024-2027 inneholder beskrivelser av målsettinger, strategier og satsningsområder, som er lagt til grunn for kommunens arbeid.

Kommunens primære oppdrag er å gi dagens og fremtidige innbyggere kommunale tjenester med god kvalitet gjennom effektiv ressursutnyttelse, og å legge til rette for fremtidig vekst, utvikling og bærekraft.

I kommuneplanens samfunnsdel for 2018-2030 og handlingsplan for 2024-2027 har kommunestyret vedtatt følgende hovedmålsetting:

- Være en attraktiv bokommune med Østre Agder/Agder som arbeidsplassregion
- Styrket næringsutvikling med økt antall arbeidsplasser
- En befolkningsutvikling tilnærmet lik landet
- Gode levekår

Videre ble strategien i handlingsplan for 2024-2027 definert som de overordnede veivalgene og organisasjonens langsiktige kurs. Dette kunne komprimeres til følgende strategier i handlingsperioden:

- Utviklingsalternativet slutføres og de driftsmessige endringer må implementeres og finne sin nye form, ikke minst gjelder dette på oppvekstområdet.
- Innsatstrappa legges til grunn som den videre kommunale hovedsatsing for omstilling av både organisasjon og samfunnet Tvedestrand. Dette betyr hovedfokus på tiltak som understøtter denne satsingen.
- Kommunen skal posisjonere seg til å kunne dra nytte av Morrow-etableringen.

I tillegg til et omfattende investeringsprogram, har kommunen gjennomført store strukturelle endringer og gjort en rekke små og store kutt- og effektiviseringstiltak for å tilpasse driften av kommunen til de gjeldende økonomiske rammene.

Utviklingsalternativet har lagt stor vekt på investeringer og satsinger innenfor følgende tre hovedområder:

- Barn og unge
- Infrastruktur og næringsutvikling
- Idrett, folkehelse og kultur

De store investeringene innenfor skole og barnehage, boliger for personer med nedsatt funksjonsevne samt infrastruktur innenfor vann, avløp og vei, er enten slutført eller i siste fase.

Gjennom året har det blitt tydeligere at administrasjonen må fokusere på følgende hovedområder framover:

1. **Effektivitet og digitalisering:** Øke effektiviteten i administrative prosesser gjennom digitalisering og bruk av moderne teknologi.
2. **Kompetanseutvikling:** Sikre at medarbeidere har nødvendig kompetanse og ferdigheter for å møte fremtidige utfordringer.
3. **Bærekraft og samfunnsansvar:** Implementere bærekraftige praksiser og ta ansvar for miljø og samfunn.

4. **Innovasjon og forbedring:** Kontinuerlig forbedre tjenester og prosesser gjennom innovasjon og tilbakemeldinger fra ansatte og brukere.
5. **Tillit og samarbeid:** Bygge tillit mellom arbeidsgiver og arbeidstaker, og fremme samarbeid på tvers av avdelinger.

1.5 Styringssystem og målekart

Styringssystemet i Tvedestrand kommune er basert på balansert målstyring.

Som navnet antyder, bygger modellen på at mål for kommunens virksomhet ses ut fra ulike perspektiv og at måling av kommunens prestasjoner og resultater må ta høyde for dette.

Det er lagt til grunn følgende tre fokusområder for kommunen og enhetene:

- Brukere
- Medarbeidere
- Økonomi

Kommunens styringssystem bygger på en årshjulstenkning, hvor plan- og styringsprosessene gjennomgår ulike faser i løpet av året. Ledelse, forbedringer, bruker- og medarbeidermedvirkning er sentrale elementer i dette. Målstyringen skal legges opp slik at det søkes balanse mellom økonomiske mål, brukermål og medarbeidermål, som samlet gir best mulige tjenester til innbyggerne og effektiv ressursutnyttelse.

1.5.1 Målekart

Det er satt opp målekart for hver enhet i tillegg til hele kommunen.

Det er i 2024 vedtatt følgende målekart for hele kommunen, hvor resultatene for 2024 er satt inn i målekartet:

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score	Se sektorene	Se sektorene
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	4,2 *)
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	52 % *)
	Sykefravær, totalt	8,0 %	10,77 %
	Sykefravær, korttid	1,8 %	2,22 %
Økonomi	Budsjettavvik, sektorene	+/- 0,5%	- 2,1 %

*) Tallene er fra 2022.

Medarbeidertilfredshet: undersøkelsen 10-faktor ble gjennomført i 2022.

Sykefravær i 2024 landet totalt på 10,77 prosent, mot 10,9 prosent i 2023, hvorav korttid i 2024 på 2,22 prosent mot 2,5 prosent i 2023. Sykefraværet er langt over måltallet, men med en marginal forbedring fra 2023. Arbeid med sykefraværsoppfølging skal fortsatt være en prioritert oppgave framover.

Økonomi: Avvik i prosent fra netto budsjettramme for alle sektorene/ansvarsområdene er på -2,1 prosent, eller -10,85 mill. kroner. Netto regnskap ble 516,5 mill. kroner mot regulert budsjett på 505,7 mill. kroner. Arbeidet med å tilpasse driften etter de vedtatte rammebetingelsene må være av høyeste prioritet framover.

Det vises til andre kapitler i dette dokumentet for nærmere omtale av de ulike fokusområdene og sektorenes målekart.

1.5.2 Handlingsregler

Ifølge kommuneloven § 14-2, punkt c, skal kommunestyret fastsette finansielle måltall for kommunens økonomi. Loven inneholder likevel ikke noen klare føringer til hvilke måltall som kan være aktuelle og hvilke nivå de skal ligge på. Kommunestyret har i vedtatt handlingsplan vedtatt følgende finansielle måltall:

- Netto driftsresultat i kroner korrigert for bruk og avsetning til bundne driftsfond.
- Disposisjonsfond i kroner
- Netto lånegjeld i kroner til investeringslån
- Netto finans i kroner

Følgende gradering av ovennevnte finansielle måltall er vedtatt og lagt til grunn i vedtatt handlingsplan:

Finansielle måltall	Lite handlingsrom	Moderat handlingsrom	Større handlingsrom
Netto driftsresultat korrigert for budne driftsfond	< 2 mill. kr	2 - 8 mill. kr	> 8 mill. kr
Disposisjonsfond	< 10 mill. kr	10-25 mill. kr	> 25 mill. kr
Netto lånegjeld	> 600 mill. kr	450-600 mill. kr	< 450mill. kr
Netto finansutgifter	> 35 mill. kr	25-35 mill. kr	< 25 mill. kr

Målsettingen i vedtatt handlingsplan er at kommunens finansielle nøkkeltall skal ligge slik i slutten av planperioden:

- Netto driftsresultat korrigert for bundne fond i «gul sone».
- Disposisjonsfond i «gul sone».
- Lånegjeld i «rød sone», som senest innen 2030 skulle ligge i «gul sone».
- Netto finansutgifter i «rød sone», som senest innen 2030 skulle ligge i «gul sone».

Tallene for Tvedestrand kommune ser slik ut med utgangspunkt i budsjett for 2024:

Tall i mill. kroner	R-2020	R-2021	R-2022	R-23	B-2024	R-24
Netto driftsresultatet korrigert for bundne fond	3,4	0,75	1,6	-11,7	-10	-31,3
Disposisjonsfond pr. 31.12.	17,4	18,1	19,7	8,1	10,52	0
Lånegjeld (investeringslån) pr. 31.12.	597,4	654,2	768	800,2	806,4	801,4
Netto finansutgifter	27,6	32,5	32,7	39,5	53,7	53,6

Av tabellen over ser en at en ikke er innenfor målsettingene på noen av nøkkeltallene for regnskap 2024.

Sett mot det som lå til grunn i opprinnelig budsjett der kun en indikator var på gult nivå, moderat handlingsrom, er nå alle på rødt og lite handlingsrom. Lånegjeld er lavere enn budsjettet og netto finansutgifter er tilnærmet lik det som var budsjettet.

1.5.3 Politisk og administrativ organisering

Et grunnprinsipp i den politiske organisering i Tvedestrand kommune er at det er kommunestyret som tar beslutningene i den grad de ikke er delegert til kommunedirektøren, og at de andre politiske organene er forberedende instanser. Unntaket fra denne hovedregelen gjelder saker etter plan- og bygningsloven, der utvalget

for teknikk, plan og natur har vedtaksmyndighet som planutvalg.

Kommunedirektøren er delegert myndighet i alle saker som ikke er av prinsipiell karakter, jfr. eget delegasjonsreglement.

Politisk organisering for perioden 2023-2027

- Kommunestyre med 23 medlemmer med Marianne Landaas (H) som ordfører og Lars Nicolai Løvdal (SP) som varaordfører.
- Formannskap med 9 medlemmer, ledet av ordfører Marianne Landaas (H).
- Teknisk, plan- og naturutvalg med 9 medlemmer, ledet av Morten Foss (SP).
- Livsløpsutvalg med 7 medlemmer, ledet av Espen Gåserud (H)
- Kontrollutvalg med 5 medlemmer, ledet av Atle Heljesen (AP) frem til 25.9.2024. Deretter overtok Dag Eide som leder.
- Administrasjons- og likestillingsutvalg med 7 medlemmer, 2 valgt av de ansatte og 5 politikere fra formannskapets medlemmer, ledet av Marianne Landaas (H).

Administrativ organisering

- Kommunedirektør Jan Magne Stensrud, med følgende fire sektorer og sektorledere, og to staber og stabsledere:
- Samfunn og infrastruktur, sektorleder Anne Karén Birkeland
- Læring og oppvekst, sektorleder Esther K. Hoel
- Helse, familie og rehabilitering, sektorleder Liv Siljan
- Velferd, psykisk helse og habilitering, sektorleder Helene Tveide frem til 1.9.2024. Helse, familie og rehabilitering og Velferd, psykisk helse og habilitering ble fra 1.9.2024 slått sammen til en sektor med navn Helse og Mestring under ledelse av Liv Siljan.
- Økonomiavdeling, økonomisjef Beate Pettersson
- Person- og organisasjonsavdeling, personal- og organisasjonsleder Tone Vestøl Bråten.

Ledergruppa har jevnlig møter iht. møteplan, og det har vært gjennomført jevnlig rapporteringsmøter mellom kommunedirektør og de respektive sektor- og stabslederne. Kommunedirektøren gjennomfører styringsdialoger med sektorledere etter egen plan.

1.5.4 Utviklings- og omstillingsarbeid

Utviklings- og omstillingsarbeid er en del av hverdagen for Tvedestrand kommune. Ledelsen har et kontinuerlig fokus på ulike omstillings- og effektiviserings- og sparetiltak. Også i 2024 var det i budsjettprosessen identifisert ulike tiltak som innebar endringer i form av kutt i eller styrking av tjenester. Her ligger det et stort risikoelement. Det er usikkerhet knyttet til kapasitet til å arbeide med tiltakene, hvor raskt tiltak kan gjennomføres og om en klarer å få full effekt av alle tiltakene. Slik situasjonen nå ser ut vil det være behov for flere prosesser for å få balanse i økonomien.

Etter en grundig prosess ble det besluttet å slå sammen to helsesektorer, VPH og HFR, til en sektor, Helse og Mestring, fra 1.9.2024. Hensikten var å styrke fagmiljøer og redusere driftskostnader.

Sektor Læring og Oppvekst har kommet langt med etableringen av en felles kultur og struktur for den nye barneskolen.

Sektor Samfunn og Infrastruktur er fra 1.9.2024 styrket med en enhetsleder for det som har fått navnet Fellesavdelingen. Fellesavdelingen rommer renhold, kultur, folkehelse,

bibliotek, frivilligsentral og lokalt NAV. Enhetslederen er også delaktig i arbeidet med kommuneplanens *samfunnsdel*.

Status for arbeidet med Innsatstrappa i Tvedestrand kommune: Arbeidsgruppe for innsatstrappa har siden oppstart høsten 2023 hatt 12 samlinger. Møtehyppigheten har vært redusert i 2024 som følge av kommunens behov og prioriteringer, samt at det ble avventet oppstart av interkommunal prosjektgruppe. Arbeidsgruppa har jobbet frem en presentasjon som er godkjent av styringsgruppa med noen innspill, der de ønskede endringene ses på i den interkommunale prosjektgruppen.

Interkommunalt samarbeid og innsatstrappa: Høsten 2024 ble den interkommunale «Prosjektgruppe BOHO - Bærekraftige oppvekst-, helse- og omsorgstjenester» opprettet, og denne har til sammen hatt 5 samlinger med fokus på forskningsarbeid, ressurskalkulator, kommunikasjon og arbeid med innsatstrapp på tvers av Østre Agder kommunene. Møtehyppighet hver 6. uke. Arbeidsgruppa stiller med leder, og har tidligere prosjektleder som vara.

Kommunikasjon og innsatstrappa: Arbeidsgruppa har fått støtte i styringsgruppa i prioriteringen av forventningsavklaringsarbeid med innbyggere videre dette året, parallelt med å følge utviklingen i det interkommunale samarbeidet. Ved å være tverrsektorielt sammensatt blir Innsatstrappa gjort kjent på tvers av sektorer, og det har blitt drøftet flere samarbeid på tvers av sektorer. Ytterligere arbeid inn i sektorene gjøres i tråd med tempo i Østre Agder samarbeidet, der det er bedt om støtte fra Kommunikasjonsgruppa.

Arbeidsgruppa for innsatstrappa skal senere også bidra inn i planlegging og gjennomføring av en samling angående *detaljreguleringsplan sentrum nord* og Innsatstrappa når det blir aktuelt. Slike samarbeid muliggjør økt kunnskap om innsatstrappa både blant ansatte og innbyggere. Denne samling har blitt utsatt fra høsten 2024 til 2025.

Kommunedirektørene i Østre Agder samarbeidet har i 2024 intensivert arbeidet med interkommunalt samarbeid. Områdene som er planlagt utredet er samarbeid om: lønn, jordmor, kommunepsykolog, tjenestekontor, matrikkel og oppmåling, vikarpool helsepersonell og et interkommunalt demenstilbud.

Kommunestyret bevilget i 2023 midler til oppstart av Nyby – plattformen for ressurs samarbeid. Nyby er utviklet, i likhet med mye annen velferdsteknologi, for å frigjøre helseansattes tid og å få mer hjelp til de mest sårbare og er et av tiltakene i innsatstrappa. Helseansatte formidler behov for hjelp til ærend, praktisk hjelp, følge til lege, mosjon eller sosiale aktiviteter – direkte til kvalifiserte innbyggere og frivillige på vegne av dem som trenger det, gjennom Nyby-appen på sine arbeidstelefoner. Arbeidet med Nyby fortsetter også inn i 2025.

NAV Øst i Agder ble igangsatt fra 1.1.2022 med fire kommuner og Tvedestrand som vertskommune. Dette samarbeidet har vist seg også i 2024 å være mer omfattende og ressurskrevende enn forutsatt. NAV Øst i Agder ligger organisatorisk som et stabselement direkte under kommunedirektøren fra 2025.

Kommunedirektøren har intensivert arbeidet med planene vedtatt i Planstrategien. God planlegging er avgjørende for å sikre en bærekraftig og effektiv forvaltning av ressursene våre. Kommunenes oppgave- og ansvarsportefølje har stadig økt i omfang. For å kunne tilby riktige tjenester til riktig tid, samtidig som vi ivaretar den økonomiske bærekraften, kreves det en gjennomtenkt og helhetlig tilnærming til planlegging. Arbeidet med kommuneplanens arealdel har vært krevende og vil fortsette i store deler av 2025. Kommuneplanens samfunnsdel er påbegynt og forventet lagt ut på høring medio 2025.

Kommunedelplan for kultur og idrett skal etter planen ferdigstilles i 2025. Reguleringsplan

sentrum nord er påbegynt og legges ut på høring primo 2025.

1.6 Tjenester, forvaltning og klimatiltak

1.6.1 Tjenester

Kommunens tjenesteproduksjon overfor innbyggerne og brukerne er nærmere beskrevet i sektorenes årsrapporter.

Den ordinære tjenesteproduksjonen i kommunen er omfattende. Andre deler av tjenesteproduksjonen har blitt påvirket av høyt sykefravær, som har vedvart etter "pandemi-gjenåpningen". Kommunen har også gjennom 2024 opplevd økende utfordringer med rekruttering, spesielt av helsepersonell, noe som har vært både utfordrende og kostnadsdrivende for driften.

I løpet av 2024 har kommunen, som tidligere år, opplevd en etterspørsel etter ulike helse- og omsorgstjenester langt utover det budsjetttrammene tilsa, noe som merforbruket på sektorene synliggjør.

På grunn av svært anstrengt økonomi i 2024 ble det innstilt overfor formannskap og kommunestyret på kutt i ikke-lovpålagte tjenester. Slike kutt ville nødvendigvis utfordre intensjonen med innsatstrappa og få konsekvenser for tjenestetilbudet til deler av befolkningen i Tvedestrand. Kommunestyret valgte i budsjettbehandlingen å opprettholde ikke-lovpålagte tjenester.

Ifølge KS PAI-register er det i løpet av 2024 redusert bemanning med 7 årsverk fra 2023. Dette er hovedsakelig oppnådd ved å opprettholde vakanser. For å styrke leveringskompetansen innen sektor Samfunn og Infrastruktur ble det besluttet å ikke holde vakanser lenger. Bemanningen ble derfor økt med ett årsverk på byggesak/plan mot slutten av året.

1.6.2 Forvaltning

Forvaltningsoppgaver (myndighetsutøvelse) i kommunen er knyttet til plan- og bygningsloven, samt lovverk innen miljø, landbruk, viltforvaltning, konsesjonsområdet og vannforsyning. I tillegg omfatter forvaltningsoppgavene boligområdet i samarbeid med Husbanken og saker som gjelder serverings- og skjenkebevilgninger.

Det har vært et høyt aktivitetsnivå på flere av disse områdene også i 2024. Etter avtale med Vegårshei kommune har Tvedestrand kommune forvaltet landbruk, viltforvaltning og konsesjonsområdet for Vegårshei i 2024. På den annen side har Vegårshei forvaltet skogbruk for Tvedestrand kommune.

Administrasjonen har vært uten beredskapsrådgiver og politisk sekretær siden november 2024. Etter en grundig tilsettingsprosess er ny person tilsatt i stillingen. Tiltredelse blir primo mai 2025. Ny beredskapsrådgiver bringer med seg omfattende erfaring og kompetanse innen beredskap og politisk rådgivning. Med ansattes bakgrunn og engasjement forventes det at vedkommende vil bidra til å styrke arbeidet med internkontrollen, beredskapsarbeidet og de politiske prosessene i organisasjonen.

1.6.3 Klimatiltak

Kommunen har hatt følgende klima- og miljøtiltak:

- Det er gjennomført flere tiltak for å spare på energi. Det gjelder spesielt bytting av vinduer på Strannasenteret som vil gi en positiv miljøgevinst. De nye solcellene på idrettsanlegget ved Mjåvann produserer ca. 200 000 kWh i året.

- Tvedestrand kommune har restaurert Strengselva med hensyn til klima, miljø og naturmangfold. Utgangspunktet var at elva er sterkt preget av erosjon og lite biologisk mangfold. Strengselva renner fra Jorstadvann på grensen til Arendal, forbi Landbruksskolen og videre til Storelva. Prosjektet ble gjennomført i godt samarbeid med grunneiere
- Flomsikring knyttet til utløpet av Tjenna del 2 er nå slutført. Tiltaket innebærer at slukeevnen ut av Tjenna er blitt vesentlig forbedret, noe som vil forhindre store flommer i Tjenna i fremtiden.

1.6.4 Brukertilfredshet

For å få tilbakemelding fra brukerne om hvordan de oppfatter de tjenester som gis, er det forutsatt gjennom BMS (balansert målstyring) at det skal være systematiske brukerundersøkelser. Ambisjonsnivået i 2024 var at sektorene skulle ha gjennomført planlagt brukerundersøkelse og evaluert denne.

Der det har vært gjennomført undersøkelser er det kommentert i sektorenes årsrapporter.

God dialog med de som bruker kommunens tjenester forutsettes å gi det beste grunnlaget for utvikling av kommunens tjenester. Dette bør skje gjennom brukermedvirkning på ulike måter.

1.6.5 Tilsyn

Det har i 2024 blitt gjennomført tilsyn fra Statsforvalteren og andre statlige instanser, samt branntilsyn og lokale tilsyn. Statsforvalteren utarbeider hvert år en samordnet kalender for planlagte tilsyn og egenkontroll med kommunesektoren i hvert fylke.

I hovedtrekk er følgende tilsyn, kontroller og forvaltningsrevisjoner gjennomført i 2024:

- Arbeidstilsynet: Muskel- og skjelettplager og psykiske plager - kort sjekklister - stedlig tilsyn. Arbeidsmiljø:
 - Tvedestrand kommune sykehjem pleie- rehabilitering- omsorg
 - Tvedestrand barneskole SFO
 - Tvedestrand bareskole
- Statsforvalteren: Miljø og klima: Kommunetilsyn med kommunens forsøplingsmyndighet.

Statsforvalteren: Sosial: Nav-kontorets ansvar for å tilby tjenesten økonomisk rådgivning til personer som er i en krevende økonomisk situasjon (forvaltningsrevisjon).

Mattilsynet: Planter og plantevernmidler. Kontroll med oppgaver delegert til kommune: Landbrukskontoret.

Statens kartverk: Matrikkelen. Matrikkellovtilsyn

Sørlandet kommunerevisjon IKS: Forvaltningsrevisjon: Helse og omsorg: Hjelpetjenester - psykisk helse blant unge inkludert grensesnittet mot NAV og spesialisthelsetjenesten. Revisjonstema: Tjenestekvalitet.

Det har vært gjennomført etter avtale om dom til tvungen omsorg to tilsyn av kontrollkommisjonen ved St. Olavs hospital avdeling for Sentral fagenhet for tvungen omsorg i Trondheim. Det har ikke kommet frem avvik i hvordan tjenesten gis.

Tilsyn med kommunens virksomhet og tjenesteproduksjon tar utgangspunkt i statlige prioriterte tilsynsområder i henhold til lov og forskriftsverk. Tilsynsmyndighetene har fokus på avvik/lovbrudd, og forbedringsområder. Tilsyn gir også kompetanse tilbake til sektorene

som tjenesteytere. Ofte blir det igangsatt kvalitetsforbedrende arbeider etter et tilsyn.

I de fleste tilfeller vil det være en utfordring at ressursbruken som tilsyn medfører blir krevende for kommunen. Det skal tilrettelegges for tilsyn, dokumenteres, være deltagelse på fellesmøter, oppstartsmøter, intervjuer, befaringer, sluttmøter og deretter arbeides med eventuelt lukking av avvik/lovbrudd og merknader.

Det vises ellers til sektorenes rapporter angående omtale av tilsyn.

1.6.6 Internkontroll

Kommunedirektøren har i 2024 satt ekstra fokus på internkontroll. Gjennom Østre Agder samarbeidet har kommunen fått tilgang på en ekstern ressurs som skal bistå administrasjonen med kartlegging av status og bistand til å få nødvendige rutiner og rapportering på plass. Dette arbeidet vil fortsette i 2025.

I kommunelovens § 25-1 og 25-2 står det følgende om internkontroll:

"Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren i kommunen og fylkeskommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal være systematisk og tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold."

Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren

- a) utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering
- b) ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- c) avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- d) dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- e) evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

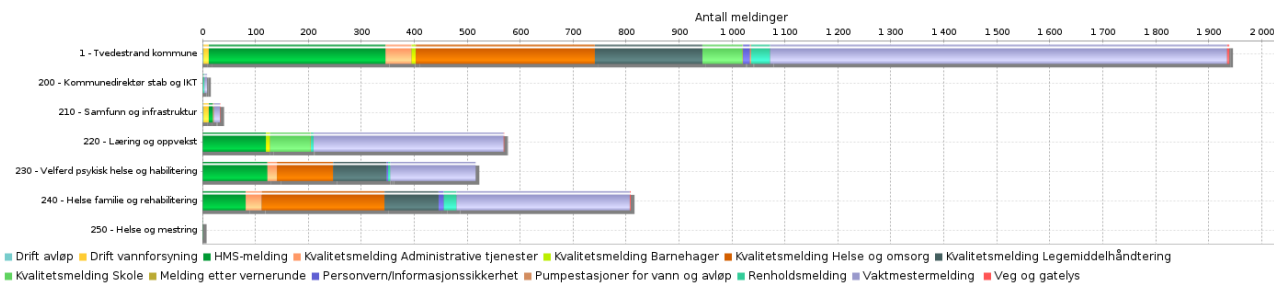
Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen, som skal være systematisk og tilpasses virksomhetenes størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Det skal rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Internkontrollarbeidet i Tvedestrand kommune er organisering gjennom det delegerede ansvaret fra kommunedirektøren til ledere i delegeringsreglementet, innenfor egen virksomhet, avdeling og fagområdet.

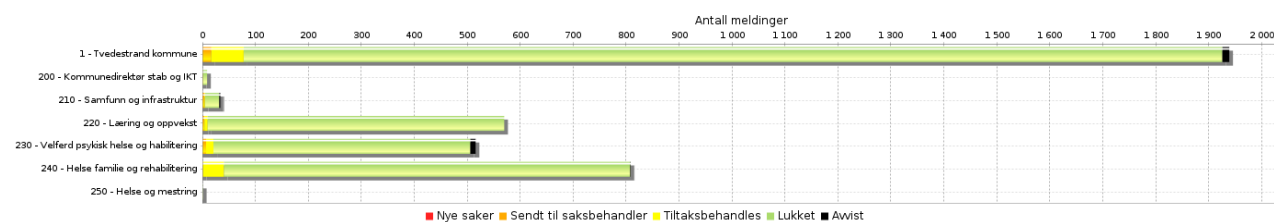
Kvalitets- og avvikssystem (QM+) ble innført i 2020 sammen med de andre kommunene og fylkeskommunen i IKT Agder samarbeidet. I dette systemet er målsettingen at alle kommunens kvalitets- og internkontrollssystemer skal ligge, som sikrer kvaliteten på tjenestene og gir oversikt over alle avvikene som registreres. Internkontrollsystemet skal blant annet sikre kvaliteten på tjenestene, HMS (helse, miljø og sikkerhet), informasjonssikkerhet, GDPR og på økonomi- og personalfeltet. I 2025 skiftes Kvalitets- og avvikssystemet QM+ ut med Compilo.

I 2024 var det registrert 1934 kvalitets- og avviksmeldinger i QM+.

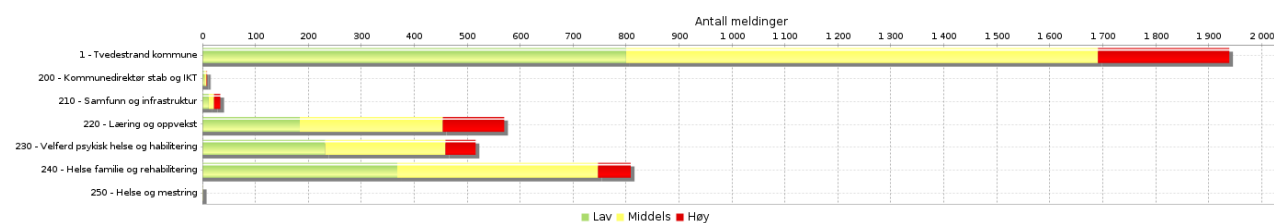
Oversikten viser type meldinger i den enkelte sektor:

I grafen under fremgår behandlingsstatus på meldingene;

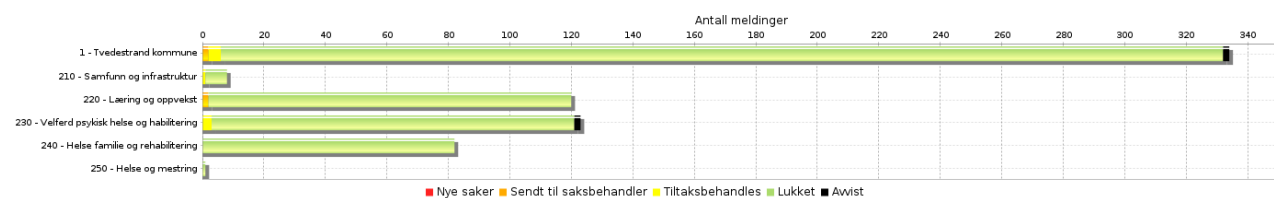

I grafen under fremgår alvorlighetsgrad på registrerte meldinger;

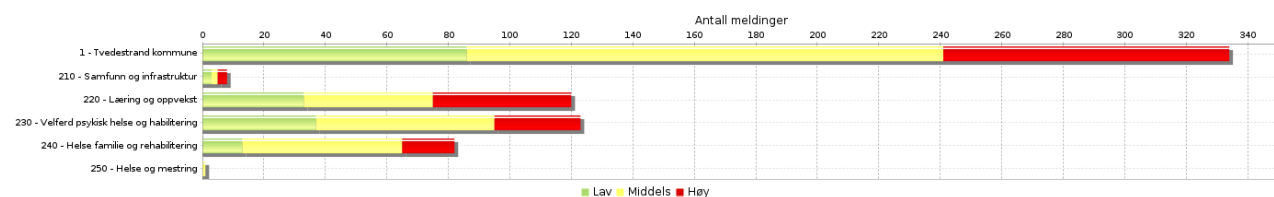

HMS-meldinger registrert i 2024

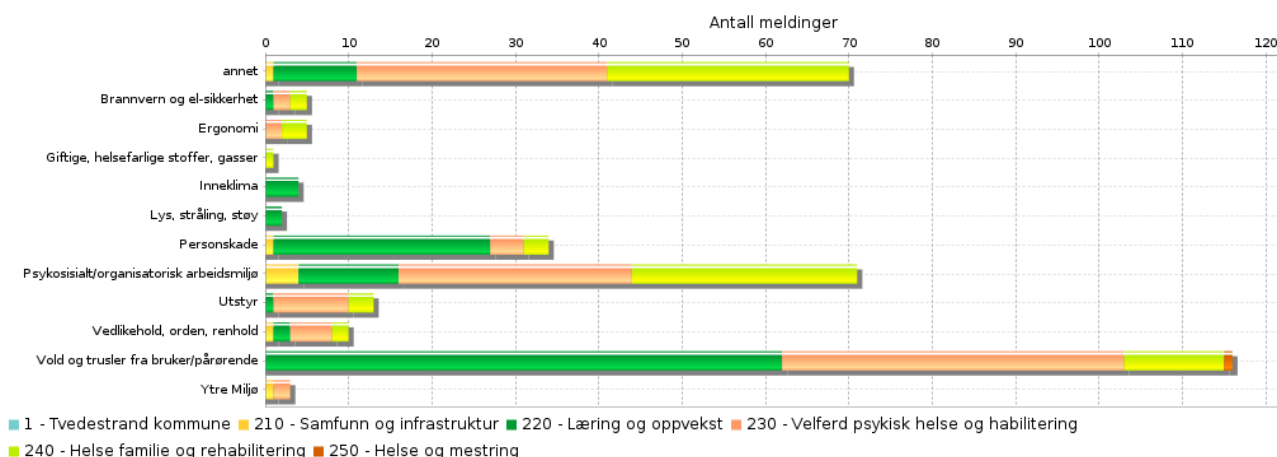
Antall meldinger sendt fra sektor og behandlingsstatus

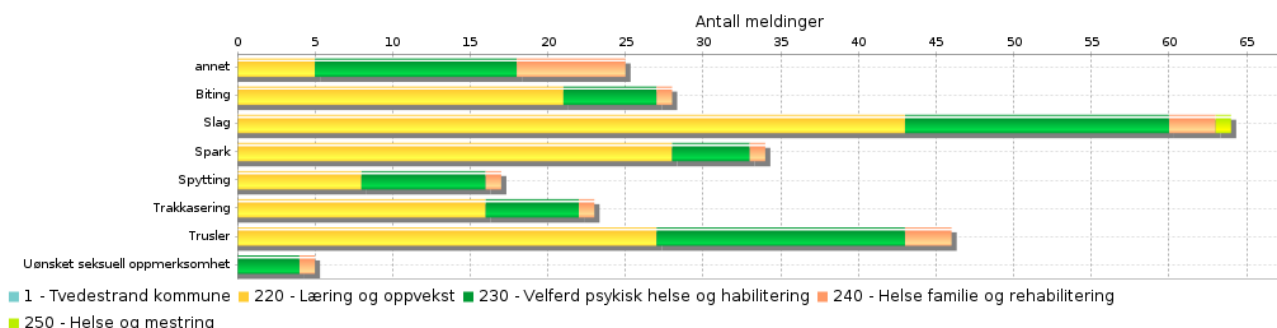
Registrerte HMS-meldinger fordelt på alvorlighetsgrad;

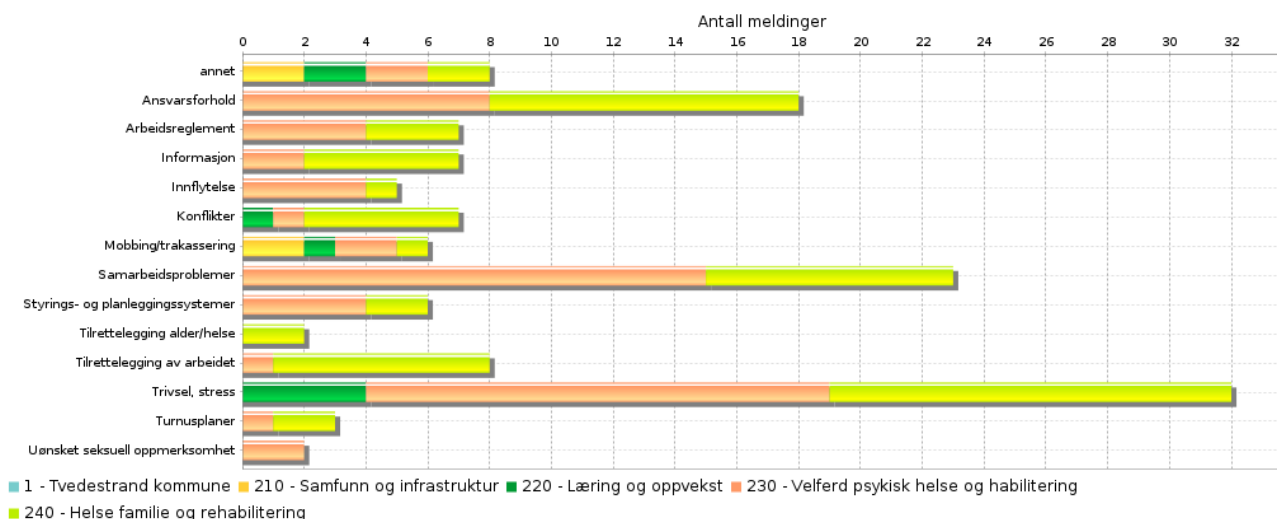
HMS-meldinger fordelt på HMS-områder

Vold og trusler fra brukere/pårørende

Psykososialt/organisatorisk arbeidsmiljø;

Gjennom systemet har kommunen oversikt over meldte avvik, alvorlighetsgrad, hvem som er ansvarlig for å følge opp og hvorledes avvikene blir fulgt opp. Det er også et varslingsystem til nærmeste overordnet leder for avvik som ikke blir fulgt opp innenfor fristen.

Kommunedirektøren har lagt opp til rapportering og dialog med alle sektor- og stabsledere gjennom jevnlig styringsdialoger etter oppsatt møteplan og overordnet årshjul: både med ledermøter og sektor-/stabsvise møter. Etter kommunedirektørens vurdering er det behov for kontinuerlig fokus på internkontroll. Det er forbedringspunkter på noen av

tjenesteområdene.

På innkjøpsområdet er det gjennomført forbedringer gjennom målrettet arbeid gjennom de siste årene, men kontroll gjennomført av revisjonen viser fortsatt at det er avvik på dette området, men noe mindre enn tidligere år. Vi har en innkjøpskoordinator på økonomiavdelingen som har overordnet ansvar for at etterlevelse av innkjøpsrutinene fortsatt vil være et prioritert område innenfor de ressursrammene som er satt av til dette arbeidet. I tillegg til å ha rutiner på plass og gjennomført noe opplæring, har det gjennom året vært arbeidet med «innkjøpskulturen» og holdningsskapende arbeid.

Innenfor økonomifeltet har kommunen vedtatt eget overordnet økonomireglement og finansreglement, og det rapporteres til kommunestyret i tertialrapporter og årsberetning om status på dette området. I tillegg er det for noen måneder utenom tertialrapportene gitt statusrapporter på økonomifeltet. Nytt administrativt økonomireglement med utgangspunkt i det overordnede er ikke utarbeidet.

I arbeidet med tertialrapporter, månedsrapporter og årsberetning er det oppfølging fra økonomisjef med alle sektorer og avdelinger. Regnskapsleder følger opp når det gjelder regnskapet inkl. årsregnskapet.

Kommunen har egne etiske retningslinjer og varslingsrutiner, disse ble gjennomgått med kommunestyret i mai 2021.

1.7 Medarbeidere

1.7.1 Antall årsverk

I vedtatte budsjett de siste årene har en hatt følgende årsverk:

År	Årsverk
2016	433,5
2017	450,6
2018	470,8
2019	474,7
2020	491,0
2021	482,3
2022	511,04
2023	553,16
2024, før tiltak	554,93
2024, etter k-vedtak	556,43

Årsverk for 2023 er oppdatert med vedtatte tiltak for 2023 gjennom året. Årsverk i 2024 er oppgitt med tall før en regner inn alle tiltak. Økningen er på 1,77 årsverk fra vedtatte tiltak gjennom året 2023.

Kommunestyret gjorde vedtak for 2024 om iverksetting av 14 barnehageplasser på Bronsbu og Lyngbakken for et halvt år på 1,15 årsverk, økning på 0,15 årsverk til sosiallærer på Lyngmyr skole og økning på 0,2 årsverk for miljøarbeider på Strannasenteret. Dette gir til sammen en økning på 1,5 årsverk for 2024. Samlet blir antall årsverk 556,43 i 2024.

Vedtatte årsverk for 2024 fordelt på sektorene:

Sektor	Årsverk 2024 – opprinnelig budsjett	Tiltak i budsjett 2024 og økonomiplan	Oppdatert årsverk etter tiltak	Kommentarer
200 - Kommunedirektør, stab og IKT	20,33	0,07	20,4	Det ble justert med 0,064 som tiltak grunnet frikjøp hovedtillitsvalgt.
210 - Samfunn og infrastruktur	67,81	1,0	68,81	0,4 årsverk badeparken fra 1.6.2024, 0,2 årsverk ingeniør kommunale veier fra 1.6.2024, 0,4 årsverk ingeniør VA
220 - Læring og oppvekst	175,98	0,15	176,13	Bronsbu og Lyngbakken for et halvt år på 1,15 årsverk, økning på 0,15 årsverk til sosiallærer på Lyngmyr skole
230 - Velferd, psykisk helse og habilitering *)	141,6		141,6	vikarpool, styrket grunnbemanning fra 1.9.2024. 700.000 i 2024, 2 mill. kr i 2025
240 - Helse, familie og rehabilitering	149,21	0,2	149,41	0,2 årsverk miljøarbeider Strannasenteret. Styrking grunnbemanning sykehjem - styrking dag/kveld - 4,4 årsverk (016). 2024: 1,1 mill. kr, fra 2025: 3,3 mill. kr.
SUM ÅRSVERK	554,93	1,42	556,4	

Det vises til sektorenes omtaler for nærmere beskrivelser.

Ifølge KS PAI-register er antall årsverk redusert med 1,4% fra 2023 til 2024. Dette utgjør en reduksjon i årsverk med 7 og reduksjon på 17 ansatte.

1.7.2 Medarbeiderundersøkelse og arbeidsmiljø

Medarbeiderundersøkelse ble gjennomført i 2022. Vi bruker KS's medarbeiderundersøkelse 10 faktor, som også gir oss et sammenligningsgrunnlag med andre. Det vises til årsmelding for 2022 for resultater av denne. Det er ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2024, grunnet bl.a. omorganiseringen som har pågått i 2024 og reduserte ressurser. I 2025 vil vi gjennomføre en HMS-undersøkelse blant ansatte.

Tvedestrand kommune har et godt samarbeid med NAV Arbeidslivssenter, NAV lokalt og bedriftshelsetjenesten som aktivt medvirkende i arbeidsmiljøspørsmål, både i forhold til ønskede prosesser i sektorene/avdelingen, ved dialog med personal- og organisasjonsleder, ansatte og ledere.

Personalforeningen i kommunen er arrangør for ulike sosiale tiltak for de ansatte. Tiltakene er et positivt bidrag til arbeidsmiljøet. Utleie av Marens hus til ansatte er også et attraktivt tilbud for ansatte i kommunen, som personalforeningen administrere. Alle arrangementene som personalforeningen står for er et tilbud til alle ansatte i kommunen.

I 2023 innførte vi arbeidsmiljøprisen, dette er en pris som tildeles en gruppe ansatte eller enkelt ansatt for engasjement på godt arbeidsmiljø. I 2024 ble prisen tildelt Vidar Østebø.

Det vises for øvrig til egen årsrapport fra Arbeidsmiljøutvalget for 2024

1.7.3 Sykefravær

	Totalt fravær	Korttidsfravær 0-16 dager	Langtidsfravær over 16 dager
År	Prosent	Prosent	Prosent
2010	7,3 %	2,6 %	4,7 %
2011	7,8 %	1,8 %	5,9 %
2012	8,4 %	1,5 %	6,9 %
2013	7,8 %	1,5 %	6,3 %
2014	8,0 %	1,5 %	6,5 %
2015	7,3%	1,9%	5,4%
2016	7,2%	1,9%	5,3%
2017	7,7%	2,0%	5,7%
2018	7,2%	2,0%	5,3%
2019	7,7%	1,9%	5,8%
2020	8,5%	1,8%	6,7%
2021	10,1%	2,1%	8%
2022	11,3%	2,8%	8,5%
2023	10,9%	2,5%	8,4%
2024	10,77%	2,22%	8,55%

*) fravær i dagsverk utgjør 3.061 korttidsdagsverk og 11762 langtidsdagsverk, totalt 14823 fravær i 2024.

Sammenlignet med 2023 har det vært en nedgang på 0,2 prosentpoeng på totalt sykefravær i 2024. Korttidsfraværet har hatt en nedgang på 0,3 prosentpoeng i 2024, mens langtidsfraværet har hatt en oppgang på 0,15 prosentpoeng i 2024. Tallene for 2024 viser at sykefraværet er høyt arbeidet og at arbeidet med reduksjon i sykefraværet må intensiveres.

I enkelte avdelinger er det få personer som medfører en høy fraværsprosent, noen avdelinger har større utfordringer enn andre. Vi er en inkluderende arbeidsplass, og har flere ansatte med kroniske lidelser som kan gi utslag i høyere fravær, ofte korttidsfravær.

Dialogplassen og møteplassen er en arena for å drøfte ulike saker knyttet til sykefravær i avdelinger og enkeltsaker, samt kompetanseheving på aktuelle kurs og temaer for ledere, tillitsvalgte og verneombud. Personal- og organisasjonsleder, HR-rådgiver, kontaktperson ved NAV arbeidslivssenter, NAV Tvedestrand er faste deltakere på møteplassen hvor ledere, tillitsvalgte og Hovedverneombud deltar. Bedriftshelsetjenesten deltar ved behov.

Møteplassen har vært avholdt i 2024, og det har blitt gjennomført enkeltvis og avdelingsvis oppfølging og bistand fra de ulike instansene.

Dialogplassen ble opprettet i 2024. Dette for å følge opp enkeltansatte tettere. På dialogplassen deltar HR i tillegg til leder og ansatt. Nav Tvedestrand og sykmelder deltar ved behov. Hensikten er å se på mulighet for å forhindre fravær og øke grad av arbeidsevne på ansatte som er sykmeldte ved å se på hvilke arbeidsoppgaver som kan utføres, behov for tilrettelegging og evt. andre tiltak som kan bidra til at den ansatte kan være arbeidsfør.

1.7.4 Seniortiltak

Seniorpolitikk er kommunens personalpolitikk rettet mot medarbeidere fra 55 år. Grunnlaget for all seniorpolitikk er bevissthet om at godt voksne arbeidstakere representerer verdifulle ressurser som kommunen trenger. Det skal avholdes seniorsamtaler i forbindelse med medarbeidersamtaler. Tiltak som bl.a. kompetanseheving og tilrettelegging skal ha fokus i slike samtaler.

1.7.5 Kompetansetiltak

For kompetansetiltak i sektorene vises det til sektorenes årsrapporter. Det gjennomføres kompetansehevende tiltak i kommunedirektørens utvidede ledergruppe og etterspurt intern opplæring fortløpende. Vi har tilgang til KS læring, der det er tilgjengelige kurs på så å si alle fagområder som ansatte kan benytte seg fritt av.

Kommunen har vedtatt 13 lærlingeplasser.

Læringer er en viktig ressurs og vi ønsker å bidra til at flere får fullført utdannelsen sin. Som en sentral samfunnsaktør, og tjenesteleverandør for Tvedestrand's befolkning, må vi sikre kvalifisert arbeidskraft i kommunen i årene som kommer. Lærlingene er et viktig bidrag i dagens tjenester og en nødvendig investering for morgendagens arbeidskraft. Vi som arbeidsgiver er med på å forme unge mennesker som framtidige fagarbeidere. Derfor spiller lærlingene en viktig rolle i kommunens rekrutteringsarbeid.

1.7.6 Likestilling, integrering og mangfold

Virksomheter som i lov er pålagt å utarbeide årsberetning, skal i årsberetningen redegjøre for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i virksomheten. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme

likestilling og for å forhindre forskjellsbehandling i strid med likestillings- og diskrimineringsloven. Denne rapporteringsplikten går også frem av kommunelovens § 14-7, punkt e og f.;

"e. den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling

f. hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26."

Direkte- og indirekte diskriminering og trakassering er, ifølge disse lovene forbudt. I Tvedestrand kommune er administrasjonsutvalget likestillingsutvalg. Tvedestrand kommune skal jobbe aktivt målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering i virksomheten. For at mangfoldstrategien skal bli fullstendig må likestillingsarbeidet omfatte alle områder, dvs. kjønn, etnisitet, religion, nedsatt funksjonsevne, seksuell orientering, politisk syn, medlemskap i arbeidstaker-organisasjon og alder.

Redegjørelse for tilstanden

Det er i oversiktene tatt utgangspunkt i KS' PAI-register med tall pr. 01.12.2021, 01.12.2022, 01.12.2023 og 01.12.2024 der annet ikke fremgår.

I personalpolitikken er hovedmålet i Tvedestrand kommune at kvinner og menn, uavhengig kjønn, etnisitet, funksjonsevne og seksuell orientering skal ha like rettigheter og muligheter. Dette skal gjelde med hensyn til arbeids-, lønns- og utviklingsmuligheter. Stillingsannonser skal være kjønnsnøytrale, men prinsippet kan fravikes ved utlysing av stillinger der det er behov for positiv særbehandling. Hele stillinger skal være hovedregel i alle tilsettingsforhold (jfr. Hovedtariffavtalen og Arbeidsmiljøloven). Det skal konkret arbeides for å minske andelen av deltidsstillinger i de kvinnedominerte yrkene.

Tvedestrand kommune er med i et forpliktende samarbeid om å fremme heltidskultur.

Tjenesteyting med ansatte i fulle stillinger, eller i store stillingsbrøker, vil føre til en mer effektiv drift, bedre opplevd kvalitet for brukerne, og et mer stabilt arbeidsmiljø.

KS PAI-register viser at gj.sn. stillingsstørrelse for fast ansatt i Tvedestrand kommune på 81 % pr. 01.12.2024, dette er en økning på 1% fra 2023, og økning på 3% fra 2022.

Andel ansatte som jobber 100% er 52% av de ansatte. Dette er en økning på 1% fra 2023.

Tabell 10 ansatte fordelt på stillingsstørrelse pr ansatt *) og kjønn i Tvedestrand kommune. Tall pr 1. desember i det enkelte år. (2022-2024)

		Årstall					
		2022		2023		2024	
Stillingsstørrelse per ansatt	Kjønn	Antallansatte	Prosent	Antallansatte	Prosent	Antallansatte	Prosent
0 - 24,9%	Kvinner og menn	54	8,1	54	8,3	38	6,0
	Kvinner	47	8,6	46	8,5	30	5,7
	Menn	7	5,8	8	7,0	8	7,0
25 - 49,9%	Kvinner og menn	38	5,7	26	4,0	35	5,5
	Kvinner	35	6,4	24	4,4	30	5,7
	Menn	3	2,5	2	1,8	5	4,4

		Årstall					
50 - 74,9%	Kvinner og menn	137	20,6	123	18,8	121	19,0
	Kvinner	115	21,1	103	19,1	103	19,7
	Menn	22	18,3	20	17,5	18	15,8
75 - 99,9%	Kvinner og menn	122	18,3	116	17,7	112	17,6
	Kvinner	113	20,7	106	19,6	103	19,7
	Menn	9	7,5	10	8,8	9	7,9
100%	Kvinner og menn	314	47,2	335	51,2	331	52,0
	Kvinner	235	43,1	261	48,3	257	49,1
	Menn	79	65,8	74	64,9	74	64,9

*) Tabellen handler om stillingsstørrelse pr ansatt. Derfor vil f.eks. en person med to stillinger på hhv 20 og 50% bli tilordnet gruppen 50-74,9%. Stillinger i andre kommuner er ikke tatt med i vurdering av en ansatts stillingsstørrelse.

Vi har fortsatt mange deltidsansatte, og må jobbe for at ufrivillig deltid reduseres.

Heltid- og deltid kvinner og menn – Tvedestrand kommune

Sammenlignet med andre:

	Tvedestrand kommune			Alle kommuner i landet			Gruppe 01 (2000-9999 innbyggere)		
	K+M	K	M	K+M	K	M	K+M	K	M
Gj.sn.stillingsstørrelse pr ansatt	81%	80%	84%	83%	83%	84%	80%	81%	79%
Gj.sn. stillingsstørrelse for deltidsansatte	60%	61%	53%	58%	60%	49%	59%	61%	46%
Andel ansatte som har 100% stilling	52%	49%	65%	60%	58%	68%	52%	50%	61%

Stillingsstørrelse per ansatt er antall årsverk arbeidet i sektoren, delt på antallet ansatte i sektoren. Har en person flere stillinger i sektoren, teller alle med i stillingsstørrelsen. Årsverk disse ansatte yter i en annen sektor eller annen kommune tas her ikke med i beregningen av stillingsstørrelsen.

Tallene som fremkommer fra KS PAI-register viser at Tvedestrand kommune ligger lavere på andel ansatte i 100% stilling sammenlignet med alle kommuner i landet, men likt med sammenlignbare kommuner. Når det gjelder gj.sn. stillingsstørrelse pr ansatt for deltidsansatte ligger Tvedestrand kommune høyere sammenlignet med landet for øvrig, og sammenlignet med kommunegruppe 01.

Ser vi på gj.sn. stillingsstørrelse pr ansatt så ligger Tvedestrand høyere sammenlignet med kommunegruppe 01, men lavere enn gjennomsnittet i landet for alle kommuner.

Ledelsen

Ledelsen i kommunen innehar alle 100% stilling og har følgende kjønnsfordeling i 2023:

- Kommunedirektørnivå; 1 mann

- Sektorledere og stabsledere: 5 kvinner fra 01.09.2024.

Prosent av antall kvinner og menn i ulike sektorer i Tvedestrand kommune

Sektor	Antall		Andel (i prosent)	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
I ALT	511	107	83	17
Sentraladministrasjonen	32	3	91	9
Oppvekst	181	35	84	16
Skoleadministrasjon	1	1	50	50
Grunnskole	102	24	81	19
Barnehager	68	0	100	0
Fritidshj/skolefritidsordn	4	0	100	0
Øvrig oppvekst	6	10	38	63
Helse/sosial	286	37	89	11
Administrasjon	17	1	94	6
Alm helsevern	37	8	82	18
Somatiske sykehjem	55	4	93	7
PU	59	6	91	9
Hjemmehjelp/-sykepleie	80	11	88	12
Sosialhjelp	24	4	86	14
Andre virksomheter	14	3	82	18
Kultur	5	4	56	44
Teknisk sektor	6	27	18	82
Ymse	1	1	50	50

Sammenlignet med alle kommuner i landet og kommune gruppe 01 (2000 – 9999 innbyggere) ligger Tvedestrand kommune litt lavere i forhold til andel menn. I kommune gruppe 01 henholdsvis 81% kvinner og 19% menn. Sammenlignet med hele kommunal sektor i hele landet, henholdsvis 76% kvinner og 24% menn.

Lønnsutvikling og nivå

Lønnsutvikling for fast- og timelønnte hoved- og bistillinger

Tall pr. 1.12.2023 og 1.12.2024 basert på KS' PAI-register.

Tvedestrand kommune

Kjønn	Månedss- fortjeneste20 24	Grunnlønn20 24	Endring i månedss- fortjeneste20 23-2024	Endring i grunnlønn20 23-2024	Ansatte20 24	Årsverk20 24	Endring i årsverk202 3-2024
Kvinner og menn	53 217	49 887	5,2%	5,5%	637	516	-1,4%
Kvinner	52 504	49 139	4,8%	5,2%	523	421	-1,6%
Menn	56 361	53 186	6,9%	6,9%	114	95	-0,5%

Gruppe 01 2000 – 9999 innbyggere

Kjønn	Månedsofortjeneste 2024	Grunnlønn 2024	Endring i månedsofortjeneste 2023-2024	Endring i grunnlønn 2023-2024	Ansatte 2024	Årsverk 2024	Endring i årsverk 2023-2024
Kvinner og menn	53.036	49.739	5,9%	5,9%	25.383	20.383	3,5%
Kvinner	52.387	49.098	5,7%	5,8%	20.458	16.496	3,4%
Menn	55.791	52.462	6,1%	6,1%	4.925	3.887	4,1%

Alle kommuner

Kjønn	Månedsofortjeneste 2024	Grunnlønn 2024	Endring i månedsofortjeneste 2023-2024	Endring i grunnlønn 2023-2024	Ansatte 2024	Årsverk 2024	Endring i årsverk 2023-2024
Kvinner og menn	54.034	50.724	5,8%	5,8%	457.931	381.819	0,7%
Kvinner	53.517	50.282	5,8%	5,9%	348.718	290.122	0,4%
Menn	55.670	52.122	5,6%	5,6%	109.213	91.697	1,6%

For endringer i årsverk i Tvedestrand kommune vises det til årsmelding fra hver sektor, der det fremkommer årsak til endringer.

Som det fremgår av oversikten over har ansatte i Tvedestrand kommune (kvinner og menn samlet) en månedsofortjeneste og grunnlønn i 2023 som er høyere enn sammenlignbare kommuner i gruppe1. Kvinner har en grunnlønn som er under snittet for alle kommuner, men høyere enn sammenlignbare kommuner i størrelse. Når det gjelder menn så har disse en tilnærmet lik månedsofortjeneste og litt høyere grunnlønn enn sammenlignbare kommuner og snittet for alle kommuner.

Prosentvis endring i grunnlønn fra 2023-2024 har menn og kvinner samlet i Tvedestrand kommune en økning på 5,5%, gj.sn for alle kommuner er 5,8% og for sammenlignbare kommuner 5,9%. Kvinner i Tvedestrand kommune har hatt en økning på grunnlønn på 5,2%, gj.sn for alle kommuner er 5,9% og for sammenlignbare kommuner 5,8%.

Antall årsverk er redusert med 1,4% fra 2023 til 2024. Dette utgjør en reduksjon i årsverk med 7 og reduksjon på 17 ansatte.

Lønnspolitikken i Tvedestrand kommune utøves gjennom løpende lønnsfastsettelse ved rekruttering, og tariffestede lønnsforhandlinger/lønnsreguleringer. Lønn fastsettes ved tilsetting, og ved lokale forhandlinger på grunnlag av bestemmelsene i hovedtariffavtalen (HTA). Avtaleverket er kjønnsnøytralt, med lik avlønning uavhengig av kjønn. Tvedestrand kommunes lønnspolitiske plan fremhever at den lokale lønnspolitikken skal bidra til at kvinner og menn likebehandles i vurdering av lønn og avansement.

Lønnsforhold justert for ulike faktorer

Gjennomsnittlig fortjeneste pr. månedsverk og gjennomsnittlig grunnlønn pr. månedsverk for kvinner i prosent av menns lønn. Tall pr.1.12.2021, 1.12.2022 og 1.12.2023.

Tvedestrand kommune

	Årstall					
	2022		2023		2024	
Justert for	Kvinnens månedslønn i prosent av menns	Kvinnens grunnlønn i prosent av menns	Kvinnens månedslønn i prosent av menns	Kvinnens grunnlønn i prosent av menns	Kvinnens månedslønn i prosent av menns	Kvinnens grunnlønn i prosent av menns
Ujustert	94,5	92,7	95,0	93,9	93,2	92,4
Alder	94,5	92,7	95,0	93,9	93,2	92,4
Stillingsgruppe	100,9	100,0	100,6	100,6	99,4	100,3
Stillingskode	98,6	99,1	98,6	99,4	98,6	100,1
Utdanning	100,1	98,1	97,8	97,7	95,5	97,7

Tallene uttrykker hva kvinners lønn som andel av menns lønn ville vært dersom kvinner og menn hadde hatt samme årsverksfordeling innenfor hver av variablene det er justert for.

Tallene justert for stillingsgruppe eller stillingskode brukes som mål på kjønnsforskjell i lønn, siden tallene i stor grad holder utenfor den delen av lønnsforskjellen som skyldes ulike yrkesvalg. Tvedestrand kommune ligger her på henholdsvis 100,3% når det gjelder stillingsgruppe og 100,1% når det gjelder stillingskode.

Til sammenligning viser sammenlignbare kommuner 99,0% på stillingsgruppe og 99,1% på stillingskode. For alle landets kommuner er tallene 98,9% på stillingsgruppe og 98,8% på stillingskode.

Kvinner har tradisjonelt utdannet seg oftere innen omsorg og undervisning, og menn innen teknikk og naturvitenskap. Hovedvekten av sykepleiere, helsefagarbeidere og førskolelærere er kvinner. Menn som velger yrker som tradisjonelt er kvinnedominerte, som pedagogiske eller helsefaglige stillinger, får ikke høyere lønn fordi de er menn. Vi ser at der lønn fastsettes ut fra stillingskode og ansiennitet, er det ikke store forskjeller på lønn mellom kjønnene.

Avlønning til hoveddelen av kommunens ansatte skjer i hovedsak via innplassering i garantilønnstabellen i tariffområdet, som fastsettes via sentrale forhandlinger. Dette omfatter ufaglærte, faglærte og høyskolegrupper. Dette er grupper som har sentralt fremforhandlede garantilønnsnivå basert på ansiennitet og utdanning.

Målsetningene vår må også fremover være at lønnsforskjell mellom menn og kvinner ikke øker, men reduseres, der målsetting skal være lik lønn.

Personalpolitiske satsninger for å fremme likestilling, inkludering og mangfold

Livsfasepolitikk

Kommunen skal tilrettelegge for alle livsfaser, så langt det er mulig. Det er samtidig slik at all tilrettelegging er midlertidig. Det viktigste virkemiddelet for utøvelse av livsfasepolitikk er god dialog mellom leder og medarbeider.

Tiltak i forhold til etnisitet og funksjonsevne

Den kommunale arbeidsstyrken skal i størst mulig grad gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Det er derfor et personalpolitisk mål å oppnå en balansert alders- og kjønnsammensetning, rekruttere personer med innvandrerbakgrunn og personer med nedsatt funksjonsevne

Virksomheter som ønsker å registrere opplysninger om andel ansatte med etnisk

minoritetsbakgrunn eller nedsatt funksjonsevne må gjøre dette anonymt, og det må være frivillig å registrere opplysningene. I tillegg må slike opplysninger oppbevares som sensitive personopplysninger, og Datatilsynet skal rådføres.

Tvedestrand kommune har ansatte med ulik etnisk bakgrunn og fra mange nasjonaliteter, men har ikke registrerte opplysninger om ansattes nasjonalitet. Det er derfor ikke mulig å rapportere på antall ansatte med minoritetsbakgrunn. I tilsettingsprosessen registreres antall søkere med etnisk bakgrunn, og funksjonsnedsettelse, dersom søker selv registrerer disse opplysningene.

Tvedestrand kommune ønsker å fremme likestilling og sikre like muligheter og rettigheter, hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn.

Tvedestrand kommune registrerer ikke opplysninger om ansattes nedsatte funksjonsevne eller funksjonshemminger. Ved god tilrettelegging kan en redusert funksjonsevne likevel innebære full arbeidsevne. Det vurderes alltid mulighet for ulike løsninger for at den ansatte skal kunne fungere i arbeidslivet.

Redegjørelse for tiltak

- For å øke andel heltidsstillinger må vi jobbe mer med bl.a. ulike turnusordninger og tiltak for økt antall helger i turnus, samt vikarpool.
- I tillegg må oppmerksomheten på å redusere uønsket deltid ved å slå sammen stillinger når dette er mulig, samt tiltak som går på tvers av avdelingene/sektorene i forhold til å få større stillingsstørrelser fortsatt jobbes systematisk med.
- Det vil fortsatt være kjønnsnøytrale kriterier ved lønnsfastsetting og lønnsforhandlinger. Det forventes at lønnsutviklingen for kvinner kontra menn fortsatt vil være et tema ved de sentrale og lokale lønnsforhandlingene. Det legges også opp til tilsvarende oppmerksomhet ved lønnspolitiske drøftinger med de lokale fagforeningene i Tvedestrand kommune.
- Ved utlysing av stillinger i barnehagene og skolene, samt innenfor helse- og omsorgssektoren, bør menn i sterkere grad bli oppfordret til å søke.
- Likestilling er i samfunnsdel i kommuneplanen tatt inn som et eget punkt og med konkrete forslag til tiltak.
- Arbeide aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, etnisitet og nedsatt funksjonsevne på alle nivåer i kommunen.
- Tvedestrand kommune har som mål å oppnå en balansert alders- og kjønnssammensetning, samt rekruttere personer med innvandrerbakgrunn.
- Tilrettelegging og omplassering skal alltid vurderes slik at ansatte med nedsatt funksjonsevne kan bruke sin restarbeidsevne fremfor uførhet.

1.7.7 Etikk

Tvedestrand kommune er opptatt av at ansatte og folkevalgte har en høy etisk standard. Tvedestrand kommune har vedtatt etiske retningslinjer som gjelder for alle ansatte og folkevalgte. Det er også egne retningslinjer for varsling av kritikkverdige forhold.

Retningslinjene er gjort kjent for alle ansatte, og er en del av introduksjonsprogrammet ved ansettelse av nye arbeidstakere.

Tvedestrand kommunen lagt inn etiske retningslinjer gjennom det interkommunale innkjøpssamarbeidet OFA, som kommunen deltar i. Dette gjelder etiske retningslinjer i

forhold til innkjøp og krav til leverandørene.

Ansatte i Tvedestrand kommune skal møte innbyggere og brukere med respekt. Faglige kunnskaper og faglig skjønn skal ligge til grunn i rådgivning, myndighetsutøvelse og tjenesteyting. Sammenblanding av ansattes og brukernes private interesser og økonomiske midler skal ikke forekomme. Ansatte i Tvedestrand kommune skal være seg bevisst at de forvalter samfunnets fellesmidler på vegne av alle innbyggerne i kommunen. Kommunens ansatte plikter å ta vare på kommunens ressurser på den mest økonomiske og rasjonelle måte, og skal ikke misbruke eller sløse med kommunens midler. Kommunens ansatte skal ikke tilegne seg personlige fordeler av kommunens ressurser, verken økonomiske midler, eiendommer eller andre eiendeler. Alle som treffer beslutninger og tilrettelegger for beslutninger i Tvedestrand kommune er bundet av forvaltningslovens habilitetsregler. Ansatte i Tvedestrand kommune må ikke aksepteres gaver eller andre ytelser som berører mottagerens integritet, eller kan gi slikt inntrykk til skade for han/henne og kommunen. Tvedestrand kommune skal gi offentligheten innsyn i den kommunale forvaltning. Kommunen har en generell aktiv informasjonsplikt. Kommunens ansatte skal alltid gi korrekte og tilstrekkelige opplysninger til innbyggere, organisasjoner, selskaper og andre myndigheter. Ansatte i Tvedestrand kommune kan gi faktaopplysninger om eget arbeidsområde. Som alle andre borgere kan kommunens medarbeidere delta i samfunnsdebatten og uttale seg på egne vegne. Kritikkkverdige forhold i en virksomhet bør tas opp, slik at forholdene kan bedres. Varsling bør først skje internt, men ansatte har rett til å varsle offentlig når dette er formålstjenlig. Ledere i Tvedestrand kommune skal bygge en organisasjonskultur basert på åpenhet, og som ivaretar kommunens verdigrunnlag og etiske regler. Ledere på alle nivåer skal gjennomgå de etiske reglene med sine medarbeidere. Alle nyansatte informeres om kommunes etiske retningslinjer gjennom kurs for nyansatte. Ansatte i Tvedestrand kommune har et personlig og selvstendig ansvar for å følge kommunens etiske regler. Ansatte må ta opp tvilstilfeller i forhold til de etiske reglene med sin nærmeste leder. Kommunens ansatte har rett til å nekte å følge pålegg som er ulovlige eller medfører brudd på de etiske regler.

I henhold til Kommune-lovens § 48, punkt 5 og Kommune-lovens § 14-7, punkt d, skal også årsrapporten inneholde et punkt som omfatter hvorledes kommunen sørger for å sikre en høy etisk standard i virksomheten.

Etisk standard sikres i første rekke gjennom de retningslinjene som er nedfelt i kommunens arbeidsgiverpolitikk under punktet Etiske verdier, som har følgende klare føringer:

- Som forvaltere av samfunnets felles ressurser stilles det høye etiske krav til folkevalgte og ansatte. Grunnprinsippene skal være åpenhet, redelighet, integritet, ærlighet og respekt.
- Medarbeidere og ledere i Tvedestrand kommune skal utføre arbeid og tjenester i samsvar med det felles verdigrunnlaget som finnes i vår organisasjon og som er nedfelt gjennom kommunens arbeidsgiverpolitikk.
- Ledere har et særlig ansvar for å tydeliggjøre og skape aksept for etisk forsvarlig atferd og legge forholdene til rette for praktisering av dette.
- Enhver medarbeider har ansvar for å søke råd og veiledning hos sin overordnede dersom vedkommende er usikker på hva som er forsvarlig praktisering av kommunens etiske retningslinjer.
- Ledere og medarbeidere har plikt til lojalt å overholde de lover, forskrifter og reglementer som gjelder og de vedtak som er truffet for kommunens virksomhet
- Alle medarbeidere har et selvstendig ansvar for å ta opp forhold en får kjennskap til,

som ikke er i samsvar med kommunens etiske norm. Brudd på de etiske retningslinjene vil kunne forårsake betydelig skade og vil i alvorlige tilfelle være uforenlig med fortsatt ansettelse i kommunen.

1.7.8 AKAN-arbeid

AKAN er en forkortelse for Arbeidslivets kompetansesenter for rus- og avhengighetsproblematikk. Hensikten med AKAN-arbeidet i Tvedestrand kommune er å forebygge avhengighet, omfatter både rus- og spillavhengighet. Vi skal tilby ansatte hjelp til å få bukt med sitt avhengighetsproblem, og slik forhindre at arbeidsforholdet kommer i fare. Det er nedsatt et AKAN-utvalg, som er et underutvalg og arbeidsredskap for Arbeidsmiljøutvalget. Det har ikke vært noen innmeldte saker til AKAN-utvalget i 2024. Hovedansvaret ligger hos sektorledere i oppfølging av dette, og det er søkt bistand hos personal- og organisasjonsleder/HR-rådgiver fra enkelte sektorer i 2024 i dette arbeidet. Det er oppfordret til samtaler i personalgruppene rundt tema avhengighet. AKAN-arbeidet må gis større fokus fremover.

1.8 Økonomi

1.8.1 Hovedtrekk

1.8.1.1 Driftsregnskapet

Driftsregnskap, økonomisk utvikling og stilling

Oppsummering

Tvedestrand kommunes regnskapsresultat for 2024 endte med et udekket underskudd på 23,3 mill. kroner.

Sektorene fikk et samlet merforbruk på om lag 10,85 mill. kroner. Sektorene meldte ved 2. tertial først om et forventet merforbruk på om lag 9,9 mill. kroner.

De største avvikene mellom regnskap og regulert budsjett er som følger:

- Merforbruk for sektorene på 10,85 mill. kroner
- Mindreinntekt på skatt på 7,8 mill. kroner
- Merinntekt på rammeoverføringer på 4,4 mill. kroner
- Mindreinntekt på andre generelle statstilskudd på 3 mill. kroner (herav mindreinntekt på integreringstilskudd på 3,6 mill. kroner)
- Merinntekter Å energi på 7,6 mill. kroner
- Mindreinntekter/merutgifter på renter på 0,4 mill. kroner
- Pensjon og premieavvik har netto mindreinntekter på 0,5 mill. kroner
- Mer avsetning/mindre bruk av bundne fond på 3 mill. kroner
- Manglende effektuering av innsparinger på 11 mill. kroner (fellesområde) gav merforbruk.

Årets resultat ble på - 24,66 mill. kroner. I tråd med kommunelovens forskrifter skal en stryke overføring til investering. Etter strykning av overføring til investering på 1,355 mill. kroner ble resultatet 23,3 mill. kroner i merforbruk/underskudd. Dette beløpet må dekkes inn i senere år, i tråd med kommunelovens § 14-11.

Dersom en hadde hatt et merforbruk som var større enn tre prosent av driftsinntektene, ville det medført direkte innmelding i ROBEK (register om betinget godkjenning og kontroll). Merforbruket var 2,97 prosent. Dersom merforbruket hadde vært om lag 270.000 kroner høyere, ville en kommet over terskelen på tre prosent. Dette tilsier at den økonomiske situasjonen er svært alvorlig, noe som betyr at det må gjøres store grep raskt for å gjenvinne balansen.

Det er verdt å merke seg at dersom en ikke hadde fått ekstrautbyttet fra Å energi på 7,6 mill. kroner, ville en isolert sett havnet rett på ROBEK. Som det er påpekt i tidligere styringsdokumenter beveger kommunen seg på en økonomisk knivsegg. Dette understreker viktigheten av å ha buffere, det vil si disposisjonsfond.

Økonomisk oversikt for driftsregnskapet

Nedenfor vises en oversiktsrapport, økonomisk oversikt for driftsregnskapet:

Økonomisk oversikt etter art, drift (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Reg budsjett 2024, alle	Regnskap 2024	Avvik 2024
Rammetilskudd	-260 256	-264 355	-271 122	-275 542	4 420
Inntekts- og formuesskatt	-178 560	-204 495	-199 956	-192 173	-7 783

Økonomisk oversikt etter art, drift (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Reg budsjett 2024, alle	Regnskap 2024	Avvik 2024
Eiendomsskatt	-31 337	-32 000	-27 500	-27 423	-77
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-34 309	-32 065	-33 265	-30 991	-2 274
Overføringer og tilskudd fra andre	-165 597	-144 620	-150 984	-165 778	14 794
Brukerbetalinger	-19 011	-21 391	-21 391	-20 926	-465
Salgs- og leieinntekter	-64 158	-72 097	-72 126	-71 283	-843
SUM DRIFTSINNTEKTER	-753 228	-771 023	-776 344	-784 115	7 771
Lønnsutgifter	404 991	412 688	402 924	421 486	-18 562
Sosiale utgifter	94 930	105 675	105 350	106 634	-1 284
Kjøp av varer og tjenester	181 638	151 231	155 118	178 349	-23 231
Overføringer og tilskudd til andre	50 908	59 216	59 893	53 478	6 415
Avskrivninger	42 581	29 909	29 909	51 796	-21 887
SUM DRIFTSUTGIFTER	775 048	758 719	753 194	811 742	-58 548
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	21 821	-12 304	-23 150	27 627	-50 777
Renteinntekter	-9 742	-11 230	-10 830	-10 816	-14
Utbytter	-16 010	-12 118	-13 439	-21 022	7 583
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	32 648	42 580	45 780	46 124	-344
Avdrag på lån	32 570	34 500	39 316	39 316	0
NETTO FINANSUTGIFTER	39 466	53 732	60 827	53 602	7 225
Motpost avskrivninger	-42 581	-29 909	-29 909	-51 796	21 887
NETTO DRIFTSRESULTAT	18 706	11 519	7 768	29 434	-21 666
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	1 355	0	1 355
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-7 050	-1 744	-1 071	1 920	-2 991
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-11 656	-9 775	-8 052	-8 052	0
Bruk av tidligere års mindreforbruk	0	0	0		0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-18 706	-11 519	-7 768	-6 132	-1 636
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	23 302	0

Driftsinntekter

Tabellen ovenfor, økonomisk oversikt etter art for driften, er obligatorisk oversikt jf. § 5.6 i regnskapsforskriften. Tabellen viser hoveddelene i kommunens driftsregnskap. Skatt og rammetilskudd, som utgjør mesteparten av kommunens driftsinntekter (60 prosent), har økt med 28,9 mill. kroner eller 6,6 prosent fra regnskap 2023 til regnskap 2024.

Skatteveksten har økt fra 2023 med 13,6 mill. kroner eller ca. 7,6 prosent, og

rammetilskuddet har økt fra 2023 til 2024 med 15,3 mill. kroner eller 5,9 prosent.

Eiendomsskatten er redusert med 3,9 mill. kroner fra regnskap 2023, en reduksjon på 12,5 prosent.

Andre overføringer og tilskudd fra staten består av blant annet av integreringstilskudd for flyktninger, rentekompensasjon og bostøtte og utgjør ca. 4 prosent av driftsinntektene. Det er reduserte inntekter på 3,3 mill. kroner fra 2023, noe som i store trekk skyldes reduksjon i integreringstilskuddet på 3,5 mill. kroner. Variasjoner i inntekter skyldes antall flyktninger og endringer i når bosettingene skjer. Kommunen hadde vedtak om bosetting av 45 flyktninger i 2023 og 30 flyktninger i 2024.

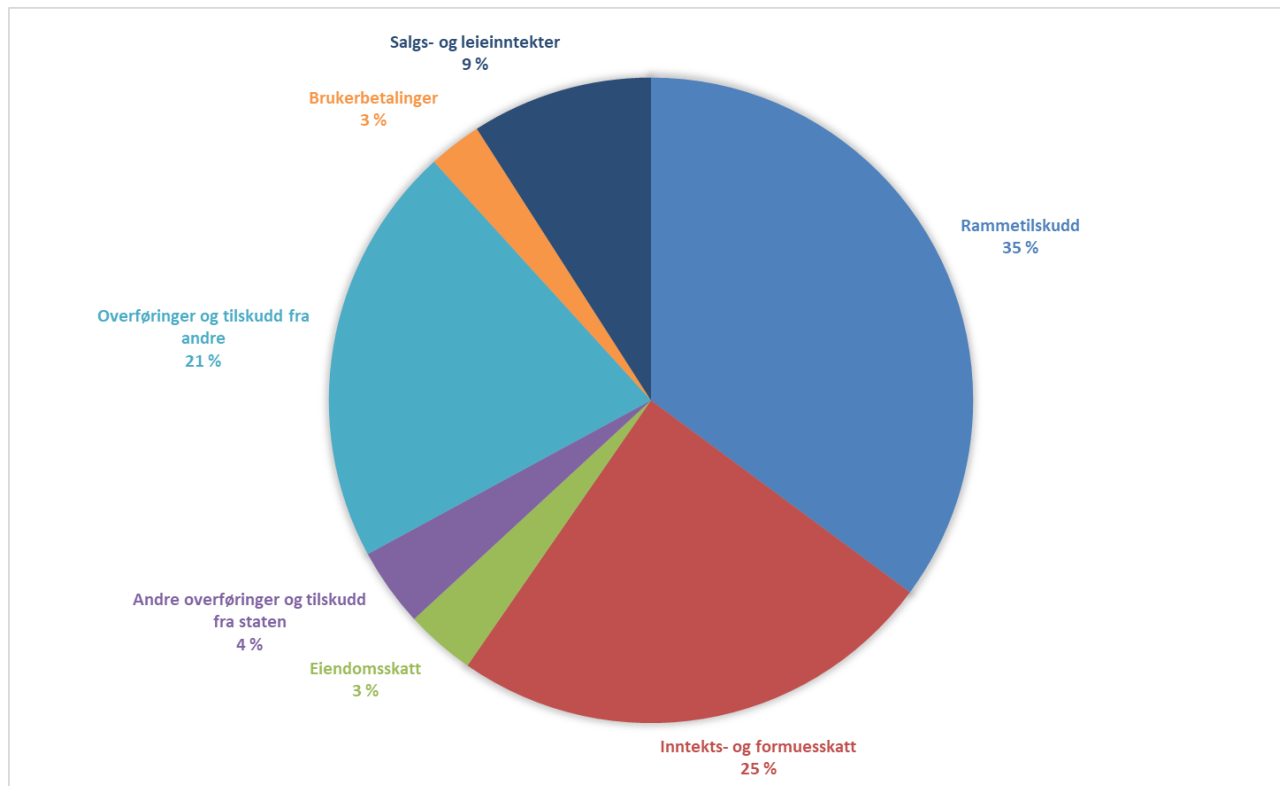
Overføringer og tilskudd fra andre er blant annet sykkelønnsrefusjoner, andre refusjoner (som krever motytelse) fra stat, kommuner og fylkeskommuner. Denne posten utgjør ca. 21 prosent av alle driftsinntektene og har kun en marginal økning fra 2023.

Brukerbetalinger er blant annet betalinger for opphold i barnehage, SFO og Kulturskole, betaling for opphold i institusjon og betaling for hjemmetjenester. Posten utgjør ca. 3 prosent av inntektene. Det har vært en økning på disse fra 2023 på ca. 2 mill. kroner, eller 10 prosent.

Salgs og leieinntekter utgjør ca. 9 prosent av driftsinntektene og er blant annet kommunale vann- og avløpsgebyrer, oppmålingsgebyr, gebyr byggeanmeldelse, husleie boliger (helse- og omsorgstjenesteloven), salg av varer og tjenester og salg av mat på sykehjem. Disse inntektene hadde en økning på 7,1 mill. kroner og ca. 11 prosent økning.

Oversikt over inntekter

Nedenfor vises oversikt over andel inntekter.

Nedenfor vises oversikt over endringer i (løpende) inntekter over tid:

Oversikt inntekter (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnsk ap 2018	Regnsk ap 2019	Regnsk ap 2020	Regnsk ap 2021	Regnsk ap 2022	Regnsk ap 2023	Regnsk ap 2024	Endring 2018 - 2024
Rammetilskudd	-209 164	-205 232	-218 219	-221 607	-229 003	-260 256	-275 542	-66 378
Inntekts- og formuesskatt	-145 871	-160 923	-157 539	-179 389	-204 798	-178 560	-192 173	-46 302
Eiendomsskatt	-17 881	-24 205	-30 763	-27 962	-28 917	-31 337	-27 423	-9 542
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-19 444	-15 057	-9 977	-11 355	-16 963	-34 309	-30 991	-11 547
Overføringer og tilskudd fra andre	-73 261	-73 725	-85 859	-84 019	-118 887	-165 597	-165 778	-92 517
Brukerbetalinger	-22 787	-23 355	-20 860	-21 554	-22 062	-19 011	-20 926	1 861
Salgs- og leieinntekter	-46 170	-47 335	-53 225	-57 306	-58 709	-64 158	-71 283	-25 113
SUM DRIFTSINTEKTER	-534 578	-549 832	-576 441	-603 192	-679 339	-753 228	-784 115	-249 537

Av oversikten ovenfor ser en at inntektene øker med 249,5 mill. kroner, eller 47 prosent i perioden. Nedenfor er også endringer på utgiftssiden omtalt.

Det er variasjoner i utviklingen med forholdsvis størst vekst i kroner for rammetilskudd samt overføringer og tilskudd fra andre (sykelønnsrefusjon, refusjoner fra staten og fra kommuner mv.). Prosentvis vekst hhv. 32 og 126.

Når det gjelder tilskudd fra andre, blant annet refusjoner fra kommuner, utgjør store deler av dette NAV Øst i Agder-samarbeidet. Alle utgifter og inntekter i dette samarbeidet blir ført i Tvedestrand kommunes regnskap, som deretter viderefakturerer for disse tjenestene. Disse tallene "blåser" dermed opp Tvedestrand kommunes inntektstall på disse postene. Tilsvarende er det på utgiftssiden. Det får imidlertid ikke innvirkning på samlet resultat for kommunen.

Eiendomsskatt har økt med 53 prosent og 9,5 mill. kroner fra 2018.

Brukerbetalinger (brukerbetalinger, opphold barnehage, SFO og kulturskole, institusjon mv) har ikke økt i perioden, men har reduksjon på 8 prosent.

Salgs- og leieinntekter (husleie, byggesaksgebyr, vann- og avløpsgebyrer mv.) har økt ca. 54 prosent i perioden.

Driftsutgifter

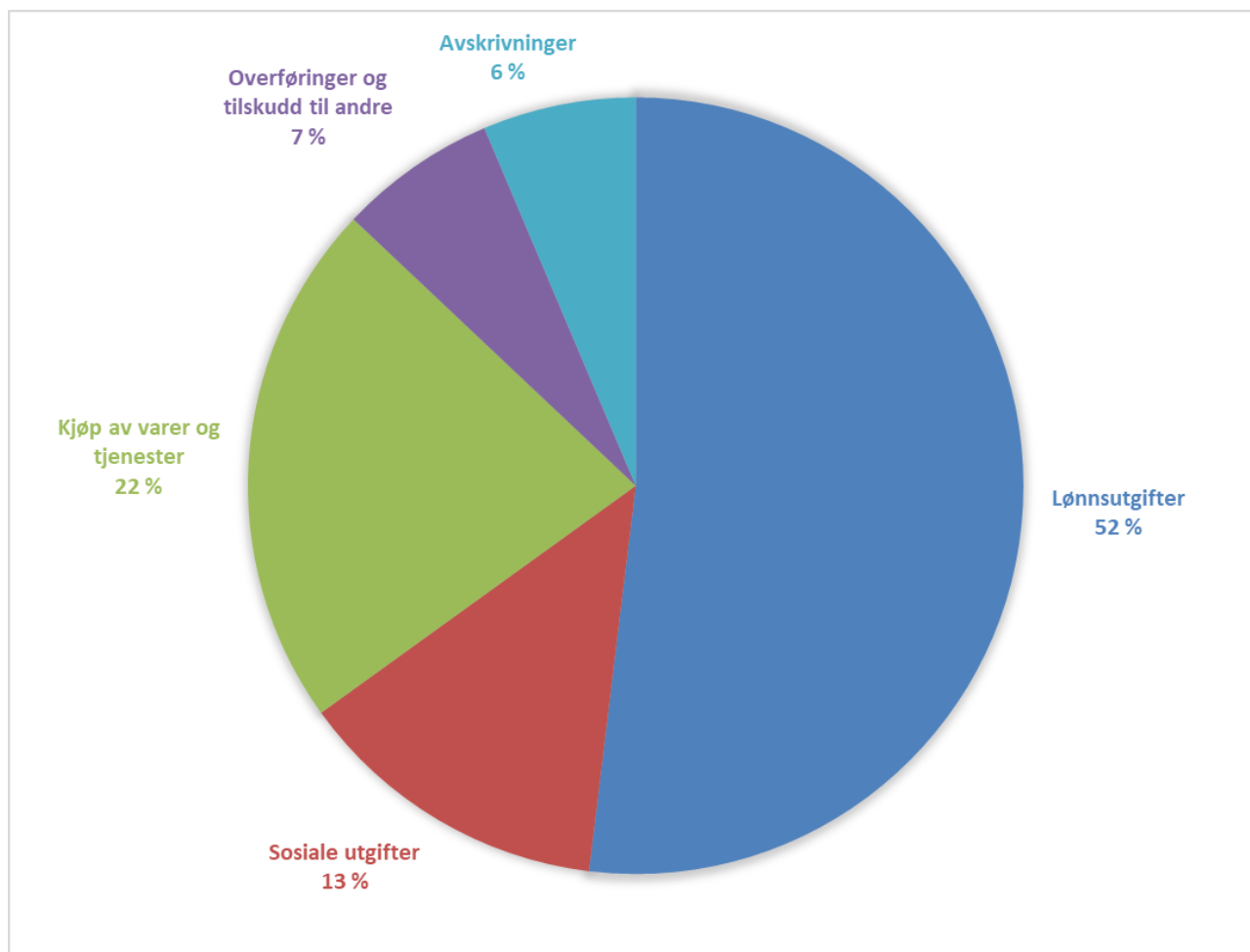
Lønn og sosiale utgifter utgjør om lag 65 prosent av utgiftene. Lønn og sosiale utgifter har økt med 28,2 mill. kroner eller ca. 5,6 prosent fra regnskap 2023.

Størst økning fra 2023 har vært på fastlønnsposter. Nav Øst i Agder er også med i lønnstallene, med blant annet introduksjonsstønad som er lønn til flyktninger som er i introduksjonsprogram. Sistnevnte utgjorde 20,5 mill. kroner for 2024.

Kjøp av varer og tjenester til tjenesteproduksjonen og utgjør ca. 22 prosent av driftsutgiftene og er redusert med om lag 3,3 mill. kroner og 1,8 prosent fra 2023 til 2024. Av totalbeløpet på 178,3 mill. kroner for 2024 utgjør kjøp fra andre kommuner ca. 49,7 mill. kroner, som i stor grad gjelder interkommunale samarbeid. Andre poster som hører til her, er driftstilskudd til private barnehager og driftsavtale med IKT-Agder. Kjøp av tjenester fra

vikarbyrå er redusert med om lag 2 mill. kroner fra 2023, fra 5,2 til 3,2 mill. kroner.

Overføringer og tilskudd til andre på 53,5 mill. kroner er overføringer til kommuner, fylkeskommuner og private (inkl. fellesråd). Posten inneholder også utbetaling av sosialhjelp og tilskudd til boutgifter gjennom NAV Øst i Agder på 32,4 mill. kroner i 2024, en økning på 4,9 mill. kroner fra 2023. Sistnevnte gjelder altså alle for alle fire samarbeidskommunene.

Oversikt over endringer i utgifter (løpende) over tid:

Økonomisk oversikt etter art, drift (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnsk ap 2018	Regnsk ap 2019	Regnsk ap 2020	Regnsk ap 2021	Regnsk ap 2022	Regnsk ap 2023	Regnsk ap 2024	Endring 2018 - 2024
Lønnsutgifter	282 953	299 831	304 083	317 063	365 070	404 991	421 486	138 533
Sosiale utgifter	74 529	79 681	75 621	78 911	85 398	94 930	106 634	32 105
Kjøp av varer og tjenester	121 414	125 441	128 028	138 613	159 077	181 638	178 349	56 935
Overføringer og tilskudd til andre	32 830	31 095	31 304	32 131	44 249	50 908	53 478	20 648
Avskrivninger	22 514	25 686	30 147	33 409	35 579	42 581	51 796	29 282
SUM DRIFTSUTGIFTER	534 240	561 734	569 183	600 127	689 373	775 048	811 742	277 502

Driftsutgiftene har økt med 277,5 mill. kroner eller 52 prosent fra 2018. I tabellen ovenfor så en at inntektene steg litt mindre, 47 prosent. I perioden har altså utgiftene steget med

28 mill. kroner mer enn inntektene, noe som tilsier en ubalanse i driften og gradvis redusert bærekraft. Avskrivninger skal elimineres før en regner netto driftsresultat, men tas med i oversikten ovenfor for å indikere en driftsmessig konsekvens av alle bygg og anlegg.

Dersom en i stedet hadde sett på utviklingen i netto finansutgifter, hadde en fått økning på 36,9 mill. kroner, altså noe mer enn økningen på avskrivningene med 29,2 mill. kroner.

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter viser netto renteutgifter, renteinntekter og avdrag på lån. Inkludert er også utbytte fra Agder energi. Netto finansutgifter er økt fra 2023 med 14,1 mill. kroner. I dette tallet er det økte inntekter fra utbytte fra Agder energi med 5 mill. kroner og økte renteinntekter på ca. 1,1 mill. kroner. Utgiftssiden består av økte renteutgifter med 13,5 mill. kroner og økte avdrag på lån med ca. 6,7 mill. kroner.

Netto driftsresultat

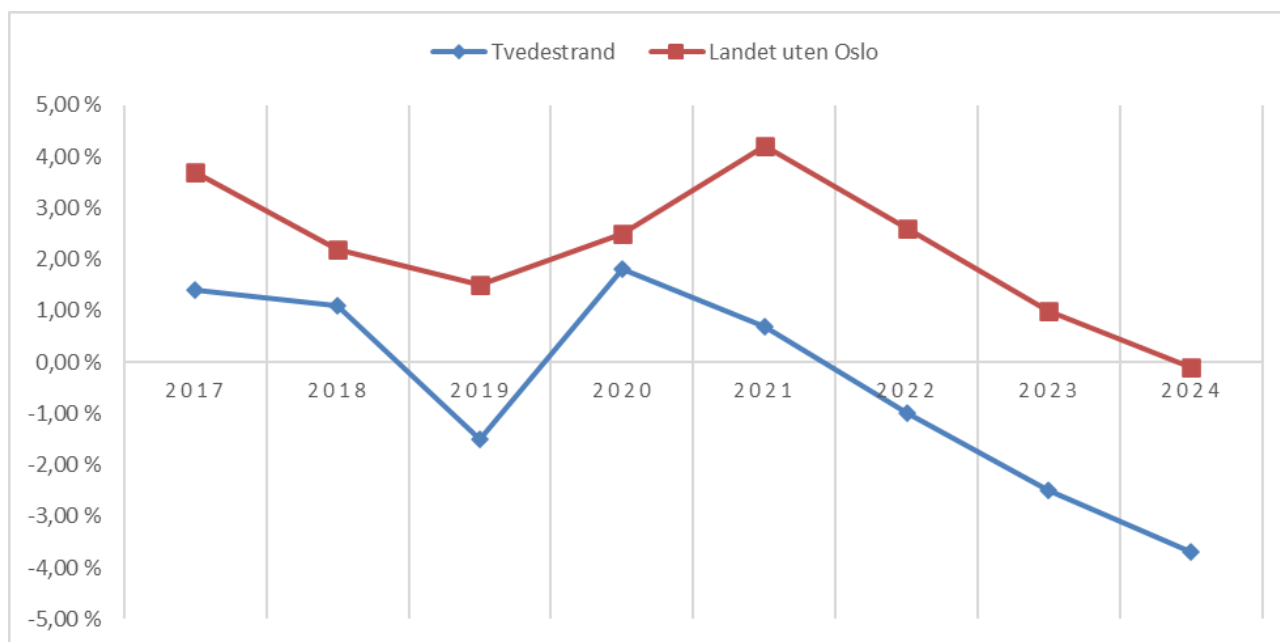
Enkelt sagt viser netto driftsresultat om driftsinntektene for året er store nok til å dekke årets utgifter. For Tvedestrand kommune var løpende utgifter høyere enn løpende inntekter i 2024, det samme var tilfellet i 2023. Netto driftsresultat utgjør - 29,4 mill. kroner, eller -3,7 prosent av brutto driftsinntekter. Foreløpige kostratall for alle landets kommuner uten Oslo er -0,1 prosent.

Nedenfor vises tall for Tvedestrand og landsgjennomsnittet uten Oslo fra 2016. En sunn kommuneøkonomi tilsier et netto driftsresultat på 1,75 prosent. Normtallet ble i 2014 endret fra 3,0 prosent, fordi en ikke lenger fører merverdiavgiftskompensasjon fra investeringer i driftsregnskapet. En ser at Tvedestrand kommune følger trenden for landsgjennomsnittet uten Oslo, men på et lavere nivå.

Begrepet netto driftsresultat omfatter blant annet øremerkede midler som enten avsettes til fond eller brukes av fond. Dette er i realiteten tekniske forhold rundt tidsforskyvninger for hvilket år en bruker øremerkede midler, og har ikke noen med kommunens økonomiske handlingsrom å gjøre. Videre omfatter størrelsen avsetninger til og bruk av fond på selvkostområdene. Dersom en korrigerer for denne typen transaksjoner, gir det et mer riktig bilde av utviklingen av kommunens fritt disponible midler.

Korrigert for bundne nettoavsetninger blir det et netto driftsresultat på ca. -31,4 mill. kroner, eller -4,0 prosent, noe som er langt unna måltallet for grønn sone som er over 8 mill. kroner. Det er denne størrelsen som er valgt som en av kommunens handlingsregler. Det vises til kapittel 1.5.2 om handlingsregler.

Utvikling av netto driftsresultat, KOSTRA

Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat

Linjen «Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat» utgjør summen av bruk og avsetning til bundne fond og disposisjonsfond samt overføring til investeringsregnskapet og dekning av tidligere års merforbruk.

Netto bruk og avsetning til alle bundne fond utgjør ca. 1,9 mill. kroner i netto bruk. Herav er det blant annet avsetning til vannfond på 1,5 mill. kroner, avløpsfond på 0,2 mill. kroner og byggesak, kart og oppmålingsfond på 0,2 mill. kroner. Det er brukt 0,5 mill. kroner av kart og oppmålingsfond.

I tråd med den nye forskriften skal det ikke lenger avlegges et regnskap med mindre- eller merforbruk. Egen note med oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner er vedlagt i regnskapsdokumentet, s. 4 og s. 6.

Fremført til inndekning i senere år

Kommuneloven sier at vedtaket om årsregnskap skal angi hvordan et eventuelt merforbruk i driftsregnskapet skal dekkes inn. Hvis årsregnskapet legges fram med et merforbruk i driftsregnskapet, skal kommunedirektøren foreslå endringer i årets budsjett.

Regnskapsforskriften sier følgende om merforbruk: § 4-2. Strykninger av egenkapitaldisposisjoner og bruk av disposisjonsfond ved merforbruk i driftsregnskapet

"Hvis driftsregnskapet viser et merforbruk etter at disposisjonene i § 4-1 første ledd er gjennomført, skal merforbruket reduseres så mye som mulig ved å:

- stryke overføring til investering*
- stryke avsetning til disposisjonsfond*
- stryke inndekning av tidligere års merforbruk.*

Overføring av midler som etter lov eller avtale er reservert for særskilte formål, kan likevel ikke strykes etter bokstav a. Strykninger etter bokstav a og b skal gjennomføres så mye som mulig før det foretas strykninger etter bokstav c.

Hvis regnskapet fortsatt viser et merforbruk etter strykningene, skal merforbruket

reduseres ytterligere ved bruk av disposisjonsfond, så lenge det er tilgjengelige midler på fondet. Den delen av disposisjonsfondet som i det opprinnelige budsjettvedtaket for året etter regnskapsåret brukes til å finansiere driftsbudsjettet, kan likevel ikke brukes til å redusere merforbruket. Et merforbruk som ikke kan reduseres etter første punktum, fremføres til inndekning etter kommuneloven § 14-11 eller § 14-12."

Årets budsjettavvik (merforbruk før strykninger) var på 24,657 mill. kroner. Etter strykninger av overføring til investering på 1,355 mill. kroner, ble regnskapet avlagt med et merforbruk/underskudd på 23,3 mill. kroner, som skal fremføres til inndekning i løpet av 2025 eventuelt 2026, jf. kommuneloven §14-11.

1.8.1.2 Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet, økonomisk utvikling og stilling

Ved utgangen av 2024 har kommunen ett ubundet investeringsfond (ubundet investeringsfond; aksjer og andeler), med saldo på i underkant av 22,8 mill. kroner. Ved inngangen til 2024 hadde kommunen et lite ubundet fond til, det ble brukt opp i 2024. Totalt ble det brukt 0,455 mill. kroner av ubundne investeringsfond i 2024.

Bevilgningsoversikt investering, jf. forskriftens § 5.5

Bevilgningsoversikter investering (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Reg budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik 2024
Investeringer i varige driftsmidler	106 573	63 160	86 745	57 602	29 143
Tilskudd til andres investeringer	3 461	1 100	3 035	2 751	284
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	8 645	3 700	3 729	3 332	397
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0
SUM INVESTERINGSUTGIFTER	118 679	67 960	93 509	63 686	29 823
Kompensasjon for merverdiavgift	-16 765	-7 712	-10 623	-8 269	-2 354
Tilskudd fra andre	-11 369	-11 192	-14 431	-14 026	-405
Salg av varige driftsmidler	-6 403	-9 170	-6 724	-4 574	-2 150
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-84 899	-40 486	-60 521	-37 311	-23 210
SUM INVESTERINGSINNTEKTER	-119 436	-68 560	-92 299	-64 181	-28 118
Videreutlån	19 090	20 000	25 481	22 430	3 051
Bruk av lån til videreutlån	-19 090	-20 000	-25 481	-22 430	-3 051
Avdrag på lån til videreutlån	12 858	5 300	13 085	13 570	-485
Mottatte avdrag på videreutlån	-11 944	-4 700	-12 455	-12 837	382
NETTO UTGIFTER VIDEREUTLÅN	914	600	630	733	-103
Overføring fra drift	0	0	-1 355	0	-1 355
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-157	0	-30	217	-247
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond		0	-455	-455	0

Bevilgningsoversikter investering (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Reg budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik 2024
Dekning av tidligere års udekket beløp		0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-157	0	-1 840	-238	-1 602
Fremført til inndekning i senere år udekket beløp	0	0	0	0	0

Det er en del endringer fra opprinnelig budsjett til regulert budsjett. Dette skyldes at en i regulert budsjett 2024 har innarbeidet ubrukte bevilgninger fra 2023 på ikke avsluttede prosjekter. Videre har kommunestyret gjennom året endret bevilgningene på noen prosjekter og vedtatt et nytt prosjekt.

Sum investeringsutgifter

Investeringer i varige driftsmidler var 57,6 mill. kroner i 2024, det vil si nesten 49,0 mill. kroner lavere enn i 2023. Nedgangen skyldes i stor grad at den nye barneskolen ble overtatt fra entreprenør i mai 2023. På den annen side hadde en i 2024 utgifter til ombygging av Holt skole til Holt barnehage. Investeringsprosjekter med størst bruttoutgifter i 2024:

- Ombygging av Holt skole til Holt barnehage med 17,5 mill. kroner.
- Utbyggingsavtale med Tangenheia AS om infrastruktur i nytt boligfelt med nær 3,3 mill. kroner.
- Lyngørsida, rehabilitering av kommunal brygge med nær 3,2 mill. kroner.
- Skifte til LED på vei- og gatelys med i underkant av 2,6 mill. kroner.
- Rehabilitering av fasade/skifte av vinduer på Lyngmyrveien 57 med drøyt 2,5 mill. kroner.
- Nytt SD-anlegg på Strannasenteret og flyen med snaut 2,1 mill. kroner.
- Nesgrenda, planlegging og prosjektering av nytt høydebasseng vann med i overkant av 2,0 mill. kroner.

Tilskudd til andres investeringer gjelder tilskudd til prosjekter i Tvedestrand kirkelig fellesråd og var på 2,75 mill. kroner, 0,7 mill. kroner lavere enn i 2023. Det største prosjektet i fellesrådet i 2024 var Holt kirke, reparasjon av tak, tårn mv. Arbeidene i prosjektet er fullført, det gjenstår kun noe arbeid med rapport/dokumentasjon.

Investeringer i aksjer og andeler i selskaper var egenkapitaltilskudd KLP for 2024 på 1,573 mill. kroner, samt innskuddskapital i Østre Agder interkommunale helsebygg IKS med 1,759 mill. kroner.

Sum investeringsinntekter

Størstedelen av kommunens investeringer finansieres ved lån. I 2024 ble i 37,311 mill. kroner av utgiftene finansiert på denne måten. Hvert år tar en opp vedtatt beløp i lån, mens en altså bare benytter det som er nødvendig. Ubrukte lånemidler investeringslån ved utgangen av 2024 var 23,21 mill. kroner, det vil si en økning på 3,175 mill. kroner fra året før. Det er ikke enkeltprosjekter som forklarer store deler av beløpet. Bakgrunnen til at det har oppstått ubrukte lånemidler er i hovedsak tidsforskyvninger på prosjektene.

Av tilskudd fra andre på 14,026 mill. kroner gjaldt 8,918 mill. kroner spillemidler og 0,502 mill. kroner tilskudd fra Agder fylkeskommune. 0,18 mill. kroner var tilskudd fra staten. Resten var refusjoner fra andre private og gjaldt i hovedsak anleggsbidrag i utbyggingsavtaler.

Inntekter fra salg av anleggsmidler var på 4,574 mill. kroner. Mesteparten, 2,427 mill. kroner, gjaldt salg av Bøklia barnehage. Dette var snaut halvparten av budsjettert inntekt for salg av bygninger i 2024. Videre var det solgt næringsareal på Grenstøl for 1,673 mill. kroner. Inntekten fra dette salget var noe høyere enn i revidert budsjett, men betydelig lavere enn i opprinnelig budsjett.

Netto utgifter videreutlån

I regnskapsforskriftens hovedoversikt er nettoutgifter til videre utlån samlet i ett «underavsnitt». Det gir god oversikt. En ser at det ble brukt 22,43 mill. kroner til formidlingslån til innbyggerne i kommunen. Etterspørselen til slike lån er stor og det gjøres en god jobb med formidlingen av lånene. Ved utgangen av 2024 var det 3,052 mill. kroner av det som kommunen har lånt som fortsatt stod på kommunens bankkonto. De ubrukte midlene er avsatt på egen balansekonto for ubrukte lånemidler. Avdrag på lån til videreutlån er kommunens nedbetaling på lån i Husbanken og beløp seg til 13,57 mill. kroner. Beløpene omfatter både ordinære avdrag (4,296 mill. kroner) og ekstraordinære (9,274 mill. kroner) som følge av at kommunens kunder har innbetalt ekstraordinært på sine lån. Mottatte avdrag på videreutlån var på 12,837 mill. kroner og gjaldt både ordinære (3,527 mill. kroner) og ekstraordinære avdrag (9,31 mill. kroner) som var innbetalt av kundene.

Sum overføring fra drift og netto avsetninger

I revidert budsjett var det budsjettert med 1,355 mill. kroner i overføring fra drift til investering. Dette var utbytte fra Tvedestrand Vekst AS, som var budsjettert å skulle finansiere ombygginger i Familiehuset til turistkontor og serviceanlegg for småbåthavnen. Som følge av merforbruk i driftsregnskapet måtte denne overføringen strykes i regnskapet, dette ifølge bestemmelser i regnskapsforskriftene.

Avsetning til bundet investeringsfond bestod blant annet av 0,18 mill. kroner i tilskudd til Raet nasjonalpark. Beløpet ble mottatt og inntektsført i 2024, men ble avsatt til fond for bruk i 2025. Øvrig beløp på avsatt til bundne fond og bruk av bundne fond gjelder ekstraordinære avdrag til Husbanken på formidlingslån som følge av ekstraordinære innbetalinger på slutten av året.

Bruk av ubundet investeringsfond på 0,455 mill. kroner er omtalt innledningsvis i dette kapitlet.

Fremført til inndekning i senere år udekket beløp

Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse.

Kommentarer investeringsregnskapet

At investeringsregnskapet er gjort opp i balanse og oppfyller lovkravene er isolert sett svært bra. På den annen side medfører store investeringer økte avdrag og renter, noe som igjen er belastende for kommuneøkonomien.

1.8.2 Driftsregnskapet, inklusive avvik

Kommuneloven og forskrifter angir obligatoriske skjemaer som regnskapet skal vises på. Det er tre obligatoriske oversikter for driften (forskriften § 5-4 og § 5-6) og en for investering (forskriften § 5-5). I tidligere avsnitt er det omtalt økonomisk oversikt drift. I dette kapitlet setter en opp bevilgningsoversikter drift.

Gjennom vedtak i flere kommunestyresaker i 2024 er det blitt gjort endringer knyttet til bevilgningene på fellesområdet "Frie inntekter, finans og avsetninger", som består av

skatt, rammetilskudd, statstilskudd (inkl. integreringstilskudd), renter, avdrag og utbytte mv. Budsjettet har, i størst mulig grad, blitt tilpasset til den informasjon en hadde på de aktuelle tidspunktene. I tillegg uttrykte kommunedirektøren i budsjettkontrollrapportene pr. 1. og 2. tertial usikkerhet til mange utgifter og inntekter som føres på dette fellesområdet, samt til sektorenes økonomiske resultat. De ulike utgiftene og inntektene som omfattes av ansvarsområdet, inkl. avvikene, er kommentert under tabellen.

Etter kommunelovens § 14-7 om årsberetning, skal det redegjøres for vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Bevilgningsoversikt drift, jf. forskriftens § 5-4, første ledd:

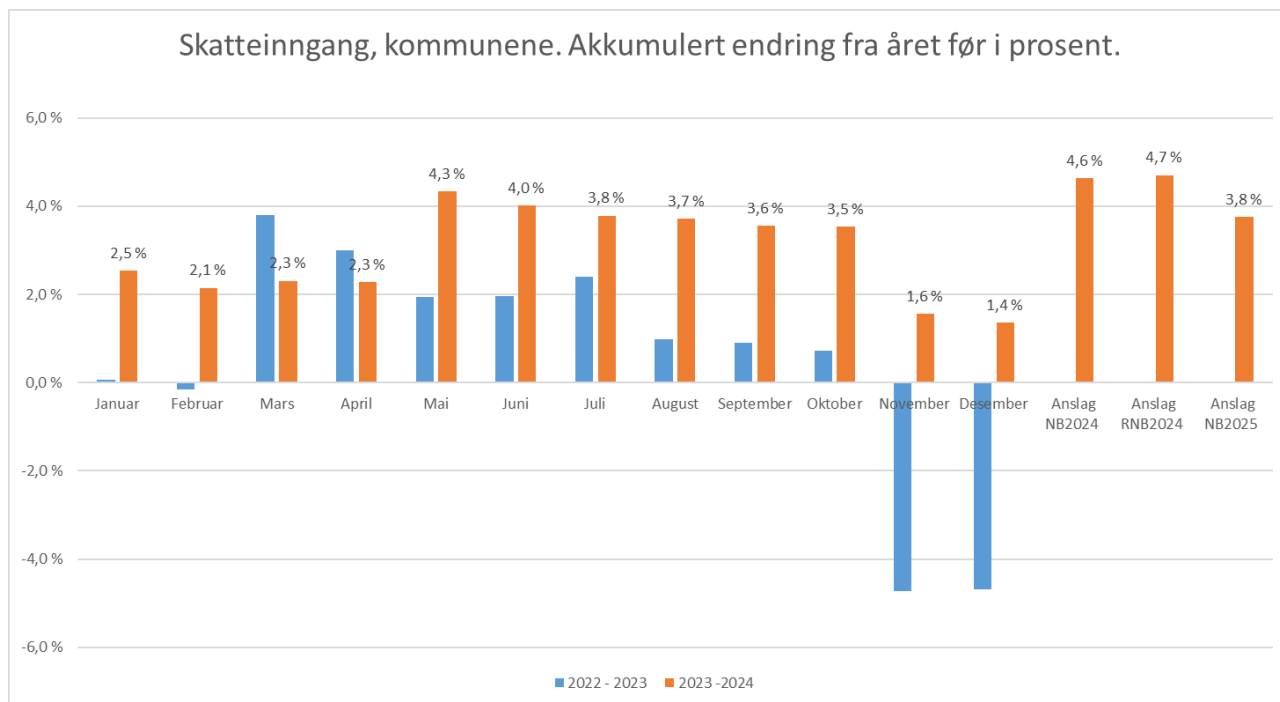
Bevilgningsoversikt drift (beløp i hele 1.000 kroner)	Regnska p 2023	Budsjett 2024	Reg. budsjett 2024, alle	Regnska p 2024	Avvik 2024
Rammetilskudd	-260 256	-264 355	-271 122	-275 542	4 420
Inntekts- og formuesskatt	-178 560	-204 495	-199 956	-192 173	-7 783
Eiendomsskatt	-31 337	-32 000	-27 500	-27 423	-77
Andre generelle driftsinntekter	-33 703	-32 065	-33 265	-30 274	-2 991
SUM GENERELLE DRIFTSINNTEKTER	-503 855	-532 915	-531 843	-525 412	-6 431
Sum bevilgninger drift, netto	483 095	490 702	478 784	501 244	-22 460
Avskrivninger	42 581	29 909	29 909	51 796	-21 887
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	525 676	520 611	508 693	553 039	-44 346
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	21 821	-12 304	-23 150	27 627	-50 777
Renteinntekter	-9 742	-11 230	-10 830	-10 816	-14
Utbytter	-16 010	-12 118	-13 439	-21 022	7 583
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Renteutgifter	32 648	42 580	45 780	46 124	-344
Avdrag på lån	32 570	34 500	39 316	39 316	0
NETTO FINANSUTGIFTER	39 466	53 732	60 827	53 602	7 225
Motpost avskrivninger	-42 581	-29 909	-29 909	-51 796	21 887
NETTO DRIFTSRESULTAT	18 706	11 519	7 768	29 434	-21 666
Disponering eller dekning av netto driftsresultat	0	0	0	0	0
Overføring til investering	0	0	1 355	0	1 355
Netto avsetninger til eller bruk av bundne fond	-7 050	-1 744	-1 071	1 920	-2 991
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-11 656	-9 775	-8 052	-8 052	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0		0		0
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-18 706	-11 519	-7 768	-6 132	-1 636
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	23 302	-23 302

Skatt og rammetilskudd

Rammetilskudd og skatt ble budsjettet i tråd med regjeringens forslag til statsbudsjett for 2024. Det var lagt til grunn en nominell skattevekst på 4,6 prosent fra 2023 til 2024. Ved 1. tertial ble budsjettet regulert i tråd med de siste opplysningene en hadde på disse tidspunktene. Prognosene for landet var en økning ved Revidert nasjonalbudsjett (RNB)

2024 til 4,7 prosent. Ved Nasjonalbudsjett for 2025 var skattevekstprognosen på 3,8 prosent.

Illustrasjon av utviklingen av skatteøkningen gjennom året, alle kommuner

Skatteinntangen for kommunene Norge i 2024 var totalt på 213,3 mrd. kroner, noe som gir en skattevekst på 1,4 prosent fra 2023. Dette er om lag 6,9 mrd. kroner lavere enn anslaget i Nasjonalbudsjettet for 2024 (NB2024).

Tvedestrand kommune

Skatteinntangen for Tvedestrand kommune for 2024 ble 7,6 prosent høyere i 2024 enn i 2023. Landets kommuner fikk kun en økning på 1,4 prosent.

Skatteinntektene for Tvedestrand kommune utgjorde 192,2 mill. kroner, dvs. 7,8 mill. kroner lavere enn regulert budsjett og 12,3 mill. kroner lavere enn opprinnelig budsjett.

Når det gjelder rammetilskuddet er dette 4,4 mill. kroner høyere enn regulert budsjett. Økningen gjelder både økt rammetilskudd fast del, økt inntektsutjevning og lavere skjønnstilskudd. Ved 1. tertial ble det vedtatt økt skjønnstilskudd på 1,4 mill. kroner pga. store snømengder, men ble ikke kompensert.

Totalt sett for skatt og rammetilskudd har Tvedestrand kommune fått en netto mindreinntekt på om lag 3,4 mill. kroner sett mot regulert budsjett. Ved 2. tertial ble det ikke foreslått noen endring i skatt og rammetilskudd. Det ble imidlertid pekt på at ekstra skjønnstilskudd for store snømengder på ca. 1,4 mill. kroner var usikker.

Eiendomsskatt

Inntektene fra eiendomsskatt utgjorde på 27,4 mill. kroner og er ca. 0,07 mill. kroner lavere enn regulert budsjett.

Eiendomsskatten var opprinnelig budsjettet med 32 mill. kroner for 2024. Oppdatert prognose før "Elverumssaken" viser en økning på ca. 1,3 mill. kroner som følge av økning på formuesverdi for eiendommer, jf. oppdateringer fra skatteetaten. Oppdatert budsjett skulle da tilsi 33,3 mill. kroner i eiendomsskatt.

Som en følge av den såkalte Elverumsdommen vil eiendomsskatteinntektene kunne få en reduksjon på om lag 2,4 mill. kroner. Dette beløpet var beregnet av leverandøren av eiendomsskattemodulen. Nytt nivå på eiendomsskatteinntektene etter nevnte endringer var da beregnet til 30,9 mill. kroner som ble vedtatt budsjettregulert ved 1. tertial.

På bakgrunn av dommen i Eidsivating Lagmannsrett måtte Tvedestrand kommune gjøre en ny vurdering av praksisen med utskrivning av eiendomsskatt. Lagmannsretten kom til at boliger i Elverum kommune som verdsettes etter §8 C-1 i eiendomsskatteloven, altså boliger som får boligverdi fra Skatteetaten, skal ha fradrag for lokal reduksjonsfaktor i tillegg til den obligatoriske reduksjonsfaktoren. I og med dommen fra Eidsivating Lagmannsrett er rettskraftig, gjelder den også for Tvedestrand kommune.

Egen sak om dette var til behandling i junimøtet og septembermøtet 25.9.2024. Det ble da vedtatt å sende saken til lovlighetskontroll til Statsforvalteren.

Det viste seg at beløpet på 2,4 mill. kroner var feil beregnet av leverandøren. Ved ny gjennomgang gjort av eiendomsskattekontoret ville prognose på eiendomsskatteinntekter for hele året 2024 bli om lag 27,5 mill. kroner. Det vil si 3,4 mill. kroner lavere. Dette ble vedtatt budsjettregulert ved 2. tertial.

Til sammen var det om lag 5,8 mill. kroner i reduserte inntekter fra eiendomsskatt som skyldes økning i reduksjonsfaktor for eiendommer med boligverdi fra skatteetaten.

I skrivende stund er det kommet informasjon om at det er sendt på høring et høringsnotat fra Finansdepartementet, 4.3.2025, med forslag om å lovfeste samordning av obligatorisk og lokal reduksjonsfaktor i eiendomsskatten.

Lovreguleringen innebærer at det bare skal beregnes fradrag for den høyeste av reduksjonsfaktorene i eiendomsskattegrunnlaget. Forslaget gjennomføres ved endringer i eiedomsskattelova §§ 8A-2 og 8 C-1.

Dersom lovendringen blir vedtatt vil det kunne bety økte inntekter fra eiendomsskatt dersom kommunestyret vedtar endringer igjen.

Andre generelle driftsinntekter

Andre generelle driftsinntekter er inntekter som ikke knytter seg til bestemte formål i driftsregnskapet, jf. budsjett- og regnskapsforskriftens § 5-4 første ledd. De omfatter rente- og investeringskompensasjon til skolesektoren, kirkeformål og eldreomsorgen, samt integreringstilskudd i forbindelse med mottak av flyktninger. Kommunen mottok ca. 3 mill. kroner mindre i statstilskudd enn regulert budsjett, integreringstilskuddet utgjorde et minus på 3,6 mill. kroner av dette og rentekompensasjoner utgjorde et pluss på ca. 0,6 mill. kroner.

Det ble opprinnelig forutsatt at en skulle bosette 30 flyktninger i 2024.

Familiegjenforeninger kommer i tillegg. I 2024 ble det bosatt 29 flyktninger på kvoten og 9 personer på familiegjenforening.

Det ble foreslått budsjettregulering på 1,2 mill. kroner for familiegjenforeninger ved 2. tertial. Samlet budsjett for integreringstilskudd var da 32,1 mill. kroner. Inntektene er avhengig av når flyktningene blir bosatt samt hvilke typer tilskudd som gis. Ved budsjetteringstidspunktet er det usikkert hva slags flyktninger som kommer, f.eks. om det er barn, eldre, enslige mv. Det må derfor gjøres antagelser om dette i budsjettet.

Sum bevilgninger drift, netto

Beløp som er regnskapsført til bevilgning for driftsregnskapet til sektorene og ansvar 280, tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik, er 501,2 mill. kroner. Beløpet finner en

igjen i bevilgningsoversikt drift, jf. forskriftens § 5-4, annet ledd nedenfor.

Sum bevilgninger netto drift er 22,46 mill. kroner høyere enn regulert budsjettet. Hovedforklaringen er at sektorene har merforbruk på 10,8 mill. kroner samt at budsjettområdet for tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik har samlet mindreinntekter/merforbruk på 11,66 mill. kroner.

Premieavvik er enkelt forklart at en har betalt mer i pensjonspremier enn det som er utgiftsført i regnskapet, noe som innebærer fremtidige forpliktelser. Det betyr at en må utgiftsføre tilsvarende beløp over de kommende syv årene uten tilhørende finansiering. Dette er med på å svekke kommunens likviditet.

Mer detaljerte forklaringer kommer i avsnitt om bevilgningsoversikt jf. forskriftens § 5-4 andre ledd nedenfor, samt i sektorenes årsrapporter, kapittel 2-6.

Brutto driftsresultat

Brutto driftsresultat er på minus 27,6 mill. kroner og er resultat av generelle inntekter minus det som er fordelt til sektorene og avskrivninger.

Avviket mellom regulert budsjett og regnskap gjenspeiler avvikene nevnt ovenfor.

Netto finansutgifter

Netto finansutgifter er summen av renteinntekter og renteutgifter, utbytter og avdrag på lån og utgjør til sammen 53,6 mill. kroner for 2024.

Renteutgiftene har hatt en merutgift på 0,3 mill. kroner, sett mot regulert budsjett.

Utbytte på 21 mill. kroner er om lag 7,6 mill. kroner høyere enn budsjettet.

Avdrag på lån ble som regulert budsjett 39,3 mill. kroner.

Netto finansutgifter har et samlet mindreforbruk på 7,2 mill. kroner.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat endte på minus 29,4 mill. kroner, eller minus 3,7 prosent av brutto driftsinntekter. Det er 21,7 mill. kroner verre enn regulert budsjett. Netto driftsresultat for opprinnelige budsjett var minus 1,5 prosent i forhold til sum driftsutgifter. Regulert budsjett for netto driftsresultat var minus 1,0 prosent for 2024.

Det vises til kapittel 1.5.2 om korrigert netto driftsresultat og handlingsregler.

Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat

Sum disponering eller dekning av netto driftsresultat er summen av netto avsetninger og bruk av bundne fond og disposisjonsfond samt dekning av tidligere års merforbruk. Samlet beløp for avsnittet er - 6,1 mill. kroner.

Årets budsjettavvik (merforbruk før strykninger) var på 24,657 mill. kroner. Etter strykninger av overføring til investering på 1,355 mill. kroner, ble regnskapet avlagt med et merforbruk/underskudd på 23,3 mill. kroner, som skal fremføres til inndecking i løpet av 2025 eventuelt 2026, jf. kommuneloven §14-11.

Bevilgningsoversikt drift, jf. forskriftens § 5-4, andre ledd:

Tabellen nedenfor viser netto driftsutgifter for de ulike ansvarsområdene eller sektorene. Den enkelte sektors netto driftsutgifter er fratrukket alle inntekter i sektoren. Det vises til sektorenes årsrapporter som også inneholder bruttoutgifter.

Bevilgningsoversikt drift fordelt på budsjettområdene (netto beløp i hele 1.000 kroner)	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Reg budsjett 2024, alle	Regnskap 2024	Avvik 2024
Sum bevilgninger drift, netto	467 819	490 702	478 784	501 244	-22 460
Fordelt slik:					
200 Kommunedirektør, stab og IKT	39 159	44 141	45 464	45 809	-345
210 Samfunn og infrastruktur	41 924	30 182	31 870	38 719	-6 849
220 Læring og oppvekst	149 715	151 962	156 547	148 264	8 283
230 Velferd, psykisk helse og habilitering	115 907	108 791	111 931	116 537	-4 606
240 Helse, familie og rehabilitering	163 344	153 848	159 869	167 200	-7 331
270 Kirke og trossamfunn	4 661	4 850	4 850	4 800	50
280 Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik	-46 891	-3 072	-31 747	-20 084	-11 663

I budsjettkontroll pr 1. tertial ble det antydnet et merforbruk for sektorene (utenom kirke og trossamfunn) på om lag 6,7 mill. kroner ved årsslutt.

Ved budsjettkontroll for 2. tertial meldte sektorene (utenom kirke og trossamfunn) om et estimert merforbruk på om lag 9,9 mill. kroner ved årsslutt før økte bevilgninger.

Resultatet for sektorene ble et merforbruk på 10,8 mil. kroner, eller -2,1 prosent av regulert budsjett. Måltallet er +/- 0,5 prosent. Det var én sektor som hadde mindreforbruk på 8,3 mill. kroner mens det var fire sektorer/budsjettområder som hadde merforbruk på til sammen 19,1 mill. kroner.

Det vises ellers til årsrapporter for sektorene i kapittel 2-6. Her følger en oppsummering for økonomifeltet i sektorene/budsjettområdene. Det er også i noen grad forsøkt å beskrive forhold som er av varige eller varierende (fra år til år) karakterer.

Kommunedirektør, stab og IKT

Kommunedirektør, stab og IKT fikk et samlet merforbruk på 345.000 kroner. Herav fikk kommunedirektørens ansvar mindreforbruk på om lag 290.000 kroner, økonomistaben fikk merforbruk på ca. 430.000 kroner og personal- og organisasjonsstaben fikk merforbruk på ca. 200.000 kroner. Nedenfor er de største postene

På *lønn inkl. sosiale utgifter og sykelønnsrefusjon (nettolønn)* er samlet netto merforbruk på om lag 50.000 kroner. Stab økonomi kom ut om lag i balanse på *nettolønn*. Personal- og organisasjonsstaben hadde innsparing på ca. 500.000 kroner på *nettolønn*, som i hovedsak skyldes redusert bemanning da det ikke er satt inn vikar ved fravær og midlertidig reduksjon av stilling. Kommunedirektørens ansvar fikk et netto merforbruk på *nettolønn* på ca. 400.000 kroner, ved overgang til ny kommunedirektør.

Utgifter til *IKT-Agder*, under kommunedirektørens ansvar, ble redusert med 400.000 kroner, i tillegg ble det reduksjoner på andre IKT-utgifter på ca. 100.000 kroner som i hovedsak gjelder lisenser.

Videre på kommunedirektørens ansvar ble det innsparing på *kontrollutvalg og revisjon* på ca.100.000 kroner.

Det er netto merutgifter på ca. 400.000 på økonomistaben som i hovedsak skyldes *konsulenttjenester* ved ny e-skattemodul (200.000 kroner) og saksomkostninger for medhold i *klagesak* for eiendomsskatt (200.000 kroner). Dette er forhold som i utgangspunktet er mer enkelthendelser og vil ikke utgjøre varige utfordringer.

De har også vært et merforbruk på ca. 750.000 kroner på ansvar *fellesfunksjoner* under personal- og organisasjonsstaben, som i hovedsak skyldes økning avgifter/lisenser/gebyr og økt innbetaling til OFA IKS. På den andre siden har det vært noen innsparinger på enkelte poster samt økte inntekter på blant annet skjenkebevillinger og diverse refusjoner på til sammen 550.000 kroner. De varige økningene i utgifter og inntekter i dette avsnittet er i noen grad tatt høyde for i budsjett for 2025.

Det er merforbruk på *læringer*, også på personal- og organisasjon, på ca. 450.000 kroner som skyldes at en har hatt flere læringer, samt underbudsjettering.

Samfunn og infrastruktur (SI)

Netto merforbruk i sektor for samfunn og infrastruktur 2024 er på - 6,8 mill. Det største merforbruket har avdeling Kommunalteknikk på 8,9 mill. kroner. Avdeling for forvaltning og plan fikk et mindreforbruk på 1,3 mill. kroner. Avdelingene Bygg og anlegg, Kulturskolen og Fellesavdelingen fikk mindreforbruk på hhv. 0,1 mill. kroner, 0,2 mill. kroner og 0,3 mill. kroner.

Det store merforbruket på **Kommunalteknikk** handler mest om store kjøp og anskaffelser og manglende gebyrinntekter. Samlet sett er det ikke overskridelser på lønn, sosiale utgifter og sykelønnsrefusjoner. Merforbruket er størst på områdene kommunale veier og avløp med overskridelser på hhv. 3,1 mill. kroner og 3,2 mill. kroner.

Kommunale veier: Merforbruket på 3,1 mill. kroner på kommunale veier gjelder innkjøp, serviceavtaler, reparasjoner, vaktmestertjenester, blant annet på bakgrunn av veiskader (utvasking av vei på Østerå og murkollaps på Østerkleiv) og store snømengder. Sistnevnte utgjorde ca. 2.9 mill. kroner. Det er også overskridelser på noen lønnsposter inkl. sykelønnsrefusjoner (nettolønn).

Avløp: Merforbruket på 3,2 mill. kroner skyldes vedlikehold, reparasjoner og vaktmestertjenester mv. Utslippstillatelsen for Gjeving renseanlegg utgjorde om lag 0,4 mill. kroner. Utslippstillatelsen var utløpt, og avdelingen måtte sette inn strakstiltak, som kapasitetsvurderinger og resipientundersøkelser mv. Samlet på avløp har det også vært noe merforbruk på netto lønn og lavere gebyrinntekter.

Samlet for vann og avløp (VA) er merforbruket på 3,5 mill. kroner. Det har det vært innsparinger på nettolønn på 0,6 mill. kroner, men merforbruk på kjøp av varer og tjenester på til sammen 3,4 mill. kroner samt lavere gebyrinntekter på ca. 1 mill. kroner.

Ellers på avdeling Kommunalteknikk er det også merforbruk på *parkering* med 0,5 mill. kroner, herav merinntekter på 0,3 mill. kroner og merutgifter på kjøp av varer og tjenester, blant annet lisenser og brukerstøtteavtaler, og lønnsutgifter på samlet ca. 0,8 mill. kroner. Videre er det merforbruk på *vei- og gatelys* på ca. 0,8 mill. kroner, herav en stor del som gjelder strøm. Det er også merforbruk på følgende ansvar: badepark, maskinpark, park, skjærgårdspark, feiing og brann, til sammen om lag 1 mill. kroner.

Flere av merutgiftene for Kommunalteknikk gjelder engangshendelser f.eks. utslippstillatelse på Gjeving renseanlegg og store renovasjonsutgifter på vann og avløp. Det kan derimot også være forhold som kan være usikre og variere fra år til år. Budsjettene for 2025 og framover er derfor oppjustert for slike forhold, så godt en har oversikt over på det nåværende tidspunkt. Dette gjelder f.eks. strøm, utgifter innen vann og avløp (innarbeidet i selvkostbudsjettet) og heftige værphenomener som store snømengder og annen type nedbør.

Læring og oppvekst (LO)

Sektoren hadde samlet sett et regnskap som endte med et mindreforbruk på ca. 8,3

millioner mot budsjett. Dette tilsvarer et mindreforbruk på om lag 5 %.

Sektoren hadde meldt om et mindreforbruk på om lag 1,8 millioner kroner i tertial 2. Det ble også sagt at det var usikkerhet omkring midler fra IMDI. Disse midlene kom, og utgjorde en inntekt på 1,4 millioner som det ikke var budsjettet for. Sektoren har også fått ulike tilskudd som det ikke har vært budsjettet for. Det største tilskuddet var til skolebibliotek, dette var på 870 000 kroner, videre fikk sektoren tilskudd til variert undervisning på om lag 150 000 kroner og midler til trykte læremidler på noe i overkant av 300 000 kroner (dette siste tilskuddet lå delvis i budsjett, men ikke alt). Midlene sektoren har fått fra bla Utdanningsdirektoratet og som er utover budsjett er øremerkede midler og skal benyttes slik de er foreskrevet. Sektor har derfor måttet redusere/gjøre om på eksisterende oppgaver for å oppfylle krav som ligger foreskrevet i tilskuddsbrevene. Dette har ført til et styrt mindreforbruk i sektor.

Alle enheter i sektoren fikk et totalt resultat som var bedre enn forventet, og nesten alle endte opp med mindreforbruk. Vestre Sandøya skole og SFO fikk et merforbruk på om lag 300 000 kroner, dette er allikevel en del av det totale mindreforbruket til Tvedestrand barneskole. I hovedsak handler resultatene til enhetene om refusjoner på sykefravær og bruk av trafikklysmoell, samt at det ble iverksatt innkjøpsstopp ganske tidlig i året. Kreativitet omkring bruk av tilskuddsmidler og omgjøring av arbeidsoppgaver er også i stor grad med på å bedre resultatene.

Skolene hadde en avsatt budsjettpost til skolebøker, men mye av midlene på denne posten ble holdt tilbake som resultat av innkjøpsstopp. Totalt hadde enhetene alene et mindreforbruk på til sammen 4 millioner, der skolene hadde et mindreforbruk på 2 millioner og barnehagene hadde det samme.

På fellesområdene for administrasjon av barnehager og grunnskoler var det også et mindreforbruk på om lag 4,3 millioner kroner, fordelt mellom ledelse og administrasjon, skoleområdet og barnehageområdet.

Velferd, psykisk helse og habilitering (VPH)

Sektor Velferd, psykisk helse og habilitering (VPH) fikk et samlet merforbruk på 4,6 mill. kroner.

Av dette er det merforbruk på *lønn inkl. sosiale utgifter justert for (nettolønn)* på 1,3 mill. kroner samlet for alle avdelingene. Noen avdelinger fikk samlet merforbruk på nettolønn til sammen 6,1 mill. kroner, det gjelder boligene, habilitering og staben. Sistnevnte er begrunnet i at forventet innsparing fra sammenslåing av to sektorer ikke fikk effekt i 2024. Når det gjelder boligene er det begrunnet i økte vedtakstimer, økt bemanning i perioder med hendelser rundt enkeltbrukere og økt sykefravær som medførte økte lønnsutgifter, til tross for økte sykkelønnsrefusjoner. I tillegg hadde boligene også manglende budsjett for helligdagstillegg på om lag 0,4 mill. kroner. Avdelinger som fikk mindreforbruk på nettolønn var aktivitet og arbeid, NAV og psykisk helse og rus til sammen 4,8 mill. kroner. Det er et samlet merforbruk på overtid på ca. 1,9 mill. kroner i sektor VPH.

Når det gjelder tilskudd for *særlig ressurskrevende tjenester* ble det netto mindreinntekter på om lag 0,5 mill. kroner sett mot budsjett. Årets tilskudd ble 0,7 mill. kroner høyere enn budsjettet. På den andre siden ble det inntektsført et for høyt beløp i 2023, som da måtte reduseres i 2024, beløpet utgjorde om lag 1,2 mill. kroner. Etter at en hadde regnskapsført tilskuddet for 2023, gjorde revisor oppmerksom på at noen av tilskuddene ikke hadde blitt redusert med administrasjonstid. Det skal trekkes fra på faktura fra eksternt leverandør av slike tjenester fordi det kun er direkte brukertid som skal tas med ved beregning av tilskuddet. I budsjett for 2025 er dette tatt høyde for og sånn sett er dette mer et

engangsfenomen.

Beregningsmodellen for tilskudd er endret fra og med 2024 regnskapet. Tilskudd etter ny modell ble isolert sett ca. 0,3 mill. kroner høyere enn ved den gamle beregningen. Dette er med i beløpene i forrige avsnitt.

Variasjoner i tilskudd for ressurskrevende tjenester fra det ene året til det andre kan skyldes både endrede vedtakstimer for den enkelte, endring i antall brukere og endringer i timesatser. Ved budsjetteringstidspunktet søker en å ta høyde for alle disse forholdene så langt en kjenner til.

Sektoren har også hatt merforbruk på *kjøp av varer og tjenester* på ca. 0,9 mill. kroner som blant annet gjelder matvarer, leie av lokaler og transport mv.

Det har også vært merforbruk på *attføringsbedrifter, voksenopplæring og sosialhjelp* på til sammen ca. 1,9 mill. kroner. Herav hhv. 0,2 mill. kroner, 0,3 mill. kroner og 1,6 mill. kroner, i tillegg til noen innsparinger på andre felt på om lag 0,2 mill. kroner.

Når det gjelder mer-, eller mindreforbruk for de ulike avdelingene fikk NAV et samlet mindreforbruk på 0,6 mill. kroner, når lønnsområdet også medtas. Avdeling aktivitet og arbeid fikk også et samlet mindreforbruk på om lag 0,6 mill. kroner. Avdeling psykisk helse og rus kom ut i balanse. Avdeling habilitering fikk et merforbruk på ca. 1 mill. kroner og boligene fikk et merforbruk på 4,3 mill. kroner. De to sistnevnte er forklart i hovedsak med nettolønn. Staben fikk et merforbruk på ca. 0,6 mill. kroner, som har bakgrunn i ikke effektivt innsparing ved sammenslåing av to sektorer.

Helse, familie og rehabilitering (HFR)

Sektor Helse, familie og rehabilitering (HFR) fikk et merforbruk på om lag 7,3 mill. kroner

Av dette forklares netto merforbruk på *nettolønn (lønn, sosiale utgifter og sykelønnsrefusjoner)* på rundt 4,5 mill. kroner. Av dette gjelder hjemmetjeneste og omsorgsboliger med merforbruk på nettolønn på ca. 3,6 mill. kroner og sykehjemmet med merforbruk på nettolønn på ca. 1,4 mill. kroner. Administrasjon og stab fikk merforbruk på nettolønn på 1,3 mill. kroner, som har bakgrunn i ikke effektivt innsparing på 1 mill. kroner som følge av sammenslåing av to sektorer. Videre er det mindreforbruk på nettolønn på avdeling tildeling og rehabilitering på 0,7 mill. kroner og helse og familieavdelingen på 1,2 mill. kroner. De to sistnevnte avdelingene har hatt innsparinger ved vakanser. Merforbruk på nettolønn skyldes blant annet høyt sykefravær, økte vedtak som medfører høyere bemanning samt høyere bemanning på hjemmetjenesten for å håndtere korttidsplasser på hybelavdelingen. Det er et samlet merforbruk på overtid på ca. 1,9 mill. kroner i sektor HFR.

Kjøp av varer og tjenester: Det har vært merforbruk på matvarer på om lag 0,4 mill. kroner på sykehjemmet. Lisenser har merforbruk på 0,4 mill. kroner. Det er også merforbruk på medisiner (ca. 0,1 mill. kroner), transportutgifter og leasing (ca. 0,5 mill. kroner), vaskeri og renholdsartikler (ca. 0,2 mill. kroner) og bruk av vikarbyrå (ca. 0,5 mill. kroner), for å nevne noen. Det har også vært bruk av vikarbyrå for kommunale leger på 2,4 mill. kroner. Sistnevnte må ses mot reduserte lønnsutgifter på 1,6 mill. kroner og økte brukerbetalinger/refusjoner for fastlegene på 0,2 mill. kroner, som blir netto merforbruk på 0,6 mill. kroner. Bruk av vikarbyrå for fastlege vil ikke bli en utfordring for 2025, da ny fastlege er ansatt fra høsten 2024.

Flere budsjettposter som hadde økte priser og merforbruk i 2024 er oppjustert i budsjett for 2025.

Inntekter: Salg og brukerbetalinger på sykehjemmet fikk samlede merinntekter på om lag

2,8 mill. kroner. Av dette utgjør merinntekter på oppholdsbetaling på langtid ca. 3,4 mill. kroner og mindreinntekter på korttid ca. 0,2 mill. kroner. Forventning om salg av plasser til annen kommune på 0,4 mill. kroner ble ikke innfridd pga. ikke ledig kapasitet.

I tillegg kommer merinntekter for brukerbetalinger i hjemmetjenesten fra korttidsplasser på hybelavdeling på ca. 0,4 mill. kroner. Det er på den andre siden reduserte brukerbetalinger i hjemmetjenesten på ca. 0,1 mill. kroner. Bakgrunn for merinntektene er flere brukere i sykehjemsavdelingene samt iverksetting av hybelavdeling for korttidsplasser.

Tilleggsbevilgninger, lønnsoppgjør og premieavvik

Dette fellesområdet har et samlet merforbruk på 11,66 mill. kroner. Pensjonsfeltet fikk en netto mindreinntekt på ca. 0,5 mill. kroner. Under utviklings- og omstillingsprosjekter var det om lag 11 mill. kroner i ikke effektuerte innsparinger. Bakgrunnen for dette var at en ved 1. og 2. tertial hadde behov for nedjusteringer som ikke ble trukket fra sektorene direkte.

Ved 1. tertial var det utfordringer med hele 9,1 mill. kroner som det ikke var inndekning for. Dette skyldes blant annet manglende inntekter fra e-skatt på 2,4 mill. kroner, Minimumsavdrag, kontrollgrense; minste tillatte avdrag, økt utgift på 5,2 mill. kroner og økte renteutgifter mv.

Ved andre tertial var det ytterligere utfordringer på om lag 2 mill. kroner ekstra blant annet pga. reduserte eiendomsskatteinntekter.

Sum planlagte innsparinger, utviklings- og omstillingsprosjekter:	Ansvar 280:
Budsjettet, opprinnelig	- 2 920 000
Effektuert og fordelt sektorene (inkl. vakanser på 0,8 mill. kr og 0,2 mill. kr i reiseutgifter)	1 000 000
1. tertial - ufordelte innsparinger: Sektorene: Vakanser, overtid, vikarbruk, innkjøp og andre reduserte driftsposter (utviklings og omstillingsprosjekter)	- 7 138 000
1. tertial - ufordelte innsparinger - pga. 2 mill. kroner ikke vedtatt av ikke lovpålagte tjenester (som ble foreslått)	- 2 000 000
2. tertial - ufordelte innsparinger	- 1 785 000
2. tertial - reduksjon ufordelte innsparing, fordelt på sektorer	1 695 000
K-styret 11.12.2024, reduksjon ufordelte innsparinger	150 000
SUM	- 10 998 000

Det presiseres at det kun var lagt opp til planlagte innsparinger på utviklings- og omstillingsprosjekter for 2,9 mil. kroner ved opprinnelig budsjett for 2024. Av disse var 1,0 mill. kroner spesifisert som vakanser i sektorene samt innsparinger på reiseutgifter.

Det gjøres oppmerksom på at i budsjett for 2025 er det ikke lagt opp til innsparingstiltak på fellesområdet.

Oversikt av varige og varierende forhold i driftsregnskapet

Nedenfor er det oppsummert oversikt over endringer i forutsetningene/premissene for driften. Det er vist noen store størrelser på overordnede kapitler for inntekter og utgifter:

i hele 1000 kr	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Differanse
• 29010 - Skatt og rammetilskudd, herav:	- 467 715	- 471 078	- 3 363
- 1701110 - Rammeoverføringer	- 275 542	- 271 122	4 420
- 1701111 - Skatt på inntekt og formue	- 192 173	- 199 956	- 7 783

i hele 1000 kr	Regnskap 2024	Regulert budsjett 2024	Differanse
• 1701122 - Utbytte fra Å Energi	- 19 659	- 12 070	7 589
• 1701113 - Integreringstilskudd	- 28 485	- 32 055	- 3 570
• 29040 - Renter og avdrag	74 662	74 266	- 396
• 1701125 - Bundne fond	1 920	- 1 071	- 2 991
• Rentekompensasjoner	- 1 789	- 1 210	579
• 1601110 - Pensjon og premieavvik, drift	- 20 530	- 21 005	- 475
• 1601111 - Tap på fordringer, drift	275	50	- 225
• 1601115 - Tilskudd og fellesutgifter	171	155	- 16
• 1601116 - Avsatt til lønnsoppgjør	-	1	1
• 1601117 - Kommunestyrets tilleggsbevilgningspost	-	50	50
• 1601118 - Utviklings- og omstillingsprosjekter	-	- 10 998	- 10 998
sektorene	516 528	505 681	- 10 847
Div/avrund		5	5
SUM= ÅRETS RESULTAT	55 378	30 721	- 24 657

De fleste postene i tabellen ovenfor er forhold som kan variere fra år til år og som en ofte ikke har innvirkning på. Ved budsjetteringstidspunktet ble det lagt inn alle kjente størrelser, disse er også oppdatert med ny informasjon gjennom året, jf. regulert budsjett. Allikevel ble det avvik for året. Det skyldes forhold en ikke hadde innvirkning på eller ikke kunne forutse på beregningstidspunktet. Eksempel er skatteinntektene med landets skatteinngang som ble lavere enn forutsatt 4,7 prosent mot endeling skattevekst på 1,4 prosent. Disse endringene kan en kalle endrede premisser for driften og bruken av bevilgningene.

Andre vesentlige avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene er i budsjettet for 2025 justert for ny informasjon/ nye forhold. Det gjelder blant annet reduserte inntekter fra eiendomsskatt, jf. endring til "dobbel" eiendomsskatt, jf. Elverumsdommen. Se egen omtale tidligere i kapitlet. Det er også tatt høyde for nye rammer for skatt og rammetilskudd, utbytte fra Å energi og integreringstilskudd.

I *sektorenes* rapporter er det også omtalt endrede premisser for driften. Det vises til sektorenes rapporter. Her nevnes noen forhold:

Ressurskrevende brukere

I opprinnelig budsjett var det regnet med 10 ressurskrevende brukere. Den totale ressursinnsatsen for disse ressurskrevende brukerne ble beregnet til 47,5 mill. kroner. Beregnet utgift til ressurskrevende tjenester, etter inntekter i inntektssystemet, innskapsbeløp og egenbetalinger er trukket fra, er ca. 24,3 mill. kroner. I tillegg skal det trekkes fra 358 kroner pr innbygger pr 1.7.2024 (6 443 innbyggere) og deretter 10 prosent i egenandeler. Beregnet tilskudd etter dette er ca. 19,8 mill. kroner. Det vil altså si at samlet egenandel inkludert innskapsbeløp til sammen er 21,4 mill. kroner, dvs. nærmere

halvparten.

Flyktninger

Det ble opprinnelig forutsatt at en skulle bosette 30 flyktninger i 2024.

Familiegjenforeninger kommer i tillegg. I 2024 ble det bosatt 29 flyktninger på kvoten og 9 personer på familiegjenforening.

Inntektene fra integreringstilskuddet ble 3,6 mill. kroner lavere enn forutsatt. Inntektene er avhengig av når flyktningene blir bosatt samt hvilke typer tilskudd som gis. Ved budsjetteringstidspunktet er det usikkert hva slags flyktninger som kommer, f.eks. om det er barn, eldre, enslige mv. Det må derfor gjøres antagelser om dette i budsjettet. Ergo er det størrelser som kan variere fra år til år.

Usikre inntekter

Agder fylkeskommune leier idrettsanleggene i Tvedestrand idrettspark til bruk for Tvedestrand videregående skole. I leieavtalen som ble inngått i 2017 står det blant annet at det skal gjennomføres nye forhandlinger knyttet til driftsbudsjettet som ligger til grunn for avtalen, med virkningstidspunkt for endring fra 1.1.2024. Forhandlingene mellom fylkeskommunen og kommunen startet høsten 2024. Fylkeskommunen mener at også fordelingsnøkkelen må endres. Ved utgangen av 2024 var det ikke kommet til enighet om ny avtale. Fylkeskommunen har i 2024 betalt husleie i tråd med forutsetningene i avtalen fra 2017.

Det kan medføre reduserte inntekter dersom leieavtalen blir endret i kommunens disfavør.

1.8.3 Investeringsregnskapet, inklusive avvik

I kommunens regnskap for 2024, s. 9 er det en detaljert oversikt over alle investeringsprosjektene.

Nedenfor følger kommentarer på prosjekter med budsjett i 2024 på 1,0 mill. kroner eller mer, som har vesentlige beløpsmessige budsjettavvik. Det er i hovedsak kommentert der disse avvikene har vært +/- 10 prosent.

Kommunestyret behandlet i mars 2025 en sak angående overføring av ubrukte bevilgninger i 2024 til budsjett 2025. Dette gjelder for ikke avsluttede prosjekter. I denne saken er det også angitt hvilke prosjekter som ble avsluttet i 2024.

0005 Utbyggingsavtale Lauvåsen boligfelt AS: Framdrift i prosjektet styres av utbygger. Kommunen følger prosjektet med tilsyn osv. Prosjektet har et brutto mindreforbruk på 2,851 mill. kroner i 2024. Nettoutgifter i investeringsprosjektet er alltid lik 0, dette på grunn av anleggsbidrag.

0008 Utbyggingsavtale Glastadheia boligfelt III: Framdrift i prosjektet styres av utbygger. Kommunen følger prosjektet med tilsyn osv. Prosjektet har et brutto mindreforbruk på 1,087 mill. kroner i 2024. Nettoutgifter i investeringsprosjektet er alltid lik 0, dette på grunn av anleggsbidrag.

0300 Ny barneskole, bygning og uteområder: Tvedestrand barneskole ble tatt i bruk høsten 2023. I så store prosjekter vil det alltid påløpe utgifter en stund etter at bygget mv. er tatt i bruk. Budsjettet for 2024 var på 1,547 mill. kroner. Ved utgangen av 2024 var det ubrukte midler på 0,448 mill. kroner.

0302 Tvedestrand næringspark A67, diverse investeringer: I dette prosjektet er det vanskelig å vite hva som må gjøres og når. Behovet for arbeider avhenger i stor grad av hvilke tomter som selges. Prosjektet vil fortsette i årene framover, og utgiftene knytter seg til ulike typer infrastruktur. Prosjektet hadde ubrukte midler på 0,845 mill. kroner ved utgangen av 2024.

0359 Barnehage på Holt: Kommunestyret vedtok i 2023 at Holt skole skulle bygges om til barnehage, og at barnehagen skulle tas i bruk fra august 2024. I budsjettet for 2024 ble den samlede kostnadsrammen satt til 24,3 mill. kroner. Barnehagen åpnet i august 2024. Ved utgangen 2024 var det ubrukte midler på 3,281 mill. kroner. Noe av dette skal brukes til resterende arbeider med fjerning av gamleskolen inne i barnehagens uteområde.

0376 Strannasenteret, ombygging garderober mv.: I budsjettet for 2024 var det bevilget 1,5 mill. kroner til ombygging av garderober mv. på Strannasenteret. Det var 0,554 mill. kroner i ubrukte midler ved utgangen av 2024. Fremdriften i prosjektet må koordineres med prosjekt 0315 som gjelder utskifting av avløpsledninger under Strannasenteret.

0504 Nesgrenda, nytt høydebasseng vann: I revidert budsjett var det bevilget 8,804 mill. kroner til nytt høydebasseng vann på Nes Verk. Det ble arbeidet med planlegging og prosjektering i 2024, men de fysiske arbeidene skal utføres i 2025. Det var 6,758 mill. kroner i ubrukte midler ved utgangen av 2024.

0524 Veilys, skifte til LED: På kommunens vei- og gatelys skal det skiftes til armatur så en kan bruke LED-pærer. Prosjektet ble igangsatt i 2023 og fullføres i 2025. Ubrukte midler på 2,489 mill. kroner ved utgangen av 2024 skyldes tidsforskyvning.

0535 Vannverket, ny utjevningstank: Ved vannverket er det skiftet utjevningstank, budsjettet var på 1,5 mill. kroner. Prosjektet er fullført med en innsparing på 0,608 mill. kroner.

0545 Høyheiveien-Måneveien. Kirkekleiva, VA-ledninger: I dette området må det skiftes ut vann- og avløpsledninger blant annet som følge av innlekk og elde. Det er også overvannsproblematikk i området. Foreløpig er det arbeidet mest med sistnevnte. Revidert budsjett i 2024 var på 3,728 mill. kroner, og det var 3,286 mill. kroner i ubrukte midler ved utgangen av 2024.

0546 Vannverket, ombygging UV-linje: Revidert budsjett i 2024 var på 2,131 mill. kroner. I 2024 ble det utført planleggings- og prosjekteringsarbeid, mens de fysiske arbeidene vil bli utført i 2025. Det var 2,048 mill. kroner i ubrukte midler ved utgangen av 2024.

0547 Cederholm, ny pumpestasjon avløp: I 2024 ble det arbeidet med planlegging og prosjektering, også her vil de fysiske arbeidene bli utført i 2025. Revidert budsjett i 2024 var på 3,5 mill. kroner, og ved utgangen av året var det 3,251 mill. kroner i ubrukte midler.

0555 Vann og avløp, el-tavler og overvåkningsanlegg: Dette er et prosjekt med årlige bevilgninger. I 2024 ble det brukt 1,826 mill. kroner i dette prosjektet, 0,482 mill. kroner mer enn budsjettert. I den nevnte kommunestyresaken om overførte bevilgninger fra 2024 til 2025 ble det vedtatt å redusere 2025-bevilgningen i dette prosjektet tilsvarende merforbruket i 2024.

0558 Brennvika, kommunal vei mv.: Budsjettet i 2024 var på 1,4 mill. kroner, og det var ubrukte midler ved utgangen av året på 0,914 mill. kroner. I 2024 ble det utført arbeider for å utbedre overvannsproblematikk. Fremdriften i prosjektet avhenger blant annet av arbeider i et nærliggende nytt boligfelt.

0013 Interkommunal legevakt og øyeblikkelig hjelp-plasser: I 2023 og 2024 er det innbetalt innskuddskapital i Østre Agder interkommunale helsebygg IKS. Revidert budsjett i 2024 var på 2,158 mill. kroner, og det var 0,397 mill. kroner i ubrukte midler ved utgangen av året. Det er noe usikkert om det vil påløpe ytterligere utgifter i dette prosjektet.

I prosjekt **0580 Utbyggingsavtale Tangenheia AS, boligfelt** er det i regnskapet for 2024 ført 3,263 mill. kroner i utgifter. Prosjektet og øvrige forhold rundt utbyggingsavtalen og kommunal overtakelse var ikke klart før det var for sent å legge frem sak for kommunestyret om budsjettjustering, derfor er budsjettet på 0 kroner. Tangenheia AS har gitt anleggsbidrag på tilsvarende beløp som investeringsutgiftene. Nettoeffekten i investeringsregnskapet er derfor 0 kroner.

1.8.4 Finansforvaltning

Gjennom året er det rapportert på kommunens finansforvaltning i budsjettkontrollene. Det vises til kommunestyresakene 24/55 og 24/103. I årsberetningen vises det nøkkeltall ved utgangen av 2023 og 2024.

Innskudd/ plasseringer

Innskudd/ plasseringer	31.12.2023		30.04.2024		31.08.2024		31.12.2024	
	Mill NOK	%	Mill NOK	%	Mill NOK	%	Mill NOK	%
Innskudd hos hovedbankforbindelse Sparebanken Sør	13,65	99,91	48,33	99,95	23,06	99,79	-0,44	106,07
Innskudd i andre banker	0,01	0,09	0,02	0,05	0,05	0,21	0,03	-6,07
Sum	13,66	100,00	48,36	100,00	23,11	100,00	-0,42	100,00
Gj.sn. sum ved utgangen av hver måned, pr.	85,06		44,42		46,87		37,3	

Innskudd/ plasseringer	31.12.2023		30.04.2024		31.08.2024		31.12.2024	
Avkastning siden 31.12.23 (% regnet av gj.sn. over)		4,95		5,36		5,92		6,45
Til sammenligning: 3 mnd NIBOR (gj.sn) (uten marginpåslag)		4,34		4,87		4,88		4,83
Bekreftelse på enkelteksponering <3% av bankens forvaltningskapital	ok		ok		ok		ok	
Spesifisering av evt. tidsinnskudd og/eller rentebindinger - ingen								

Innskuddsbeløpene i tabellen over angir den samlede bankbeholdning kommunen har. Deler av dette er bundet opp i skattetrekkskonto og egen konto knyttet til utbetaling av formidlingslån. Innestående varierer gjennom året.

Som det fremkommer av tabellen over har beholdningen variert gjennom året. Det vil være naturlige svingninger i tråd med utbetalinger og innbetalinger. Formidlingslånene er tatt opp og er etter hvert blitt benyttet til sine formål samt at lønn og skattetrekk er blitt betalt fortløpende. Årets budsjetterte låneopptak på 40,486 mill. kroner ble tatt opp i januar 2024.

Innestående beløp i Sparebanken Sør var – 0,441 mill. kroner ved utgangen av året, dvs netto bruk av kassekreditt. Fram til november 2024 var innestående beløp i bank positivt. Innestående beløp er innenfor det som finansreglementet setter som øvre grense med 100 mill. kroner.

Avkastningen i prosent på kommunens innskuddskonti er økt fra årsskiftet 2023. Dette skyldes at rentenivået er gått noe opp i perioden. Av tabellen over fremgår det at gjennomsnittet av innestående bankbeholdning er 37,3 mill. kroner.

Beregnet avkastning fra banken er 6,45 prosent pr 31.12.24., noe som er høyere enn 3 mnd NIBOR med påslag 50pkt på 5,33 prosent.

Gjennom året varierer likviditeten relativt mye, da utbetalinger og innbetalinger kommer ujevnt. Det er dermed behov for en driftskonto som tidvis har relativt store innestående beløp. Krav til avkastning på kommunens innskudd må derfor være begrenset. Dersom en hadde hatt kapasitet til å følge likviditeten gjennom året nøyere, hadde det nok vært mulig å gjennomføre kortsiktige plasseringer som kunne ha gitt noe mer avkastning. En slik finansforvaltning er ressurskrevende slik at en ikke har kunnet prioritere dette.

Kommunedirektøren ser ikke at det har skjedd vesentlige endringer i markedet som har påvirket kommunens risikoeksponering i løpet av 2024. Men, urolige tider i Europa med fortsatt økende renter, kan igjen medføre økende risiko. Forvaltningen av driftslikvidene er også innenfor rammene i finansreglementet.

I og med en kun har avtaler med sikre banker som har nok likviditet, samt at en ikke har sertifikat- og obligasjonslån, er ikke kommunen så utsatt ved plutselige endringer i markedet.

Tvedestrand kommune har for tiden ikke langsiktige finansielle aktiva. Som langsiktige finansielle aktiva regnes ubundne fondsmidler som ikke planlegges brukt de nærmeste fire årene. Kommunens disposisjonsfond er brukt opp pr 31.12.2024.

Likviditetsutfordringer for kommunen har økt i løpet av 2024, særlig på bakgrunn av økning i akkumulert premieavvik. Det vil si vi har betalt mer i pensjon enn det som er utgiftsført i regnskapet.

Gjeldsporteføljen

	31.12.2023		30.04.2024		31.08.2024		31.12.2024	
	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%	Mill. NOK	%
Alle lån:								
Lån med p.t.-rente	658,6	66,8	712,2	68,7	746,1	72,7	660,7	66,5
Lån med NIBOR-basert rente								
Lån med fastrente	327,0	33,2	325,1	31,3	279,5	27,3	332,5	33,5
Finansiell leasing								
Samlet langsiktig gjeld	985,6	100,0	1037,3	100,0	1025,6	100,0	993,2	100,0
Investeringslån:								
Lån med p.t.-rente	473,2	59,1	509,0	61,0	543,4	66,0	468,9	58,5
Lån med NIBOR-basert rente								
Lån med fastrente	327,0	40,9	325,1	39,0	279,5	34,0	332,5	41,5
Sum investeringslån	800,2	100,0	834,1	100,0	822,9	100,0	801,4	100,0
Vektet p.t.-rente, Kommunalbanken		4,72		5,5		5,22		5,24
Vektet p.t.-rente, KLP banken		4,74		5,55		5,52		5,28
Vektet rente, Husbanken		3,06		4,56		4,57		4,70
Største løpende enkeltlån	77		77		76		75	
Antall løpende enkeltlån	35		37		37		36	

Samlet lånegjeld er 993,2 mill. kroner ved årsslutt. Det inkluderer både investeringslån på 801,4 mill. kroner og formidlingslån på 191,8 mill. kroner.

Vektet p.t.-rente er beregnet til 5,24 prosent i Kommunalbanken. Vektet p.t.-rente for KLP-banken er beregnet til 5,28 prosent. I Husbanken er vektet p.t.-rente for året beregnet til 4,70 prosent.

Av tabellen ovenfor om gjeldsporteføljen ser en at det ved utgangen av året har vært 36 aktive lån. Ti av disse er formidlingslån i Husbanken, mens resterende er lån i Kommunalbanken og KLP-banken. Det har vært en økning med netto ett lån fra 2023. Det er stadig fokus på å forenkle og lette den løpende låneoppfølgingen. Av hensyn til risikospredning ved bruk av fastrentebetingelser og bruk av grønne lån med lavere rente, må det likevel være et visst antall lån.

Oversikt over lån med fastrente

Spesifikasjon av lån med fastrente pr. 31.12.2024					
Lånenr.	Långiver	Mill. NOK	Rente (%)	Bindings-tid i år fra start	Utløp av binding
20120616	Kommunalbanken	18,0	2,03	6	17.12.2027
20180029	Kommunalbanken - grønt	70,3	2,54	8	02.02.2026
20190440	Kommunalbanken	59,0	5,35	5	29.09.2025
20190619	Kommunalbanken	34,3	2,46	6	10.12.2025
20220368	Kommunalbanken	30,5	4,27	3	24.11.2025
8317.53.61513	KLP banken	10,7	1,34	5	09.12.2025

Spesifikasjon av lån med fastrente pr. 31.12.2024					
8317.55.28035	KLP banken	26,4	4,59	3	25.06.2027
8317.56.92595	KLP banken	44,1	2,03	7	18.03.2027
8317.58.42198	KLP kommunekreditt	39,2	4,59	3	25.06.2027
Sum		332,5			

Av tabellen ovenfor "Spesifikasjon av lån med fastrente", fremgår det at det er relativt god spredning på forfallstidspunktene for lånene med fastrente. Gjeldende finansreglement angir maksimal rentebindingstid til 10 år.

Av lånene med rentebinding har 8 av 9 en rentesats som er lavere enn vektet p.t.-rente i Kommunalbanken og KLP-banken. I og med rentene er økende, vil nok også fastrentene på nye lån øke. Avgjørelsene om fastrente tas med den hensikt å sikre kommunens utgiftsside fremover. De siste årene har det vært store endringer i rentemarkedet, som må tas med i vurderingene av om binding av renten er fornuftig eller ei. Det sist reviderte finans- og gjeldsreglementet angir at minimum 40 prosent og maksimum 90 prosent av investeringslånene skal ha fastrente. Av kommunens samlede investeringslån er det 41,5 prosent som har fastrentebetingelser ved utgangen av 2024, noe som er innenfor reglementets bestemmelser.

Lån med flytende vs. fast rente

Alle formidlingslånene har flytende rente, noe som er i tråd med finansreglementet.

Alle eksisterende lån løper til de gradvis er nedbetalt av kommunen og de tre låneinstitusjonene kommunen benytter er solide selskaper. Det bør derfor ikke være noen risiko knyttet til fremtidig finansieringsbehov.

Ved utgangen av 2024 var tre av lånene "bulletlån". Det innebærer at hele lånesummen kan innfris ved endelig forfall, men det er også mulig å betale ned på lånesummen underveis. Renter betales hvert år. Årsaken til at en har inngått avtaler om "bulletlån", er blant annet at det da blir lettere å tilpasse nedbetalingen til kommunens vedtatte budsjett for betaling av avdrag.

Fordeling av låneporteføljen på de tre bankene er slik pr 31.12.2024:

- Husbanken 19,31 prosent, (herav: alle flytende rente)
- Kommunalbanken 50,45 prosent, (herav: 42 prosent fast og 58 prosent flytende rente)
- KLP Banken 30,24 prosent, (herav: 40 prosent fast og 60 prosent flytende rente)

Ifølge kommunens eget finans- og gjeldsreglement skal dette vedtas av kommunestyret minst en gang i hver periode. Dette ble gjort i 2017. Ifølge "Forskrift om garantier og finans- og gjeldsforvaltning i kommuner og fylkeskommuner", med ikrafttredelse 1. januar 2020, er det ikke lenger slikt krav. Kommunens finans- og gjeldsreglement bør imidlertid oppdateres i tråd med ny kommunelov og forskriften. Dette arbeidet er i slutfasen.

Utvikling i lånegjeld

Utviklingen i kommunens lånegjeld for 2024 kan illustreres slik (beløp i mill. kroner):

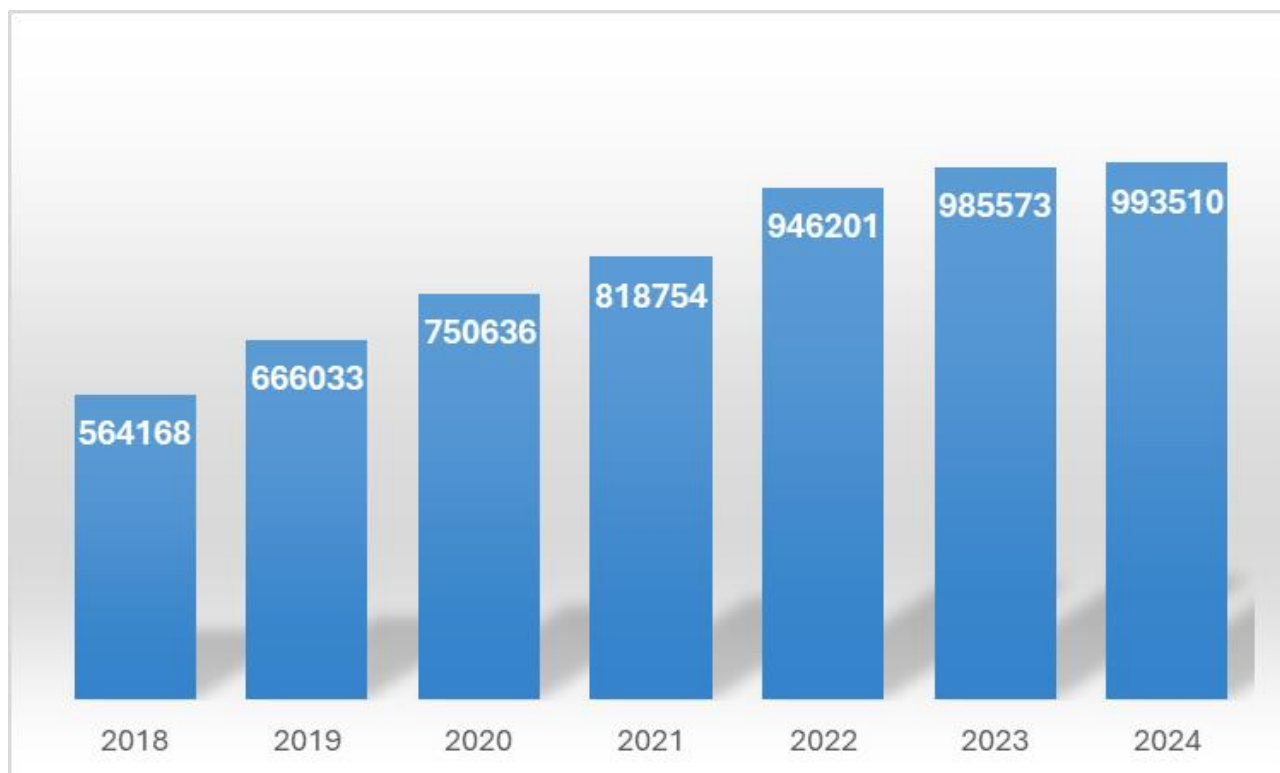
Beløp i mill. kroner	31.12.20 20	31.12.20 21	31.12.20 22	31.12.20 23	Nedbeta lt i 2024	31.12.20 24	Økning i 2024
Investeringslån	597,4	654,2	768,0	800,2	39,3	801,4	40,5
Formidlingslån	153,2	164,6	178,2	185,3	9,3	191,8	15,8
Sum	750,6	818,8	946,2	985,6	48,6	993,2	56,3

Gjelden har økt fra 2023 til 2024. Brutto lånegjeld pr innbygger har økt fra 155.871 kroner i 2023 til 156.086 i 2024.

Beløpene er inkludert formidlingslån og ubrukte lånemidler. Innbyggertall er 6.363 personer pr 31.12.24.

Langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser

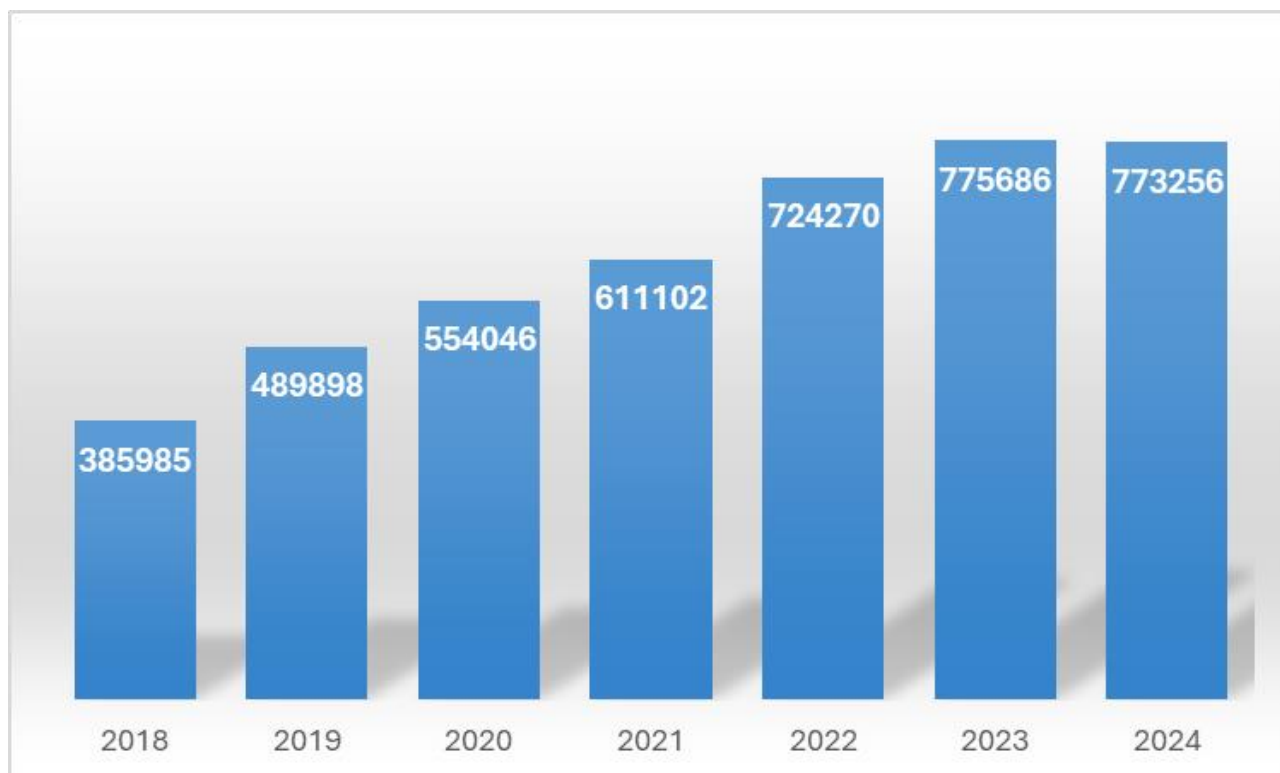
Nedenfor vises utvikling i langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser fra 2018 til 2024.

Grafene viser total verdi av den langsiktige gjelden eksklusiv pensjonsforpliktelser. Langsiktig gjeld er knyttet til finansiering av investeringer gjennom opptak av lån med lengre nedbetalingstid enn ett år. Gjelden er knyttet til formålene i kommunelovens §§ 14-14 til 14-17 og inkluderer både investeringslån og formidlingslån. Beregningen omfatter ikke pensjonsforpliktelser, og ikke konsernintern langsiktig gjeld. Tall er hentet fra KOSTRA, tall i 1.000 kr. Den langsiktige gjelden har økt med 76 prosent fra 2018 til 2024.

Netto lånegjeld

Netto lånegjeld er definert som langsiktig gjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) fratrasket totale utlån og ubrukte lånemidler. Nedenfor vises utvikling de siste årene for denne indikatoren. Tall er hentet fra KOSTRA, tall i 1000 kr. Netto lånegjeld har en økning på 100,3 prosent i perioden.

Likviditet

I og med svekket likviditet gjennom året 2023, blant annet på bakgrunn av markant økning i akkumulert premieavvik, ble kassakreditten utvidet fra 30 til 50 mill. kroner i starten av 2024.

31.12.2024 hadde en brukt 19,3 mill. kroner. Likviditeten varierer mye gjennom et år, og en måtte bruke av trekkrettigheten både tidlig i 2024, rett etter sommeren og helt på slutten av året. I 2024 hadde kommunen 125.000 kroner i renteutgifter som følge av bruk av denne trekkrettigheten.

Ved starten av 2025 har likviditeten forverret seg og det er brukt av kassakreditten over halvparten av dagene i de to første månedene av året. Medio februar var det én dag brukt tilnærmet hele trekkrettigheten.

Kommunelovens § 14-13 krever at kommunene skal ha nok midler til å dekke betalingsforpliktelser ved forfall. Likviditet måles ved å se på forholdet mellom balanseførte verdier for omløpsmidler og kortsiktig gjeld, justert for midler og gjeld uten kontantstrøm (for eksempel premieavvik).

Omløpsmidler består av kortsiktige fordringer samt kasse og bankkonti. Forholdstallet utgjør bare 0,6 med utgangspunkt i balansetall pr 31.12.2024. Det anbefales et forholdstall på minst 1. Forholdstallet er sunket betraktelig og reduserte bankinnskudd er en stor del av forklaringen på endringen fra 2023. Dersom en inkluderer andel av førstkommende års avdrag og tilhørende renter på langsiktig gjeld i tallet for kortsiktig gjeld, vil forholdstallet reduseres enda mer.

Ved utgangen av 2024 har Tvedestrand et akkumulert netto premieavvik på 71,2 mill. kroner. Dette er netto 5,5 mill. kroner lavere enn ved utgangen av 2023.

Det akkumulerte premieavviket svekker likviditeten, siden en har betalt mer til pensjonskassene enn det som er utgiftsført i regnskapet. Premieavviket utgiftsføres med 1/15 hvert år for avvik oppstått til og med i 2010. Avvik fra 2011 til 2013 skal utgiftsføres

med 1/10 hvert år, mens det fra 2014 skal benyttes 1/7. Premieavviket utgjør en betydelig likviditetsutfordring både i Tvedestrand og i kommunesektoren for øvrig. For å demme opp for dette, burde en hatt fondsmidler tilsvarende. Disposisjonsfondet er redusert til null ved utgangen av 2024.

Det blir viktig å følge med på likviditetsutviklingen fremover. Det vil bli redegjort for "grep" for å opprettholde likviditeten i senere økonomirapporteringer.

1.8.5 Finansielle nøkkeltall

Medio mars 2025 publiserte Statistisk sentralbyrå (SSB) foreløpige KOSTRA-tall for 2024. Endelige KOSTRA-tall blir publisert i juni 2025. Tvedestrand kommune er i kommunegruppe 1 fra 2020.

I tabellen er det tatt med noen finansielle nøkkeltall både for Tvedestrand, kommunegruppe 1 som Tvedestrand er en del av, Agder og alle kommunene i landet unntatt Oslo. I tillegg har en gjengitt endelige tall for Tvedestrand for de siste årene, slik at en kan se utviklingen.

KOSTRA nøkkeltall	Endelige tall for					Foreløpige tall for 2024			
	Tvedestrand					Tvedestrand	Gj.sn. kom-gruppe 1	Gj.sn. Agder	Gj.sn. alle kommuner unntatt Oslo
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2024	2024	2024
Netto driftsres. i % av brutto driftsinntekter	-1,5	1,8	0,7	-1	-2,5	-3,7	-1,6	0,3	-0,1
Arbeidskapital ekskl. premieavvik i % av brutto driftsinntekter	5,9	9,6	13,2	10,2	-1,9	-4,8	12,3	18,3	14,5
Frie inntekter i kroner pr. innbygger	60 491	61 935	65 576	70 149	69 400	73 505	72 102	69 642	70 646
Netto lånegjeld i kroner pr. innbygger (konsern)	80 935	91 321	99 935	117 120	122 677	121 524	103 279	92 115	101 334

Netto driftsresultatet er omtalt tidligere i årsberetningen, blant annet under kapittel 1.8.1 og 1.8.2.

Arbeidskapital er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet menes evnen til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. I tidligere år har arbeidskapitalen vært svak. En ser av oversikten at arbeidskapitalen har økt i perioden 2019 til 2021, mens den har falt litt fra 2021 til 2022 igjen, for deretter å bli drastisk redusert fra 2023. Kommunens likviditet er svært dårlig og kassakreditten må stadig tas i bruk, dette er urovekkende.

Med frie inntekter menes inntekter kommunen kan disponere uten andre bindinger enn gjeldende lover og forskrifter. Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd fra staten utgjør mesteparten av disse inntektene. Fra 2023 til 2024 ble inntektene pr. innbygger økt noe for Tvedestrand. Frie inntekter pr. innbygger er for øvrig høyere enn de andre sammenlignbare gruppene.

Med netto lånegjeld menes langsiktig lånegjeld fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler. Kommunens investeringsnivå har økt en god del de siste årene på bakgrunn av de store investeringsprosjektene samt at en de siste årene kun har betalt

minimumsavdrag på investeringslånene. Kommunens lånegjeld pr. innbygger var i 2024 en god del høyere enn de andre gruppene en sammenligner seg med.

2 Kommunedirektør, stab og IKT (200)

2.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

Kommunedirektørens kontor, personal- og organisasjonsavdelingen (HR, personal og service- og dokumentsenter m.m.), økonomiavdelingen (budsjett, regnskap, fakturering, innfordring, eiendomsskattekontor, innkjøp m.m.), politiske styringsorgan, revisjon og kontrollorgan, valg, diverse fellesutgifter, hovedtillitsvalgte og hovedverneombud, bedriftshelsetjeneste, beredskap, samfunnsplanlegging, informasjonssikkerhet, salgs- og skjenkebevillinger og lærlinger, samt IKT-utgifter for hele kommunen med IKT Agder IKS.

2.1.1 Økonomi

Årsberetning 2024 - Driftsrapport

Beskrivelse	Budsjett 2024	Reg budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik 2024
200 Kommunedirektør, stab og IKT				
Inntekt	-2 324	-2 324	-4 031	1 707
Utgift	46 465	47 788	49 839	-2 051
Netto	44 141	45 464	45 809	-345

Kommunedirektør, stab og IKT fikk et samlet merforbruk på 345.000 kroner. Herav fikk kommunedirektørens ansvar mindreforbruk på om lag 290.000 kroner, økonomistaben fikk merforbruk på ca. 430.000 kroner og personal- og organisasjonsstaben fikk merforbruk på ca. 200.000 kroner. Nedenfor er de største postene

På *lønn inkl. sosiale utgifter og sykelønnsrefusjon (nettolønn)* er samlet netto merforbruk på om lag 50.000 kroner. Stab økonomi kom ut om lag i balanse på *nettolønn*. Personal- og organisasjonsstaben hadde innsparing på ca. 500.000 kroner på *nettolønn*, som i hovedsak skyldes redusert bemanning da det ikke er satt inn vikar ved fravær og midlertidig reduksjon av stilling. Kommunedirektørens ansvar fikk et netto merforbruk på *nettolønn* på ca. 400.000 kroner, ved overgang til ny kommunedirektør.

Utgifter til *IKT-Agder*, under kommunedirektørens ansvar, ble redusert med 400.000 kroner, i tillegg ble det reduksjoner på andre IKT-utgifter på ca. 100.000 kroner som i hovedsak gjelder lisenser.

Videre på kommunedirektørens ansvar ble det innsparing på *kontrollutvalg og revisjon* på ca. 100.000 kroner.

Det er netto merutgifter på ca. 400.000 på økonomistaben som i hovedsak skyldes *konsulenttjenester* ved ny e-skattemodul (200.000 kroner) og saksomkostninger for medhold i *klagesak* for eiendomsskatt (200.000 kroner). Dette er forhold som i utgangspunktet er mer enkelthendelser og vil ikke utgjøre varige utfordringer.

De har også vært et merforbruk på ca. 750.000 kroner på ansvar *fellesfunksjoner* under personal- og organisasjonsstaben, som i hovedsak skyldes økning avgifter/lisenser/gebyr og økt innbetaling til OFA IKS. På den andre siden har det vært noen innsparinger på enkelte poster samt økte inntekter på blant annet skjenkebevillinger og diverse refusjoner på til sammen 550.000 kroner. De varige økningene i utgifter og inntekter i dette avsnittet

er i noen grad tatt høyde for i budsjett for 2025.

Det er merforbruk på *læringer*, også på personal- og organisasjon, på ca. 450.000 kroner som skyldes at en har hatt flere læringer, samt underbudsjettering.

2.1.2 Årsverk

Mållindikator	1. Januar	Måned Des 2024	Endring
Faste årsverk	43,7	42,1	-1,6
Midlertidige årsverk	6	1,2	-4,8
Sum årsverk	49,7	43,3	-6,4

Tabellen over viser årsverk ved årsskiftet. Sektoren har et budsjett på 20,38 årsverk inkl. politisk ledelse, hovedtillitsvalgt og hovedverneombud. Uten politisk ledelse er det 19,18 årsverk. Ordfører og varaordfører utgjør 1,2 årsverk.

Det har vært et svært høyt arbeidspress på ansatte hos kommunedirektøren og i staben i 2024. Det har vært en vakant stilling på ca. 0,7 årsverk i økonomistaben i tillegg til vakante stillinger i personalstaben på ca. 1 -1,5 årsverk gjennom hele året.

2.1.3 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Aktivitetsnivået i dette ansvarsområdet har generelt vært høyt i 2024 med utgangspunkt i blant annet vakante stillinger.

Arbeid med omstilling og kostnadsreduksjoner har vært svært ressurskrevende for stabene i året som har gått.

Sak om obligatorisk versus lokal reduksjonsfaktor, jf. Elverumsdommen, har også krevd mye tid og ressurser å håndtere. Det vises til kap. 8 om økonomi for videre omtale. Dommen fikk innvirkning for boliger med formuesgrunnlag fra skatteetaten, som fikk "dobbel fradrag". Det medførte reduserte eiendomsskatteinntekter på om lag 5,8 mill. kroner.

Innføring av nytt gebyr, VA- og særlig eiendomsskattemodulen har vært tidkrevende også i 2024 og en har brukt mye ressurser på dette. Generelt sett medfører nye fagsystemer stor grad av involvering av stabsfunksjonene.

Det er ikke registrert vesentlig avvik i forhold til det som er lagt inn i budsjettet for 2024.

2.1.4 Sykefravær

Sykefravær	Sykefravær 2023	Sykefravær 2024	Endring
Korttid	2 %	1,8 %	-0,2 %
Langtid	6,4 %	7,5 %	1 %
Sum fravær	8,4 %	9,3 %	0,9 %

Sykefraværet er økt fra 2023. Fraværet er ikke jobbrelatert.

2.1.5 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score - stab	4,2	
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent - stab	60 %	
	Medarbeiderundersøkelse, score - kommunedirektørens ledergruppe	4,2	
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent - kommunedirektørens ledergruppe	60 %	
	Sykefravær, totalt	8,0 %	9,3 %
	Sykefravær, korttid	1,8 %	
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	- 0,8%

Brukerundersøkelse er ikke gjennomført i 2023.

Medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført i 2022.

Sykefraværet ligger over kommunens måltall. Det er ikke arbeidsrelatert.

Budsjettavvik er på -0,8 prosent. Dette er dårligere enn måltallet. Se eget avsnitt for begrunnelse.

2.1.6 Fokusområder

- Det skal gjøres en evaluering av utviklings- og omstillingsprosjektet som ble iverksatt 1.1.2021. Det må forutsettes at evalueringen medfører organisatoriske endringer og innsparinger fra 2024, som økes utover 2025-2027.
- Systematisk arbeid med internkontroll og avvikssystem, samt innkjøp, beredskap og sikkerhet.
- Systematisk og målrettet arbeid for reduksjon av sykefravær i hele kommunen.
- Stabene skal sammen med sektorene bidra til god samhandling for å kunne gi råd, veiledning, opplæring og gjensidig informasjon på en effektiv måte.
- Følge opp IKT-prosjekter i organisasjonen (porteføljestyling), og delta aktivt i styringen av det interkommunale selskapet IKT-Agder IKS.

Kommentarer til fokusområdene:

De ulike fokusområdene ovenfor er satt på dagsorden i kommunedirektørens ledergruppe og utvidet ledergruppe.

Når det gjelder evaluering av utviklings- og omstillingsprosjektet ble det foretatt en forenklet kartlegging i kommunedirektørens ledergruppe og utvidet ledergruppe i 2023. Etter opprinnelig plan skulle det være hovedevaluering i 2024, og en var dermed litt i forkant med oppstart av arbeidet.

Det er nedsatt egne prosjektgrupper som følger opp investeringsprosjektene. Disse prosjektene er i rute.

Når det gjelder IKT-prosjekter som gjennomføres i regi av IKT-Agder, som staben er direkte involvert i, er det implementering av følgende som kan nevnes: Nytt gebyr- og VA-system, intranett og samhandling, nytt telefoni/ samhandlingssystem, forprosjekt Ekko (framtidens arkivløsning).

Deltakelse i arbeids-, prosjekt-, og styringsgrupper i forbindelse med anskaffelser av systemer er svært ressurs- og tidkrevende.

Nytt gebyr- og VA-system er innført, men det har vært store forsinkelser i fremdriften av prosjektet.

Det drives kontinuerlig utvikling og forbedring i alle systemene. Medarbeidere er deltakere i ulike faggrupper gjennom IKT Agders forvaltningsgruppe.

Staben er også involvert i innføring av fagsystemer i sektorene som har kobling mot lønn og økonomi.

2.1.7 Helse, miljø og sikkerhet

Avholdte medarbeidersamtaler

Økonomi- og organisasjon og personalstabene gjennomførte medarbeidersamtaler i 2024. Det er en målsetting at medarbeiderne skal få tilbud om medarbeidersamtale annet hvert år.

Oversikt HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Ikke registrert slike avvik i 2024.

Avholdte øvelser

Det er ikke avholdt øvelser i 2024.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Det ble gjennomført vernerunde høsten 2024. Ingen betydelige avvik ble registrert, men det ble tatt opp forhold som at det er lytt mellom en del kontorer, ønske om mer solskjerming, justering ventilasjon, arbeidslys, ønske om at sosiale arrangementer kommer tilbake etter pandemien. Det ble gitt tilbakemelding om stort arbeidspress.

Kompetansehevingstiltak

Det har vært avholdt noe lederopplæring i egen regi og via digitale tilbud fra KS.

Ansatte har deltatt på kurs for å holde seg faglig oppdatert i lov- og avtaleverk, samt for å oppdatere og videreutvikle fagsystemer.

3 Samfunn og infrastruktur (210)

3.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

Tjenesteområdene er slik fordelt i sektor for Samfunn og infrastruktur.

Avdeling Forvaltning og plan: Arealplaner, byutvikling og byggesak, kart og oppmåling, miljøvern, landbruksforvaltning og viltforvaltning, næring og næringsutvikling.

(Kulturrådgivning og kulturarbeid med aktiviteter for flyktninger, bibliotek, boligkontor med boligtilskudd og bostøtte ble flyttet til ny fellesavdeling september 2024 sammen med div. kulturarrangementer, frivilligsentral med utlånsentral. I tillegg overførte man badepark til Park/veg).

Avdeling Bygg og Anlegg:

Avdelingen har i 2024 ansvar for drift og vedlikehold av skoler, barnehager, omsorgsbygg, kulturbygg, idrettsanlegg, boligstiftelsens bygg, havner og bryggeanlegg mm. Avdelingen er også ansvarlig for investeringsprosjekter på bygg og anlegg. Havnevesen/brygger og havnedistrikt, tilskudd båtselskap samt prosjektledelse.

Avdeling Kommunalteknikk: Kommunalt verksted, kommunale veier, vei og gatebelysning, parkering, skjærgårdspark, brann-/feiervesen, parker, grøntareal og lekeplasser, kommunale badeplasser, vann og avløp, inklusiv vannbehandlingsanlegg og renseanlegg, kommunale avgifter og planarbeid. Prosjektarbeid og oppfølging av egne fagområder i utbyggingsavtaler.

Avdeling Kulturskolen Øst i Agder

Undervisningstilbud for Risør, Gjerstad, Vegårshei og Tvedestrand, der 4 kommuner har eierskap. Ca. 400 elevplasser, 21 pedagoger i ulike deltidsstillinger samt rektor i 100%.

Fag: Visuell kunst, Musikk, Dans, Teater, Musikkterapi, demens, funksjonsnedsettelse, psykisk helse, Babysang, Spilloppene, kor for unge med funksjonsnedsettelse.

Avdeling for fellestjenester

Avdelingen ble opprettet fra 1. september i året 2024 og består av bibliotek, frivilligsentral, kulturrådgivning og boligkontor.

3.1.1 Økonomi

Årsberetning 2024 - Driftsrapport

Beskrivelse	Budsjett 2024	Reg budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik 2024
210 Samfunn og infrastruktur				
Inntekt	-79 050	-83 314	-86 845	3 531
Utgift	109 232	115 184	125 564	-10 380
Netto	30 182	31 870	38 719	-6 849

Netto avvik i sektor for samfunn og infrastruktur 2024 er på - 6,8 mill. De største avvikene finner vi i avdeling for kommunalteknikk. På avløp fikk vi et merforbruk på 3,2 mill. og på veivedlikehold /brøyting var merforbruket på 3,1 mill.

Mindreforbruk/innsparinger: Bygg og anlegg har et mindreforbruk på 1,0 mill. Kulturskolen 0,2 mill. kroner. Fellesavdelingen (implementert i sektoren fra september) 0,3 mill. kroner. Plan/forvaltning 1,3 mill. kroner og sektorleder 0,1 mill. kroner.

Forvaltning og plan (21020)

Landbruk, har merforbruk på lønn som skyldes regnestykket i forhold til selvkost. I tillegg har det vært budsjettert med ikke reelle poster.

Plan og forvaltning har et overskudd på 1,3 mill

Byggesak har ikke hatt forventet inntekt på grunn av mindre saker inn, vakanser og sykefravær.

Næringskontoret i balanse

Kulturskolen fikk et positivt resultat på 0.1 mill.

Oppmåling: Festeavgifter har økt noe i forhold til 2023 og som har medført et lite merforbruk.

Sektorleder overskudd på 0,1 mill som skyldes sykerefusjon.

Kommunalteknikk (21030)

Kommunale veier.

Sluttresultatet for 2024 endte opp med et stort merforbruk. Merforbruket skyldes i hovedsak brøytekostnader på grunn av store snømengder i januar 2024. Dette ga - 2,9 mill. som et resultat av en tøff vinter. Det ble holdt veldig streng budsjett disiplin, men noen veiskader var såpass alvorlige at disse måtte utbedres. Kan nevne utvasking av vei på Østerå, og murkollaps på Østerkleiv. Skadene skyldes i hovedsak mer nedbør og lite vedlikehold over tid. Avdelingen har tidligere utført mange ulike tjenester for eksterne i størrelse kr. 230.000,-. På grunn av lav bemanning og kraftig innsparing på budsjett og unngå overtid ble resultatet bare kr. 43.000,-, altså kr. 187.000 mindre enn forventet. Det viser seg at budsjettet for vedrift er veldig sårbart for perioder med nedbør. Året som helhet hadde en kort periode med ekstremt behov for brøyting og snørydding som ga budsjettunderskudd for hele året. Samlet merforbruk på kommunale veier endte opp på kr. 3,11 mill. kroner, herav 2,9 mill. skyldes brøyting.

Vei- og gatelys.

For gatelys ble det overforbruk som skyldes en kombinasjon av flere skader på anleggene grunnet dårlig vær og strømkostnader. Sluttresultat for året ble et overforbruk på kr. 847.000,- selv om det tidlig på året var forventet balanse ved årets slutt.

Maskinpark.

Posten gjelder verksted og maskinpark og viser et totalt overforbruk på kr. 337.000,-. Årsaken er høyere drivstoffkostnader fra brøyting, skader på maskiner, samt reparasjoner av utstyr som følge av en utfordrende vinter. og bruk av gammelt utstyr.

Parkering.

Driftsutgiftene resulterte med samlet overforbruk. Driftskostnadene inkl. leie av parkeringsplasser, nye skiltplaner, utbedringer av skader på billettautomater etter ekstremt regnvær, omskiltninger av parkering og drift av baksystemer resulterte i et merforbruk på kr.

781.000,-. Inntektene fra parkering viser merinntekter med kr. 803.000,- som skyldes at parkeringsbetjenten jobbet 100 % i 7 mnd. Samlet resultat for denne posten ble kr. 484.000,- i merforbruk på drift.

Park & Grøntanlegg.

Det var mye småskader etter vinteren 23/24, og avdelingen brukte ekstrahjelp for å kunne utføre alle oppgaver som omfatter både park, grønt og lekeplasser. Posten resulterte i et merforbruk på kr. 122.000,-

Tvedestrand badepark.

Her var det også i 2024 stor aktivitet. Mange av badeelementene er slitt og moden for utskifting. Sparebanken Sør ga et bidrag på kr. 300.000,- som ble benyttet til kjøp av nye badeelementer. Det ble overforbruk på kr. 122.000,- som skyldes lønnskostnader for drift av badeparken. Dette var lønnskostnader som ikke var lagt inn i budsjettet, da badeparken ble overført til kommunalteknikk etter at budsjettet var lagt.

Skjærgårdstjenesten.

Denne posten fikk et overforbruk på kr. 66.000,-. Overforbruket skyldes opplæring av en ekstra båtfører, og kjøp av utstyr til tjenesten. Jobben måtte dessverre utsettes til 2025, og dette er grunnen til merforbruk i 2024. Inntekter for oppdraget kommer i 2025.

Brannvesen.

Denne posten kom ut med et overforbruk på kr. 159.000,-. Dette skyldes fordelte kostnader til forebygging og brannberedskap.

Feiing.

Denne posten endte med et overforbruk på kr. 213.000,- som et resultat av ulikt tallmateriale for antall pipeløp som feies. Ulikhetene skyldes at det er ulike digitale løsninger for registrering av feiing og pipeløp, og at noen abonnenter feier ved behov, Dette resulterer i en del variasjoner i tallmaterialet.

Vann.

Driftskostnadene viser overforbruk på digitale driftsløsninger for vannforsyningen. Kostnadene omfatter oppgradering og utvidelse, samt opplæring. Det ble også bygget et kaldt lager for materiell, da det er mangel på lagerplass for store deler og rør som lagres og som må være lett tilgjengelig dersom det oppstår akutte hendelser. I tillegg ble det noe overforbruk på strøm.

Avløp.

Utslippstillatelsen for Gjeving renseanlegg er utløpt, og avdelingen måtte sette inn strakstiltak. Ny tillatelse gir strengere regler for ulike tiltak som må gjøres. Det omfattet PE-telling for å vurdere anleggets kapasitet, og en resipientundersøkelse som er omfattende. Det betyr kartlegging av utslippspunktet og havbunn for å vurdere påvirkningen fra utslippet. Samtidig ble det utført en resipientundersøkelse for Tvedestrandsfjorden, da utslippssøknaden for Tangen renseanlegg snart må fornyes. Alt dette er fullført og søknad om utslippstillatelse for begge anleggene vil bli sendt inn for behandling i 2025.

Av andre tiltak på avløpsiden så er dette blitt utført:

- Det er utarbeidet en utslippstillatelse for sivbedet.
- Rehabilitering dårlige avløpskummer
- Reparasjon av dusjer på renseanlegget som var feilbygd. (Foretaket som utførte

arbeidet var konkurs, så vi fikk ikke dekket dette på reklamasjon).

- Utredning av mulighet for avløp til Laget er utført på driftsbudsjett da det ikke var budsjett i kommuneplan-prosjektet
- Internkontroll EL-sjekk av alle pumpestasjoner (her var stort etterslep)
- Byttet ventilasjonskanaler på renseanlegget, de gamle var rustet i stykker

Sluttkommentar angående vann og avløp.

Inntektssiden på vann og avløp viser reduksjon som et resultat av lav byggeaktivitet og høyere kostnader. For vann ble resultatet kr. 560.000,- lavere enn budsjettet. På avløpssiden ble resultatet kr. 1.000.000,- lavere enn budsjettet.

Det var innsparing på lønnsmidler på vann da det har vært noe vakanser her. På avløpssiden ble det merforbruk på lønn som en følge av mange oppdrag på natt og kveldstid.

Samlet resultat for vann var kr. 280.000,- lavere enn budsjettet, og for avløp ble resultatet kr. 3,18 mill. mindre enn forventet budsjett.

Oppsummert for avdelingen.

Veilys	kr. 847.000,-
Maskinpark	kr. 337.000,-
Parkering	kr. 484.000,-
Park & grønt	kr. 122.000,-
Tvedestrand badepark	kr. 122.000,-
Skjærgårdstjenesten	kr. 66.000,-
Brannvesen	kr. 159.000,-
Feiing	kr. 213.000,-
Vann og avløp	kr. 3,18 mill.
Kommunal veier	kr. 3,11 mill.

Totalt underbalanse kr. 8,64 mill.

Renhold (21050)

Regnskapet for avdelingen er i om lag balanse.

Bibliotek, kultur og frivilligsentral (21060)

Bibliotek har balanse på null og innsparing på kjøp av varer og tjenester på kr. 80 000 grunnet innkjøpsstopp. Det er høyere refusjon som gir et mindreforbruk på 130 000 kroner.

Frivilligsentralen har innsparing på 95 000 kr i hovedsak på grunn søknader om tilskudd.

Kulturkontoret har mindreforbruk på 320 000 kroner. Innsparingene er i hovedsak på grunn av innkjøpsstopp, at det ikke er gitt ut tilskuddsmidler som budsjettet og gode søknader på andre tilskuddsmidler.

Totalt innsparing på fellesavdelingen er kr. 550 000.

Kulturskolen (21080)

Kulturskolen fikk et overskudd i 2024.

Grunnen til dette var firedelt:

- 1: Kunstlærer var i permisjon og det ble ikke satt inn fullverdig vikar. I tillegg var vikarlønnen betydelig lavere enn læreren i permisjon.
- 2: Kulturskolen har hatt en vakanse på 15% på dans vi ikke har benyttet. Denne er benyttet fra januar 2025.
- 3: Det er holdt tilbake 47% vakanse for å kunne ansette en musikkterapeut i 2025. Og innkjøp har vært tilbakeholdt.
- 4: Rektor underviste en del høsten 2024 for en lærer som var i pappaperm. Her sparte kulturskolen vikarutgifter.

Budsjetteringene på elevbetaling er fremdeles for lite realistiske og her var det en god del underdekning. Dette jobbes for å bli bedre i fremtidige budsjett.

Fellesavdeling Samfunn og infrastruktur (2107)

Boligkontoret har gjennomført oppgavene sine i tråd med sine planer. Har merforbruk på 40 000 hovedsakelig på grunn av manglende budsjett på noen faste utgifter.

3.1.2 Årsverk

Mållindikator	1. Januar	Måned Des 2024	Endring
Faste årsverk	62,2	65,2	3
Midlertidige årsverk	2,8	1,8	-1
Sum årsverk	65	67	2

Økning på 2 årsverk er i hovedsak vakanser som er besatt i løpet av 2024.

Forvaltning og plan (21020)

Det har vært 1 vakanse som har gitt innsparinger på lønn hele 2024, gjelder selvkost og skal besettes i 2025.

Kommunalteknikk (21030)

Bemanningen på Kommunalteknikk viser reduksjon som en følge av vakanse.

Bygg og anlegg (21040)

I løpet av året ble 1 vakant stilling som prosjektingeniør ansatt. Vi har også tatt inn 1 lærling som byggdrifter hos oss.

Kulturskolen (21080)

Budsjetterte faste og midlertidige årsverk for Kulturskolen Øst i Agder er 8,7

Midlertidige stillinger er knyttet til salg av tjenester til korps og annet frivillig kulturliv. I tillegg har vi knyttet til oss spesialkompetanse i noen forsøksordninger og utviklingsarbeid.

Vi har ubenyttede årsverk i dans (15%) som pr januar 2025 er i bruk, og musikk (47%) som vi håper å kunne benytte i 2025.

3.1.3 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Kulturskolen (21080)

Kulturskolen Øst i Agder har stor aktivitet i alle fire kommunene.

I desember vedtok kommunestyret i Gjerstad å melde seg ut av Kulturskolesamarbeidet.

Dette vedtaket kom fullstendig overraskende. Gjerstad kommune hadde ikke informert om saksfremlegget hverken til Kulturskolens administrasjon eller de samarbeidende kommunene. Etter rektors mening er saksfremlegget tynt og urealistisk, men ble ikke konferert. Vedtaket har en angrefrist som er satt til ut april. Innen den tid skal Gjerstad kommune utarbeide et forslag til drift av egen kulturskole som kommunestyret skal stemme over. Situasjonen er pr dags dato altså uavklart.

Kulturskolesamarbeidet i fire kommuner er en krevende jobb, der synliggjøring og lokalt engasjement er en krevende øvelse. Men UNDERVISNINGEN i alle fire kommuner går bra og der fyller vi våre forpliktelser!

Vi har fått gode undervisningsrom i Tvedestrand, men vi har fremdeles ulikt nivå på undervisningslokalene i de andre kommunene. Risør har tilfredsstillende lokaler, men vi ønsker en samlokalisering der. Gjerstad har også ok rom, Vegårshei har pr i dag ikke tilfredsstillende lokaler. Vi jobber mot administrasjonen i Vegårshei om eventuell flytting tilbake til skolen.

3.1.4 Sykefravær

Sykefravær	Sykefravær 2023	Sykefravær 2024	Endring
Korttid	2,1 %	1,7 %	-0,4 %
Langtid	5,7 %	5,9 %	0,2 %
Sum fravær	7,8 %	7,6 %	-0,2 %

Enkelte sektorer har hatt økning i sykefraværet, og noen har fått et forbedret resultat.

Sykefraværet i sektoren totalt er redusert med 0,2 %.

Forvaltning og plan (21020):

Kortidsfraværet er redusert med 0,8% og langstidsfraværet er økt med 2,3 % i 2023 til 6,6% i 2024.

Kommunalteknikk (21030)

Langtidsfraværet er høyt, selv om det kun er 1 - 2 ansatte som har hatt fravær. Prosentandelen blir da veldig høy. Korttidsfraværet er som tidligere.

Bygg og anlegg (21040)

Sykefraværet er meget lavt på denne avdelingen.

Kulturskolen (21080)

I 2024 har vi hatt uvanlig mye langtidsfravær, dette var ikke knyttet til forhold til arbeidsplassen. Denne situasjonen vil ikke vedvare.

Kulturskolen har svært lavt korttidsfravær. Lærerne er svært lojale overfor elevene og strekker seg langt for jobbnærvær

3.1.5 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	6 %	
	Sykefravær, korttid	1,1 %	
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	-21,5 %

3.1.6 Fokusområder

- Effektiv økonomi og ressursstyring, få ned restanser.
- Overføre driftsansvaret for badeparken fra Frivilligsentralen til avd. for Kommunalteknikk
- Fokus på godt arbeidsmiljø og fornøyde brukere/innbyggere
- Være en aktiv sektor i forhold til evaluering av tidligere omorganisering
- Sørge for et godt arbeidsmiljø og ta vare på "gamle" og nye ansatte

Kommunalteknikk (21030)

Avdelingen har fokus på godt arbeidsmiljø og beholde ansatte.

Fokus på utbedringer innenfor vann og avløp.

Kulturskolen (21080)

Gitt vedtaket i Gjerstad kommune om å trekke seg ut av Kulturskolen, vil det medføre et betydelig arbeid i omorganiseringen av Kulturskolen. Gjerstad skal ta det endelige vedtaket i løpet av april; kanskje de blir.

Uansett utfall av Gjerstad sitt vedtak, bør man revidere og justere samarbeidsavtalen for Kulturskolen. Den gjeldende er fra 2009, men er egentlig en blåkopi av avtalen fra 1995 med små justeringer.

Et av det kommende årets store arbeider, er politisk behandling og innføring av ny rammeplan for kulturskolen. Dette arbeidet vil skje på høsten 2025.

I den nye rammeplanen forventes det at kulturskolen skal være inkludert i kommunens planer på andre områder. Hvordan vi skal kunne klare å være med i kommunenes planer i fire kommuner er spennende, men også utfordrende.

Kulturskolen vil jobbe videre for å utvide og utvikle samarbeidet med skole, PPT og helse. Dette er en forventning i nasjonale føringer.

Kulturskolen ønsker i den anledning å få ansatt en musikkterapeut som kan dekke behov vi i dag ikke dekker. Dette kan vi gjøre innenfor våre eksisterende stillingshjemler.

I 2024 hadde vi for første gang på minst 15 år, en fysisk brosjyre som ble distribuert til alle grunnskoleelevene fra 1.-7. klasse. Distribusjonen gikk gjennom skolene.

Vi gjeninnførte store semesterkonserter der vi er synlige for omverdenen, men også skaper fellesskapsfølelse for elevene; de møter, ser og hører medelever de vanligvis ikke

møter i hverdagen.

3.1.7 Helse, miljø og sikkerhet

Plan- og forvaltning (21020)

Det har vært gjennomført en rekke oppfølgingssamtaler med nyansatte. Medarbeidersamtaler er utsatt til 2025.

Det er ikke registrert HMS avvik i 2024. Det er ikke verneombud på kommunehuset i 2024.

Kompetansehevingstiltak er ikke gjennomført, med unntak av HMS-arbeid og rutinearbeid for intern bruk.

Kommunalteknikk (21030)

Det er avholdt årlige medarbeidersamtaler med alle ansatte.

Ingen registrerte skader eller ulykker i 2024.

Avholdt øvelse på vann i forbindelse med beredskap, samt avholdt øvelse beredskap for Svarttjerndammen.

Vernerunden viser mindre avvik som er fulgt opp.

Av kompetansehevingstiltak så er opplæring av en ekstra båtfører tatt inn. I tillegg er det gjennomført noen kurs for vann- og avløpspersonell.

Kulturskolen (21080)

Det er avholdt medarbeidersamtaler med alle lærere. De har også tilbud om jevnlig oppfølgingssamtaler.

Det er utnevnt nytt verneombud.

Det er ikke rapportert noe HMS-avvik.

Det er ikke avholdt noen øvelser i 2024.

Det er ikke avholdt vernerunde.

Det er pr dags dato ingen lærere som gjennomfører kompetansehevende utdanning/tiltak.

4 Læring og oppvekst (220)

4.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

Sektor for læring og oppvekst består av kommunens kommunale barnehager og skoler/SFO-er. Drift av Sektorleders kontor, som innebærer oppgavene som barnehageeier, barnehagemyndighet og skoleeier.

Sektorleders kontor har ansvaret for tilskudd til private barnehager, for spesialpedagogiske tiltak for barnehagebarn, tilrettelegging for barn med nedsatt funksjonsevne, skoleskyss, Leirskolen AS og voksenopplæring.

4.1.1 Økonomi

Årsberetning 2024 - Driftsrapport

Beskrivelse	Budsjett 2024	Reg budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik 2024
220 Læring og oppvekst				
Inntekt	-15 468	-16 944	-32 628	15 684
Utgift	167 430	173 491	180 892	-7 401
Netto	151 962	156 547	148 264	8 283

Sektoren hadde samlet sett et regnskap som endte med et mindreforbruk på ca. 8,3 millioner mot budsjett. Dette tilsvarer et mindreforbruk på om lag 5 %.

Sektoren hadde meldt om et mindreforbruk på om lag 1,8 millioner kroner i tertial 2. Det ble også sagt at det var usikkerhet omkring midler fra IMDI. Disse midlene kom, og utgjorde en inntekt på 1,4 millioner som det ikke var budsjettert for. Sektoren har også fått ulike tilskudd som det ikke har vært budsjettert for. Det største tilskuddet var til skolebibliotek, dette var på 870 000 kroner, videre fikk sektoren tilskudd til variert undervisning på om lag 150 000 kroner og midler til trykte læremidler på noe i overkant av 300 000 kroner (dette siste tilskuddet lå delvis i budsjett, men ikke alt). Midlene sektoren har fått fra bla Utdanningsdirektoratet og som er utover budsjett er øremerkede midler og skal benyttes slik de er foreskrevet. Sektor har derfor måttet redusere/gjøre om på eksisterende oppgaver for å oppfylle krav som ligger foreskrevet i tilskuddsbrevne. Dette har ført til et styrt mindreforbruk i sektor.

Alle enheter i sektor fikk et totalt resultat som var bedre enn forventet, og nesten alle endte opp med mindreforbruk. Vestre Sandøya skole og SFO fikk et merforbruk på om lag 300 000 kroner, dette er allikevel en del av det totale mindreforbruket til Tvedestrand barneskole. I hovedsak handler resultatene til enhetene om refusjoner på sykefravær og bruk av trafikklysmoell, samt at det ble iverksatt innkjøpsstopp ganske tidlig i året. Kreativitet omkring bruk av tilskuddsmidler og omgjøring av arbeidsoppgaver er også i stor grad med på å bedre resultatene.

Skolene hadde en avsatt budsjettpost til skolebøker, mye av midlene på denne posten ble holdt tilbake som resultat av innkjøpsstopp. Totalt hadde enhetene alene et mindreforbruk på til sammen 4 millioner, der skolene hadde et mindreforbruk på 2 millioner og barnehagene hadde det samme.

På fellesområdene for administrasjon av barnehager og grunnskoler var det også et

mindreforbruk på om lag 4,3 millioner kroner, fordelt mellom ledelse og administrasjon, skoleområdet og barnehageområdet forklart under:

Grunnskoleområdet:

2,2 millioner i mindreforbruk på grunnskoleområdets fellesoppgaver dreier seg om 1,7 millioner som ble hentet fra ulike ikke budsjetterte tilskudd og refusjoner. (IMDI, skolebibliotek m.m), tilbakeholdelse av midler til innkjøp av skolebøker tilsvarte 250 000 kroner, besparelser på lønn, lønnsrefusjoner og noe besparelse på leirskole og kursing tilsvarte også 250 000 kroner.

Skoleskyss: Endte på en mindreutgift på om lag 300 000 kroner.

Gjestelever: Resultat endte på en mindreutgift på om lag 750 000 kroner.

Voksenopplæring etter opplæringsloven endte på et resultat som var på 100 000 kroner mer enn budsjettert.

Barnehageområdet:

Spesialpedagogiske tiltak barnehage hadde et mindreforbruk på om lag 800 000 kroner, dette er mindreutgifter til lønn (§37 og § 31) og utbetalinger av tilskudd til private knyttet til vedtak for barn med nedsatt funksjonsevne (§ 37)

Gjestebarnsoppgjøret: Her endte regnskapet på en mindreutgift på om lag 600 000 kroner.

Tilskudd til private barnehager endte på et merforbruk på om lag 400 000 kroner

Ledelse og administrasjon: Hadde et mindreforbruk på om lag 200 000 kroner knyttet til lønnsrefusjoner og innkjøpsstopp.

4.1.2 Årsverk

Mållindikator	1. Januar	Måned Des 2024	Endring
Faste årsverk	164,8	164	-0,8
Midlertidige årsverk	28,6	23,6	-5
Sum årsverk	193,3	187,6	-5,7

Årsverk etter budsjettvedtak for 2024 var 175,98 årsverk + vedtatt 0,15 ekstra til sosiallærer Lyngmyr. Våren 2024 var det i tillegg vedtatt ekstra årsverk for å gi plass til "desemberbarn" uten rettigheter til plass i barnehage. Disse fikk plass i Lyngbakken (økning 0,8 årsverk) og Bronsbu (økning 1,5 årsverk). Høsten 2024 var det også tatt høyde for å åpne en 4. avdeling på Holt, denne ble bare delvis tatt i bruk, slik at man fikk et mindreforbruk knyttet til lønnsutgifter ved Holt barnehage første halve driftsår i ny barnehage.

Ved inngangen til 2024 var det 72,8 årsverk ved Tvedestrand barneskole, gjennom året er dette tatt ned med 1,1 til 71,7 årsverk etter vedtak i 2. tertial. Dette er varig. Vestre Sandøya skole fikk økt sine årsverk med 0,8 til 3 årsverk på grunn av økt elevtall. (Elevtallet ved Sandøya skole ser ut til å gå ned fra høsten 2025, slik at disse årsverkene må tas ned igjen fra august 25.) Til sammen har skolen 74,7 årsverk ved inngangen til 2025.

Lyngmyr skole har 32,75 årsverk inkludert styrket sosiallærer med 0,15 årsverk.

Holt barnehage fikk en økning i årsverk for 2024 sammenliknet med 2023, dette som følge av at Grotten barnehage ble lagt ned og ny og utvidet barnehagedrift fra 1.8.24 ble startet opp i nye lokaler på Holt. Fra august 2024 var det budsjettert med drift av 4 avdelinger,

men det ble kun driftet 3 og 1/3 avdeling, noe som tilsvarer 60 plasser. (I 2025 er det allerede bestemt og tatt inn barn i hovedopptak tilsvarende 78 plasser fra august. tilsvarende 4 og 1/3 avdeling.)

Spesialpedagogiske tiltak barnehage hadde økt behov første halvdel av 2024, men har hatt vakanser tilsvarende 40 % stilling høst 24 og over i vår 25.

Oversikt over faktiske årsverk i sektor for LO ved utgangen av desember 2024 følger under:

Lyngbakken: 21,9 årsverk. (0,8 årsverk ekstra første halvår 24)

Bronsbu: 21,4 årsverk. (1,5 årsverk ekstra første halvår)

Holt: 12 årsverk pr. 31.12.24 (7,7 årsverk hentet fra Grotten som hadde 2 avd. +1 årsverk knyttet til 6 ekstra plasser og 3,3 årsverk knyttet til avdeling på Holt fra 1.8.23.) vakanse ca. 1 årsverk grunnet at det ikke ble opprettet en full 4. avdeling fra august 24.

Lyngmyr: 32,75 årsverk.

Tvedestrand skole: (72,8) 71,7 årsverk. Vakanse 1.1 årsverk fra høst 24

Vestre Sandøya skole: 3 årsverk

Oppvekstkontoret: 2,5 årsverk (vakanse 0,5 årsverk sektorleder 8 mnd. + lønnsrefusjoner knyttet til fravær av rådgiver på oppvekst de to første mnd. av året.)

Spes.ped barnehage inkludert vedtak § 37: 6,4 årsverk, vakanser 0,4 årsverk siste halvår av 24.

Kystleirskolen: 2 årsverk (telles med i kommunens ansatte, men utgiftsdekkes med midler fra drift i leirskolen.)

4.1.3 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Aktiviteter som er beskrevet i budsjett er i rute. Både skoler og barnehager jobber etter oppsatte mål og aktivitet.

Barnehage:

Alle med lovfestet rett fikk plass i barnehageopptaket pr. 1. mars 2024. Gjennom året har det kommet flere søkere til barnehagene i Tvedestrand. Siden disse ikke har hatt rett på plass har det ikke vært satt i verk flere barnehageplasser. Det har i utgangspunktet vært ledige plasser og kapasitet på Knatten og på Sandøya. På Holt er det godkjente arealer til flere barn, men det har ikke vært iverksatt ekstra plasser uten at dette har vært lovpålagt. Det har vært ventelister til barnehageplass gjennom året.

Godkjente plasser	2022	2023	2024
Kommunale barnhager	270 + 6*	288 + 6*	312
Ordinære private barnehager	84	84	98
Private familiebarnehager	5	0	0
Totalt:	359 + 6*	372 + 6*	410

Godkjente plasser er maksimalt antall plasser som kan fylles opp i en barnehage. Tallene for 2024 er pr. 1. august. (* 6 ekstra plasser i tidligere Grotten bhg.)

Antall barn og enkeltvedtak pr. 15. desember 2024 (Basiltall)				
	Barn over 3 år	barn under 3 år (teller 2 plasser)	Totalt antall barn	Enkeltvedtak
Kommunale barnehager	119	80	199	6
private barnehager	33	22	55	2
Totalt	152	102	254	8

Det er 78% av barna som går i kommunale barnehager og 22 % som går i private barnehager. I fjor var dette tallet 82% mot 18 %.

Endring fra i fjor: Blåbærskogen har utvidet med 14 nye plasser. Holt barnehage har åpnet, her er det nå 78 godkjent plasser inkl. 18 plasser i gamle SFO. Grotten barnehage er lagt ned, her var det 36 godkjente plasser + 6 ekstraordinære plasser.

Skole

Pr. GSI-tall pr. 1.10.24 går det 684 elever i grunnskolen i Tvedestrand. Elevene er fordelt mellom Lyngmyr: 246 elever, TBS: 423 elever og Vestre Sandøya: 15 elever

Skoler	Skyss	SFO	Enkeltvedtak	Vedtak minos	Merknader
Tvedestrand barneskole med	223	154	64*	20	*Felles tall for barneskoler for å skjerme gjennomskiktighet.
Vestre Sandøya skole	0	15	*	*	*Felles tall for barneskoler for å skjerme gjennomskiktighet.
Lyngmyr	161		42	3	
Leirskolen AS					
Voksenopplæring					Skyssutgifter og utgifter til opplæring

Tallene er hentet fra GSI (Grunnskolen system for innrapportering) pr. 1.10.24

4.1.4 Sykefravær

Sykefravær	Sykefravær 2023	Sykefravær 2024	Endring
Korttid	2,6 %	2,5 %	-0,1 %
Langtid	6,4 %	7,7 %	1,3 %
Sum fravær	9 %	10,1 %	1,2 %

Sykefraværet i sektoren er høyt med 10,1%. Tallet har gått opp med 1,2 % poeng fra i fjor. Det må allikevel pekes på at Lyngmyr skole har lave sykefraværstall og Bronsbu har gått ned med 3,5 prosent til sammenlikning fra i fjor. Tvedestrand barneskole har omtrent de samme tallene som i fjor, dette er fremdeles høyt. Der en ser en markant økning i sykefravær i sektor er i år i Holt barnehage, her er det omorganisering og oppstart av ny barnehage i nye lokaler. Det forventes at fraværet vil avta når barnehagen har fått satt seg og kommet over i normal drift.

Det er fremdeles høyt fravær ved barneskolen. Høyt fravær knyttet til omorganisering er en kjent utfordring. Det er ansatt ny rektor ved enheten, det jobbes målrettet med

skoleutvikling og HMS-arbeid. For året hadde skolen et fravær på til sammen 12,4 %.

Sykefraværet i Lyngbakken har hatt en liten økning på 0,7 % mot fjoråret. Det jobbes med oppfølging og tilrettelegging der det er mulig. Det gis uttrykk fra på enheten at det er viktig med nok ledelse, dette gir resultater i form av mer tid til oppfølging.

For Bronsbu barnehage har tallene gått ned med 3,5 % fra 2023. Det har blitt jobbet systematisk med å få ned sykefravær gjennom MBU, dialogsamtaler, personalmøter og hjelp fra arbeidslivssenteret. Det er jobbet med ROS analyse og satt inn tiltak. Selv om fraværet ikke direkte er arbeidsrelaterte, så oppgir ansatte at lav grunnbemanning og høye emosjonelle krav, kan være mulige årsaker til noe av fraværet. De ansatte føler at de ikke alltid strekker til ved at de ikke får fulgt opp hvert enkelt barn og at krav fra foreldre er høye. Rutine -situasjoner oppleves som hektiske pga. lav bemanning og "vaktskifter" og at det da er vanskelig å ta seg tid til å bruke hjelpemidler og la barna klare selv for å redusere fysiske belastninger. Når det da i tillegg spares inn på vikarer ved korttids fravær blir belastningen enda høyere.

Det har skjedd positive ting i sektoren i løpet av 2024, ny barnehage i Holt åpnet i august 2024. Vi har fått ny rektor ved barneskolen og ny rådgiver på oppvekstkontoret. Skolene deltar i HMS i skolen og har gjennom 2024 hatt et spesielt fokus på arbeidsmiljø og mestring av vold og trusler. Vi har jobbet med å utarbeide nye ROS- analyser og få på plass systematikk knyttet til oppfølging av disse.

I Barnehagene jobbes det mye og godt med oppfølging av sykefravær, det jobbes med trafikklysmodellen og nærværarbeid. Det jobbes både på individnivå og på systemnivå.

4.1.5 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse barnehage, resultat 1-5	4,5	4,5
	Brukerundersøkelse barnehage, svarprosent	minst 65 %	66,4%
barn, foreldre, elever, foresatte	Nasjonale prøver	over nasjonalt nivå	Pres. i K-styret i juni
	Grunnskolepoeng	over 40 (karakter 4)	40,0
	Elevundersøkelsen	Mål: 0-toleranse for mobbing. Større tilfredshet fra elevene og motivasjon og opplevet støtte fra lærere	Pres. i K-styret i juni
	Foreldreundersøkelsen	Skal gjenspeile elevundersøkelsen	Pauset fra Udir
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	Ikke gjennomført
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	Ikke gjennomført
	Sykefravær, totalt	7,5 %	10,1 %
	Sykefravær, barnehage	9,0 %	
	Sykefravær, skole	6,0 %	
	Sykefravær, korttid		
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	5% -mindreforbruk

Resultater for skole blir presentert for kommunestyret i tilstandsrapport i juni.

Brukerundersøkelsen barnehage

Undersøkelsen ble gjennomført høsten 2024. Undersøkelsen er nettbasert, og tjenesten leveres av Udir. Svarprosent for barnehager i Tvedestrand var på 66,4%, dette er en økning fra i fjor. Undersøkelsen benytter en skala fra 1-5, der 5 gir beste skår. Samlet resultat er for alle seks barnehager i Tvedestrand.

Svarprosent fra hver enkelt barnehage: Knatten: 52,6%- Holt: 76,7%- Lyngbakken: 67,9%- Bronsbu: 79,3%- Blåbærskogen: 21,4%- Sandøya: 50%

4.1.6 Fokusområder

- Tidlig innsats
- Ferdigstilling og oppstart av Holt barnehage
- READ
- Felles kultur på ny barneskole
- BTS (BTI) Bedre tverrsektoriell samhandling.
- TSO- Tilskuddsordningen; tema for skole og barnehage er spesialpedagogikk og inkluderende praksis- kompetanseløftet. Det har vært samarbeid med UiA.
- Videreutdanning for lærere: 3 lærere ble ferdige med utdanning våren 2024, høsten 2024 startet 4 nye lærere opp på nye studier.
- Det ble søkt om midler til skolebibliotekene i mars 2024. Det ble innvilget midler til å sørge for ressurser ved begge skolebibliotek for skoleåret 24/25. (0,8 årsverk) Dette er en videreføring av prosjektet med tilhørende midler for skoleåret 23/24.

4.1.7 Helse, miljø og sikkerhet

Verneombuds medvirkning

Verneombud har vært med på vernerunder i alle avdelinger.

Avholdte medarbeidersamtaler/seniorsamtaler

De fleste medarbeidersamtaler og seniorsamtaler er avholdt eller tilbudt i alle avdelinger i sektoren.

Oversikt over HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Det er registrert avvik i nesten alle avdelinger. Avvikene er håndtert i QM+.

Avvik knyttet til barns rett på et trygt og godt barnehagemiljø (kapittel 8 i barnehageloven) er håndtert gjennom rutinebeskrivelse/ tiltaksplaner.

Avvik knyttet til elevers rett på et trygt og godt skolemiljø (kapittel 12 i opplæringsloven)) er håndtert gjennom rutinebeskrivelse/aktivitetsplaner.

Avholdte øvelser

Brannøvelser er avholdt i alle avdelinger

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging

Det er avholdt vernerunder i alle avdelinger av sektoren. Disse er gjennomført etter instruks og avvik er rapportert. De fleste avvik er håndtert.

Førstehjelpskurs

Det er avholdt førstehjelpskurs for barnehage høsten 2024.

Det er gjennomført livredningskurs høsten 2024. Kursingen er gjennomført for ansatte i skoler og barnehager som utfører svømmeundervisning eller er i bassenget med barn.

Det er gjennomført ordinært førstehjelpskurs for skolene i januar.

Kompetansehevingstiltak

TSO- tilskuddsordningen. Kompetansehevingstiltak for skoler og barnehager i tråd med stortingsmelding 6, Tett på- tidlig innsats. Spesialpedagogikk og inkluderende praksis. Alle barnehager har deltatt i ordningen. Lyngmyr har deltatt hele året, TBS ble med i ordningen høsten 2024.

Videreutdanning skole- se pkt. over

URO-kursing- Det er gjennomført 2 kurs av 2 kvelder pr. kurs for ansatte som ikke har deltatt på kursing tidligere.

HMS i skolen: Skolene startet med et større regionalt HMS-fokus gjennom prosjektet HMS i skolen, høsten 2023. Kommunepsykologen har veiledet oss i dette. Samarbeid med kommunepsykolog fra Arendal. Som et resultat av denne satsingen er det opprettet MBU (medbestemmelsesutvalg) ved begge skoler og i barnehagene. I MBU er både tillitsvalgte og verneombud representert. Møter i MBU der både tillitsvalgte og verneombud møtes i felles møter sikrer medvirkning og systematikk innen verneområdet. Møter legges systematisk i årshjulet. Tvedestrand barneskole er prioritert med i denne satsingen fra vår kommune dette året og i 25.

Det føres kompetansekartlegging i Dossier, slik at det sikres at ansatte i barnehage og skole har den kompetansen som er påkrevd. (Alle enheter har startet opp arbeidet, alle er ikke ferdige med denne kartleggingen.)

Verge- kursing i å mestre/håndtere vold og trusler. Alle de kommunale bhg og skoler har brukt plandager på å gjennomføre kursing. Kurset har bestått av både teori og praksis. Videre er denne metoden satt i system, slik at alle enheter har oppfriskningskurs/økt to ganger i året samt at alle ansatte skal øve på ulike øvelser jevnlig. Nytilsatte får tilbud om grunnkurs en gang i løpet av første arbeidsår.

Tilsyn

Det har vært gjennomført tilsyn ved to av barnehagene i kommunen, Lyngbakken og Sandøya. Tilsynet ble gjennomført av lokal barnehagemyndighet. Tema for tilsynet var inkluderende praksis og tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet til barn som trenger ekstra støtte (§ 2 tredje og fjerde ledd i barnehageloven og rammeplanens kapittel 7). Det ble ikke avdekket avvik og tilsynet er lukket.

Det har vært gjennomført tilsyn fra Arbeidstilsynet ved Tvedestrand barneskole. Tema for tilsynet var muskler og skjelettplager og emosjonelle belastninger. Det ble ikke avdekket avvik, men det ble gitt pålegg om å dokumentere gjennomføring av kursing i mestring av vold og trusler. Kursingen ble gjennomført i august 24. Avvikene er lukket og tilsynet er avsluttet.

Det ble varslet tilsyn ved Tvedestrand barneskole fra Statsforvalter med tema spesialundervisning. På grunn av nytt lovverk og etter nyere vurderinger ble dette tilsynet avlyst.

5 Velferd, psykisk helse og habilitering (230)

5.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

5.1.1 Økonomi

Årsberetning 2024 - Driftsrapport

Beskrivelse	Budsjett 2024	Reg budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik 2024
230 Velferd, psykisk helse og habilitering				
Inntekt	-114 643	-114 831	-127 730	12 899
Utgift	223 434	226 762	244 267	-17 505
Netto	108 791	111 931	116 537	-4 606

Sektor helse og mestring.

Samlet for sektoren er det et merforbruk på kr. 11,9 mill. Dette er en økning på ca. kr 2 mill. fra hva som ble meldt i 2.tertial. Dette inkluderer forventning om 2 mill. kr. innsparing i forbindelse med sammenslåing av to sektorer. Denne prosessen ble ikke satt i gang for fullt før 1/9-24 og sektoren klarte ikke denne innsparingen.

For tidligere sektor for helse, familie og rehabilitering er merforbruket på kr. 7,3 mill. og for tidligere velferd, psykisk helse og habilitering på kr. 4,6 mill.

Avviket kan blant annet forklares med økte kostnader på lisenser, leasing, medisinsk forbruksmateriell, tolketjenester, samt overliggenderdøgn på sykehuset pga. fullt på sykehjemmet. I tillegg ble det en merkostnad på interkommunale tjenester på 2 mill. kr.

Til sammen utgjør dette ca. 4,5 mill. kr.

Det er til sammen er det 5 avdelinger som går i balanse (dersom interkommunale tjenester og lisenser ikke regnes med) og 4 avdelinger som går med merforbruk. Merforbruket skyldes i hovedsak lønn/vikarer/overtid, men også manglende budsjett for helg- og helligdagstillegg på kr. 620 000,-.

Olav Sverres vei.

Avdelingen hadde et merforbruk på lønn på 3 millioner kroner i 2024.

Dette skyldes ekstremvær i januar 2024, skade i som var knyttet til en beboer der man over 1 periode januar -februar mnd. måtte sette inn 1-1 bemanning, noe som i denne perioden resulterte mye overtid. I oktober / november / desember ble det også satt inn ekstra personell til uønskete hendelser som var nødvendig. Manglende budsjett på helligdagstillegg ca. 620.000 og høyt sykefravær gjennom året har medført merforbruk. På inntektssiden var det budsjettert høyere enn faktisk inntekt fra ressurskrevende brukere.

Habilitering

Avdelingen har et merforbruk på ca kr. 970 000,-

Merforbruk lønn og sosiale utgifter samt sykelønnsrefusjoner er på ca 550.000 kroner inkludert overtidbruk.

Vi har merforbruk på fastlønn personal ca 150.000 kr grunnet innleie av dyrere personal i

tjenesten Base Distrikt.

Det ligger an til balanse for tjenesteområde dagtilbud TvePro, boveiledning og avlastning barn og unge. Merforbruket ses i sammenheng med enetiltak hvor det stilles kompetansekrav på terapeutnivå, og hvor innleie ikke kan begrenses etter Trafikklysmodellen.

Lyngmyrveien 49

Avdelingen har i sin helhet hatt et netto merforbruk på 1,08 mill. kroner.

Avdelingen får refusjon fra staten på utgifter til ressurskrevende tjenester og ved årsslutt var det merinntekt fra staten på ca. 1 mill. kroner enn hva som var lagt inn i regnskapet for 2024. Denne merinntekten var ikke kjent ved 2. tertial og forklarer da også endringen i merforbruket og at det er et mindre merforbruk enn hva som ble rapportert inn da.

Merforbruket forklares hovedsakelig i utbetaling av lønn. Grunnen for dette er bruk av vikarer ved fravær, faglige vurderinger og behov for eventuell ekstrabemannings som er gjort gjennom året for å kunne ha en forsvarlig drift.

I 2024 har mange stillinger vært vakante (ikke besatt) som har medført stort behov for og bruk av tilkallingsvikarer samt overtid. Det er å håpe at når det blir færre vakante stillinger så vil det kunne gi mer stabilitet, kontinuitet og mindre overtidbruk.

Psykisk helse og livsmestring har et mer forbruk på 100 000 kr.

I 2024 har kostnadene til husleie og til leasing av tjenestebiler blitt dyrere enn budsjettet

Begrunnelse er at det i 2023 ble rapportert feil på timer ressurskrevende tjenester som resulterte i at et tilbakebetalings krav på 600 000.

Tjenester til brukere med behov ressurskrevende tjeneste som var planlagt ble avsluttet februar 2024. Dette gir tap av inntekt som vist i budsjett.

Avdelingen har da redusert med 1,8 årsverk og redusert bruk av innleie og vikar slik at avdelingen har kunnet redusere ressursbruken tilsvarende tap av inntekter.

Det er noe besparelser ved å holde stillinger vakante.

Avdeling aktivitet og arbeid,

- Et netto mindreforbruk på kroner 600.000,-

På tross av et merforbruk på støttekontakter på ca. kroner 200.000,-, har avdelingen er mindreforbruk ved årsslutt.

Hovedforklaringer:

Det er innsparing på nettolønn på ca. 400.000,-

Det er kommet inn kroner 70.000 fra andre kommuner som er solgte plasser på Dalene gård. Det er kommet inn ca. 140.000 fra staten til Fritidsklubben. Merinntekter fra salg på kr. 50.000 hovedsakelig fra bingo på aktivitetsavdelingen og noe kiosksalg på Fritidsklubben.

Kommentarer fra de ulike tjenestene:

Dagtilbudene Dalene gård, Aktivitetsavdelingen, Huskestua, og Marthaloftet

- Et netto mindreforbruk ved årsslutt på kroner 440.000,-

Avdelingen har spart inn på lønn på en 40% stilling på Marthaloftet fra midten av mars 2024 og ut året. Lagt inn som forslag til kutt og vedtatt forslag til kutt for 2025.

Dalene gård har solgt plasser til annen kommune som har gitt en inntekt på kroner

70.000,-

Merinntekt fra annet salg på kroner 80.000,- i hovedsak fra kontantkasser på Aktivitetsavdelingen, bingo for eldre.

Arbeidsglede

- Et mindreforbruk ved årsslutt på kroner 170.000,-

Det er hovedsakelig innsparing på nettolønn.

Tiltaket har ikke vært i drift siden september 2024 grunnet ingen brukere i målgruppen. Personalet har dekket inn annet sykefravær i sektoren.

Aktivitet og arbeid prosjekter

Prosjekter i balanse.

Fritidsklubben

- Et mindreforbruk på kroner 200.000,-

Fritidsklubben har mottatt kroner 144.000 i prosjektmidler fra Bufdir, et prosjekt som går over 3 år. 2024 er år 2 av prosjektet. Pengene dekker lønn til økning i stilling. Tilskuddet var ikke budsjettert. I tillegg er det andre inntekter som også ikke var budsjettert. Derfor ble det mindreforbruk totalt sett. Det har også kommet inn kroner 30.000 fra Ungdom og Fritid til prosjekt "et varmt måltid" en gang i uken til ungdommen på Fritidsklubben. Solgt varer for kroner 30.000,- som er kiosksalg på Fritidsklubben.

Støttekontakter

- Et merforbruk på kroner 218.000.

Hovedsakelig økte lønnsutgifter. Innsatstrappa, økt fokus på å gi tjenester på lavere nivå.

5.1.2 Årsverk

Sektor Velferd, psykisk helse og habilitering (VPH) hadde budsjett på 141,6 årsverk.

Det er redusert med en sektorleder fra 1/9-24.

Aktivitet og arbeidstreningstilbudet hadde 6,73 årsverk ved utgangen av 2024:

Leder	0,9
Aktivitet og arbeid	4,03
Arbeidsglede	0,9
Fritidsklubben	0,9 (0,3 årsverk på prosjekt 1635 ut juni 2025.
Avdelingen brukte 6,23 årsverk ved utgangen av 2024.	

Lyngmyrveien 49

Totalt budsjettert års verk i avdelingen ved årsskiftet fra 2024 (21,71) var det samme som ved oppstart. Endringen på 0,6 kan være resultat av endringer i vakanser, permisjoner og faste stillinger. Årsverk i 2025 er 23,71, grunnet endringer i vedtakstimer i løpet av 2024 og en "flytstilling" som er medberegnet i årsverkene. Behovet for økningen er for å gi grunnet forsvarlige tjenester til de som bor i avdelingen.

Olav Sverres vei:

Man drifter 24,39 årsverk. Ny turnus er nå laget for neste år 2024 -2025 på 24.04 årsverk, men fra 01.10.2024 - 31.12. 2024 er det forventet et midlertidig økning på 1 årsverk pga vedtak rundt en bruker. Dette er det ikke budsjettert for.

Psykisk helse og livsmestring

I Psykisk helse hadde vi pr 1.1-2024 en årsverksramme på 18,4 med ledelsesressurs.

Pr 31.12-2024 er årsverk rammen redusert til 15,99 årsverk med avdelingsleder 0,5 årsverk. Dette tilsvarer reduksjoner som er begrunnet i økonomi rapport.

Årsverk Forsterket omsorg 31.12-2024 11,75 årsverk med ledelse 0,5 årsverk.

Økning på ca. 0,8 årsverk da vi har ansatt en helsefagarbeider i flyt stilling for å redusere bruk av vikar.

Habilitering har 27,19 årsverk.

5.1.3 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Tjeneste	Antall brukere	Antall brukere med vedtak
Dalene gård	58	9
Huskestua	15	15
Aktivitetsavdelingen	28	
Marthaloftet	17	
Arbeidsglede	7	
SUM Aktivitet og arbeid	125	24
Fritidsklubben	Snitt 20	
Støttekontakter	61	203 vedtakstimer
Frivillige		

Aktivitet og arbeidstrening

Frivillige: For tiden 3 aktive frivillig på aktivitetsavdelingen.

Dalene gård: I løpet av 2024 har det vært 58 deltagere innom gården. Dette er igjen, som i fjor, rekordhøyt antall. Vi hadde 16 nye søknader i løpet av året. Vi har et stort aldersspenn fra barneskolen til over pensjonistalder. I år har vi samarbeidet med barn/ungdomsskolen rundt 14 elever.

Gården har 9 personer med utviklingshemming som har rett på en aktiv og meningsfull hverdag i fellesskap med andre.

Vi har solgt fire plasser til annen kommune til elver fra barn/ungdomsskolen.

Dalene gård et et viktig og veletablert aktivitetstiltak for barn, eldre og funksjonshemmede som har behov for en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap med andre i henhold til helse og omsorgstjenesteloven.

Huskestua: Det har vært 15 brukere innom Huskestua i 2024. De fleste har vært med over lang tid og møter opp hver gang. Flertallet har plass to dager og trives godt i gruppa. Ved rekruttering av nye brukere ser vi at de bruker lang tid og kommer sent inn i tilbudet. De har da store oppfølgingsbehov. I løpet av 2024 har 6 fått langtidsplass. Vi har jevnlig samarbeidsmøter med hukommelsesteamet og et godt samarbeid med pårørende og hjemmesykepleien.

Aktivitetsavdelingen: Aktivitetsavdelingen har stort og stabilt oppmøte. Det lages aktivitetskalender med ulikt innhold som bingo, andakter, besøk fra barnehage, klessalg

og konserter. Sjøfør henter ut ifra kapasitet. Ut over antall brukere på 28, benytter 11 personer med demens tilbudet på aktivitetsavdelingen og 5 fra sykehjemsavdeling. I tillegg er det besøk av personer som er på avlastning i perioder. De skriver seg ikke inn i tilbudet.

Arbeidsglede: Målsettingen for prosjektet er å ivareta aktivitetsplikten for ungdommer i aldersgruppen 18 til 30 år som mottar sosialstønad.

Det har vært 7 personer innom Arbeidsglede i 2024, men ingen har vært i målgruppen. Fra midten av september og ut året har det ikke vært noen brukere i tiltaket. Nav bruker andre tiltak inn mot ungdom som har aktivitetsplikt. Ungdommene blir fulgt opp av Nav i forhold til ungdomsgarantien. Arbeidsglede har derfor ikke fått nye søknader fra Nav og tiltaket har ikke vært i virksomhet siden midten av september og ut året.

Fritidsklubben: Det er godt og stabilt oppmøte på Fritidsklubben, i snitt ca. 20-25 elver tre dager i uken. I 2024 har vi fått prosjektmidler fra ungdom og fritid til et varmt gratis måltid mat i uken. Dette har vært svært populært og det vil bli søkt om nye midler for 2025.

Marthaloftet: Det har vært 17 personer innom Marthaloftet i 2024. Tilbudet blir godt benyttet, og anses som svært viktig for personer som sliter med ulike psykiske utfordringer. Tilbakemelding fra brukerne er at Marthaloftet betyr trygghet og et godt sted å komme til, fast personalet, fellesskap og tilhørighet og at det er godt å vite at noen venter på meg og forventer noe av meg.

Redusert fra to til en dag mai 2024. Ikke erstattet ledig vakanse 0,4 årsverk grunnet ansettelsesstopp. Alle fått tilbud en dag.

Støttekontakter: Tjenesten støttekontakter blir sett på som tidlig innsats og et lavt tiltak i innsatstrappen. Det er en økning i søknad på støttekontakter, men utfordrende å rekruttere nye støttekontakter. I sektor for velferd, psykisk helse og habilitering er det 61 brukere som trenger støttekontakt enten i en overgangsfase eller i mange år fremover.

Psykisk helse og livsmestring

Tjenesteproduksjon: Antall brukere i tjenesten Psykisk hele og livsmestring totalt 31.12 2024 var 157 brukere med 266,56 tjeneste timer pr uke. Dette er en liten økning i antall brukere fra 2023 med 5 brukere, og er der en reduksjon i tjeneste timer pr uke på 83,41 timer. Dette har som årsak at vi ikke har tjenester til ressurskrevende tjenester som driftes av kommunene.

Vi har en BPA-ordning som har pr 31.12-2024 168 tjenestetimer pr uke. Denne driftes via kjøp av ekstern BPA leverandør.

Vedtak deles i to tjenester:

- PSY = tjenester som gis p.g.a psykisk uhelse.
- MIL = tjenester som gis grunnet uheldig rusmiddelbruk.

Antall brukere med tjenesten:

PSY 31.12 2024 var 106 brukere og disse hadde 184,16 tjeneste timer pr uke med enkelt vedtak.

Aldersfordelingen av disse: 30,4 % mellom 7 og 30 år, en reduksjon på fra 2023 med 1,1%. Årsak at ny tjeneste opprettet PSY barn og unge gir reduksjon ti vedtak, men ikke i tjeneste timer.

I 2024 var der 50,9 % i gruppen mellom 31 og 66 år som er en reduksjon i tjenestetimer med enkeltvedtak på 1,9%. Årsak mener vi er økt bruk av kurs og drop- in tilbud .

I 2024 var der 18,7 % i gruppen 67+ som er en økning med 3,1% fra 2023. Årsak at

gruppen brukere med behov for langvarige tjenester blir eldre med uendrede behov.

Kjønnsfordeling er 42 % menn og 58 % kvinner i 2024, som er en liten endring med litt flere menn og litt færre kvinner enn i 2023 som det også var fra 2022 til 2023.

Av dette ser vi at behovet for tjenestene fortsetter å øke til mennesker under 66 år og at andelen menn som melder behov også fortsetter å øke i 2024, selv med differensiering i tjeneste tilbud med mer lavterskel tilbud..

Der har mellom 01.01-24 og 31.12-24 blitt gitt vedtak til 60 nye brukere, og 19 tjenestevedtak er avsluttet. Det er avsluttet færre tjenester i 2024 enn i 2023 samtidig er det vedtatt tjenester noe færre tjenester som gir tjenester hvor vedtak gis. Dette skyldes økt fokus på lavterskel/mestringskurs og drop inn tilbud som er gjennomført i 2024.

Antall brukere med tjenesten MIL 31.12 2024 var 43 brukere og disse hadde 73,40 tjeneste stimer pr uke.

Aldersfordelingen av disse: 20% % mellom 7 og 30 åren økning på 1,6 5 fra 2022.

I 2023 var der 73,3 % mellom 31 og 66 år. mens det i 2022 var en nedgang i gruppen til 75,5% mellom 31 og 66 år og i 2021 var der 0,6 % i gruppen 67+. mens der i 2022 var en økning til 6.1% i gruppen 67+.

Kjønnsfordeling i 2021 var 63 % % menn og 37 % kvinner, i 2022 var kjønnsfordelingen 70,3% menn og 29,7% kvinner. Dette er forventet for tjenester til personer med rusmiddelproblematikk.

Det har mellom 01.01-24 og 31.12-24 blitt gitt vedtak til 18 nye brukere og avsluttet 5 tjeneste vedtak.

Dette viser at det i tjenesten er en stor aktivitet og at avdelingen jobber med mange med behov for tjenester i ulike grad.

Tjenester gitt uten vedtak: Ungdomskontakten er vårt lavterskel tilbud i skole og fritid til barn og unge. Tilgjengelig en dag i uken med 4 timer på ungdomstrinnet og hun er tilgjengelig for videregående ved behov. Hun har og i 2024 kontakt med ca 20 ungdommer her, samt at hun har hatt dialoger og samarbeid med kontaktlærere. hun deltar også på ressursteam ca 1 gang pr mnd ved ungdomskolen. Fra høst 2024 deltar hun også i ressursteam ved barneskolen og i barnehagene. Hun har deltatt på ungdomsklubben, men da ressursene der er økt fra 2023 har hun deltatt mindre i 2024 som ressurs inn i driften.

Det er ingen aktive ungdomskontrakter pr 31.12-24.. Men det er avsluttet en i løpet av året.

I den ambulerende tjenesten: Det er ingen oppfølging av gravide med rusmiddelproblem pr 31.12-24. Det har vært gjennomført 2 KIB kurs i 2024, Kurset blir gjennomført med 8 deltakere over 2,5 timers kursdager over 10 uker.

Vi har i hele 2024 hatt åpent t tilbud om drop-in ukentlig i Lyngmyrveien 39.. Dette er også blitt gjort kjent via hjemmesiden vår. Det har vært en del som oppsøker dette tilbudet om drop in, fra høsten 2023 ga vi via hjemmesiden ga tilbud om at om det var ønskelig kunne interesserte ringe og få time til Drop in. Det førte til en økning. Det blir ikke ført journal over dette lavterskel tilbudet, men der er mellom 1 og 4 henvendelse og besøk pr uke.

I sommerferien ga også ungdomskontakten tilbud om Drop in på tirsdager mellom klokken 10 og 14, annonsert via sosiale medier ved skole slutt før ferien. Det var liten etterspørsel etter tilbudet, men enkelte telefoner hvor råd og veiledning ble gitt.

Sammenhenger/kommentarer: Det er en stor tjeneste produksjon, Vi har flere nye vedtak

på tjenester enn vedtak avsluttet. Mest økning innenfor tjenesten Psykisk helse. Årsak til denne økningen faller sammen med at der de siste årene har vært økning i brukergruppen i kommunen. Dette har sammenheng med reduksjoner i antall døgnplasser i sykehus, og endrede arbeidsformer ved DPSene. De gir mer poliklinisk behandling enn tidligere. De definerer også sin praksis noe annerledes enn tidligere år. De utreder og behandler, og kommunen har fått ansvar for videre ivaretagelse av pasienter som er utredet og behandlet. Vi har pr 31.12-23 8 pasienter som er ivaretatt av kommunen og Fact team fra DPS. Av disse blir de fleste pr denne dag behandlet frivillig, men de har eller står i fare for å igjen motta vedtak på TUD(tvang uten døgn) dersom de ikke mottar den behandling de er tilbudt. Denne brukergruppen ville tidligere ha hatt tilbud om langvarige innleggelser i sykehus.

i 2023 har vi også fått ny nasjonalveileder for psykisk helsearbeid barn og unge som vi har startet å jobbe med internt i kommunenes tjenestetilbud for psykisk helse til barn og unge.

Lyngmyrveien 49:

Avdelingen jobbet i høsthalvåret for å stabilisere bemanningen så godt det har latt seg gjøre. I 2024 har det jobbet seg opp mange vakante stillinger/ledige vakter og det har vært behov for å få stabilitet og kontinuitet for både beboere og ansatte. Vedtakstimer har økt i løpet av året for å kunne gi forsvarlig tjenester til dem som bor i avdelingen. Det må beregnes bevegelse i vedtakstimer i løpet av et år i avdelingen. Dette vurderes ut ifra de som bor der sin hverdag og fungering. Alle leilighetene er i bruk/bebodd ved årsskiftet.

Habilitering:

Boveiledning: Boveiledertjenesten har 15 brukere i alder 16-55 år med behov for ulik grad av oppfølging praktisk bistand og opplæring og helsehjelp i eget hjem. Totalt vedtakstimer: 97 timer pr uke.

Base Distrikt: Kommunal bolig i distrikt med atskilt bruker- og personaldel. Oppfølging av praktisk bistand, opplæring og helsehjelp til voksen bruker med tett bemanning. Totalt 273 uketimer.

Dagtibud TvePro: TvePro dagtilbud har pr 31.8. 8 brukere over 18 år. I tjenesten serves også andre tjenester parallelt med tilbudet, som voksenopplæring, boveiledning og avlastningstilbud før og etter skole for elever i vgs. Snitt antall personer i oppmøte TvePro pr dag er 4. Enkelte brukere kan ikke muliggjøre seg annet arbeidstilbud, og er da avhengig av et kommunalt tilrettelagt dagtilbud. Behovet er derfor stabilt og varig. Totalt vedtakstimer: 139 pr uke.

BPA: Det er i VPH pr nå 2 brukere i slik ordning over 18 år. Dette er brukere med varig behov. Det har i lengre tid vært en økende interesse for denne formen for tjenesteorganisering, selv om andel brukere med tjenesten innen habilitering ikke har økt. Totalt 77,25 uketimer etter vedtak.

Avlastning: Det er 6 barn med oppfølging i kommunal avlastning institusjon. Avlastningstjenesten er den tjenesten som er mest uforutsigbar, og gjenspeiler pårørendes utfordringer med særlig tyngende omsorgsoppgaver. Her vil vi ha oppgang og nedgang i tjenestebehov, og tjenesten vil av den grunn ha variasjoner gjennom året. Vi ser at det er økende trend til behov blant barn i barneskole med utfordrende atferd, epilepsi og utviklingshemming. Totalt 97,5 uketimer etter vedtak. I tillegg får 4 brukere avlastning i private hjem.

Hjemmeoppfølging: Oppfølging og helsehjelp til barn i eget hjem. Totalt 105 uketimer, inkludert avlastning.

Omsorgsstønad: Pr 31.12. har vi 7 personer på omsorgsstønad tilsvarende 44 uketimer etter vedtak.

Bolig Olav Sverres vei

Det er i dag ingen store endringer i aktivitetsnivået i avdeling Olav Sverres vei hittil i år.

Antall brukere 12 med ulike funksjonsnedsettelse. De bor i egnene leiligheter med døgnbemanning.

Antall vedtakstimer 724,25 vedtakstimer i uken pr 31.08.2024. Dette er vedtakstimer som er gitt til 12 beboere i løpet av uken. Tjenesten har som mål og gi tjenester etter vedtak som hver enkelt bruker har, jobbe målrettet for at brukerne skal oppleve selvstendighet, mestring og få best mulig livskvalitet som er i tråd med sektorens visjon.

5.1.4 Sykefravær

Sykefravær	Sykefravær 2023	Sykefravær 2024	Endring
Korttid	2,3 %		
Langtid	12 %		
Sum fravær	14,4 %		

Det mangler sykefraværstall i tabellen for 2024 pga. omorganisering av sektoren.

Jevnt over er sykefraværet for høyt i sektoren.

Sykefravær følges opp og ulike tiltak forsøkes for at ansatte skal komme raskere tilbake på jobb. Det jobbes med arbeidsmiljø, opplæring, og konstruktiv organisering av arbeidet.

Det oppleves at årsaken til det høye sykefraværet er sammensatt og komplekst.

Lyngmyrveien 49

Sykefraværet i avdelingen er høyt i 2024. Det har vært fokus på å få ansatt i vakante stillinger der det er mulig for å skape mer stabilitet og kontinuitet både for de som bor i avdelingen og for de ansatte som er på jobb.

Psykisk helse og livsmestring

Korttidsfraværet er noe redusert fra i 2024.

Vi har jobbet med nærvær i 2024. Tiltak har vært i sektoren boller til alle avdelingene, påske godt til avdelingene. Sommer fest, julebord. Felles lunsjer av og til på fredagene.

Langtidsfraværet er også redusert i løpet av 2024.

Dette skyltes at ansatte har fått arbeidsevne tilbake eller at de har gått over til andre ytelser.

Noe av fraværet har vært begrunnet i arbeidssituasjon, med stort arbeidspress og utfordringer i miljøet. Dette har det vært jobbet med i 2024, i form av møter med alle ansatte og der har blitt laget en foreløpig plan for videre arbeide med forbedringer som møtene har avdekket i 2025.

Aktivitet og arbeid

Sykefraværet for 2024 har vært ca.10%. Det er forholdsvis få ansatte i avdelingen, så sykefravær slår fort ut på sykefraværprosenten.

5.1.5 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score	Forbedret svarprosent og like eller høyere score fra forrige undersøkelse	Ikke gjennomført
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	Undersøkelsen utsatt
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	9,0 %	14,4
	Sykefravær, korttid	1,8 %	2,3
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	-4,1%

Sykefraværet i 2024 Se kommentarer under punktet for sykefravær.

Det ble ikke gjennomført brukerundersøkelser i 2024. Dette er planlagt gjennomført i 2025.

Avviket på økonomisk merforbruk er høyere enn ønsket. Se kommentarer og forklaringer for budsjettavvik under punktet for økonomi. Det arbeides kontinuerlig med å få ned merforbruket.

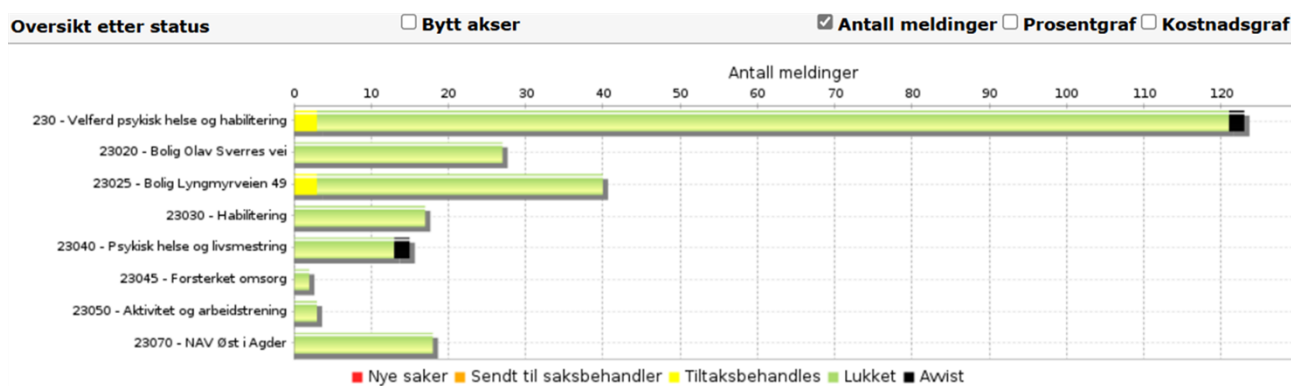
5.1.6 Fokusområder

Fokusområdene er ikke oppdatert etter sammenslåing av helsesektorene.

- Nærværarbeid og reduksjon i sykefraværet. Sykefraværet er litt redusert fra 2022 men målet er å klare en tydeligere reduksjon. Oppfølging av sykemeldte har fokus. Det er jobbet med opplæring for å trygge ansatte og i noen tilfeller er bedriftshelsetjenesten brukt som rådgiver. Det er arrangert arbeidsmiljøsamling med tema emosjonelle belastninger og arbeidslivets spilleregler med bedriftshelsetjenesten og kommunepsykologen. Nærværarbeid og reduksjon i sykefraværet vil fortsatt ha fokus i 2024.
- Oppnå målsetning i samarbeids- og vertskommuneavtalen NAV øst i Agder med bedre kostnads- effektivitet for kommunene og samfunnet som helhet. Dette er et omfattende arbeid som fortsetter i 2024.
- Forankring av innsatstrappa og bærekraftige tjenester til innbyggerne. Innsatstrappa brukes ved tildeling av tjenester. Det må jobbes videre med forankring og kommunikasjon til innbyggere og også sterkere forankring hos ansatte.

5.1.7 Helse, miljø og sikkerhet

Samlet oversikt over HMS-avvik i tidligere VPH.

Olav Sverres vei

Det har blitt avholdt medarbeidersamtaler i 2024 , dette vil være fokus på i 2025. Medarbeider samtalene rapporteres i dossier.

Oversikt HMS -Oversikt HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler

Totalt meldt inn HMS avvik : 24

Lav alvorlighetsgrad : 4, Middels alvorlighetsgrad 20, Høy alvorlighetsgrad : 0

Avholdt Øvelser : Brannøvelser ble gjennomført i april mnd. 2024 og TMV i mai og Desember 2024

Opplæring av vikarer gjennom hele året og rundt ferieavvikling for sommeren.

Opplæring i dossier, kurs i gode journaler i profil.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging: Dette er gjennomført i 2024

Kompetansehevingstiltak: 2 stk i avdelingen har gjennomført videreutdanning i velfredsteknologi i mai mnd. 2024

Aktivitet og arbeidstrening

Ikke avholdt medarbeidersamtaler (hadde i fjor)

En HMS melding på Fritidsklubben

Vernerunde avholdt på Dalene gård januar 24.

Avholdt brannøvelse på Dalene gård i desember mnd.

Ansatte har deltatt på oppfriskning førstehjelp, brann og slukkeøvelse og tre har deltatt på TMV opplæring.

Lyngmyrveien 49

Avdelingen hadde i løpet av 2024 flere avviksmeldinger i QM+ og da også HMS-meldinger. Det er da også avviksmeldinger knyttet til atferd fra beboere/vold mot personal.

Det var tilbud om TMV-kurs for ansatte med praktisk gjennomføring ble høsten 2024.

Brannvernøvelse med teoretisk og praktisk del - dette er ikke gjennomført på høsten. Vet ikke om det ble gjort på våren.

I 2024 startet tre ansatte på "Mitt livs ABC" og ansatte og vikarer har fått tildelt fagpakker for gjennomgang/utføre kurs.

Psykisk helse og Livsmestring

Medarbeidersamtaler er avholdt i 2024.

Avvik rapportert i 2024 i HMS avvikssystemet QM+

Det er registrert 98 avvik i løpet av året i rapport alle skjemaer-Disse avvikene er gjennomgått og lukket sammen med verneombud etter vernerunde.

Det er ikke registrert fysiske personskader, men oppgitt i avvikene om trusler trakassering og vold at dette medfører økt psykisk belastning hos tjenesteyterne. Hovedvekt av disse av avvikene er lokalisert til omsorgsboligene i Lyngmyrveien 39 og 41.

Et tiltak er at i tjenesten gjennomføres at personale gir tjenester til brukere i par, slik at en tjenesteyter ikke er alene i å gi tjenester til personer med utfordrende atferd.

Politianmeldelser i 2024 er gjennomført ved behov,

Brannøvelse gjennomført for alle ansatte, ikke dem som var i ulike permisjoner i 2024.

Vernerunde gjennomført i avdelingen i 2024 og det gjennomført oppfølging etter vernerunden også,

TMV kurs er gjennomført fr ansatte i 2024.,

Forsterket omsorg:

Tilsyn. Det har vært gjennomført etter avtale om dom til tvungen omsorg to tilsyn av kontroll kommisjonen ved St.Olavs hospital avdeling for Sentral fagenhet for tvungen omsorg i Trondhjem.

Det har ikke kommet frem avvik i hvordan tjenesten gis til omsorgsdømte i tiltaket Forsterket omsorg.

6 Helse, familie og rehabilitering (240)

6.1 Sektorenes rapporter

Tjenesteområder

6.1.1 Økonomi

Årsberetning 2024 - Driftsrapport

Beskrivelse	Budsjett 2024	Reg budsjett 2024	Regnskap 2024	Avvik 2024
240 Helse, familie og rehabilitering				
Inntekt	-26 473	-26 938	-37 722	10 784
Utgift	180 321	186 807	204 922	-18 115
Netto	153 848	159 869	167 200	-7 331

Sektor helse og mestring.

Samlet for sektoren er det et merforbruk på kr. 11,9 mill. Dette er en økning på ca kr 2 mill. fra hva som ble meldt i 2.tertial. Dette inkluderer forventning om 2 mill. kr. innsparing i forbindelse med sammenslåing av to sektorer. Denne prosessen ble ikke satt i gang for fullt før 1/9-24 og sektoren klarte ikke denne innsparingen.

For tidligere sektor for helse, familie og rehabilitering er merforbruket på kr. 7,3 mill og for tidligere velferd, psykisk helse og habilitering på kr. 4,6 mill.

Avviket kan blant annet forklares med økte kostnader på lisenser, leasing, medisinsk forbruksmateriell, tolketjenester, samt overliggenderdøgn på sykehuset p.g.a. fullt på sykehjemmet. I tillegg ble det en merkostnad på interkommunale tjenester på 2 mill. kr.

Til sammen utgjør dette ca 4,5 mill. kr.

Det er til sammen er det 5 avdelinger som går i balanse (dersom interkommunale tjenester og lisenser ikke regnes med) og 4 avdelinger som går med merforbruk. Merforbruket skyldes i hovedsak lønn/vikarer/overtid, men også manglende budsjett for helg- og helldagstillegg på kr. 620 000,-.

Avdeling for tildeling og rehabilitering

Budsjett for lisenser og kjøp av helse/velferdsteknologi for begge helsesektorer er lagt til avdelingen. Gevinster ved bruk av teknologi som erstatter tjenesteproduksjon i tjenesteområder på sykehjem, hjemmetjenesten, habilitering etc. vil tilkomme disse avdelingene i deres budsjett. Kostnader til lisenser knyttet til bruk av teknologi har økt i 2024 i takt med prisøkning for øvrig. På lisenser knyttet til drift av flere typer helse/velferdsteknologi har sektoren i 2024 et merforbruk på 400 000.

Sektoren har et merforbruk på utskrivningsklare pasienter fra sykehus på kr. 122 000,-. Det er lavt budsjett på denne posten i utgangspunktet. Dette skyldes stort behov for langtidsplasser på sykehjem, og det har derfor vært utfordrende å ha plasser til korttidsopphold i institusjon. Korttidsopphold har i stor grad vært ivarett på hybelavdelingen på Strannasenteret, med bemanning fra hjemmesykepleien. Det har også vært utfordringer i forhold til fravær og det å ha nok kompetent helsepersonell på jobb for å kunne ta imot og ivareta utskrivningsklare pasienter. Avveining i forhold til kostnad ved

innleie og kost pr. døgn har blitt vurdert gjennom året.

Kommunal øyeblikkelig (KØH) hjelp har en høyere regning enn forutsatt i budsjett for 2024 på kr.140 000,-.

Justering av driftshjemler for privatpraktiserende fysioterapeuter er 01.07 årlig som et resultat av takstforhandlinger mellom Norsk Fysioterapeutforbund og KS. Nivå på økning av driftstilskudd er utfordrende å budsjettere for, da resultat av forhandlinger er uviss. For 2024 vises et merforbruk på 100 000.

Støttekontakt viser et merforbruk på 50 000. Det er utfordrende med å budsjettere, da det er uvisst til enhver tid å vite hvor mange søknader om støttekontakt som innvilges. Det samme gjelder for kilometergodtgjørelse.

Avdelingen har en innsparing på lønn pga. vakanser/sykefravær på 700 000.

Hjemmebaserte tjenester

Natt: Det er et merforbruk på natt for hjemmetjenesten og sykehjemmet med til sammen kr. 1,6 mill. Dette skyldes forsterkninger i forbindelse med ressurskrevende brukere i begynnelsen av året, bruk av vikarbyrå i sommeravviklingen, samt høyt sykefravær.

Det har vært høy aktivitet i hjemmebaserte tjenester i 2024. P.g.a. fullt på sykehjemmet har hjemmetjenesten bemannet opp for å håndtere korttidsplasser på hybelavdelingen. Dette har medført i snitt 2-3 årsverk som det ikke er budsjettet for. I tillegg har det vært høyt sykefravær som har medført vikarutgifter og overtid.

Sykehjemmet

Sykehjemmet går tilnærmet i balanse. Dette til tross krav om inntjening på gjesteplass på kr. 400 000,- som ikke har vært mulig pga fullt belegg, budsjettet med sykelønnsrefusjon som ikke er innfridd på kjøkkenet på kr. 350 000,- , bruk av vikarbyrå i sommeravviklingen samt merkostnader på matvarer på ca kr. 700 000,- . Sykehjemmet har betydelig merinntekter på brukerbetalinger pga mange langtidspasienter.

Avdeling helse og familie.

Merforbruket ved årsslutt forklares slik: Interkommunale tjenester; barneverntjeneste og legevaktsamarbeidet hadde ikke meldt inn estimert merforbruk og var derfor ikke kjent for året pr. 2. tertial. Totalt var det for disse to tjenestene ett merforbruk i 2024 på kr. 2 000 000,-. Dette merforbruket er utenfor avdelingens kontroll.

Pr. 2. tertial ble det rapportert et merforbruk ved årsslutt i 2024 på kr. 950 000 ut i fra kjent informasjon på det tidspunktet. Dette forklares hovedsakelig ved at utgifter til vikarlege fra vikarbyrå. Dette merforbruket ble på kr. 610 000,- ved årsslutt, Inntektene til fastlegene ble mer enn hva som var lagt inn i regnskapet. Avdelingen har hatt merutgifter knyttet til drift, særlig knyttet til lisenser, tolk, forbruksvarer som er nødvendige i tjenesteutøvelsen. Imidlertid er det innsparinger blant annet på blant annet vakanser og noe mer inntekter enn i regnskapet samt stram styring på de driftsutgifter som har kunne begrenses.

6.1.2 Årsverk

Sektor Helse, familie og rehabilitering (HFR) hadde budsjett på 149,41 årsverk.

Samlet for sektoren

Sektoren har redusert med ett årsverk fra to til en sektorleder med virkning fra 1/9-24

Samlet sett ligger sektoren under budsjetterte årsverk. Årsverk varierer varierer noe i forhold til aktivitet og prosjekter samt vakante stillinger.

Det er økt grunnbemanning på sykehjemmet fra 1/9-24 på hverdager.

Sektoren har flere vakante stillinger. Det er et mål å få ansatt i alle stillingene, men rekrutteringen av helsepersonell er meget krevende for tiden. Vakante stillinger medfører økt grad av vikarer og også overtid.

Helse og familie

Årsverkene i avdelingen var lik ved årsslutt som planen var i starten av året.

Tjenna legekantor økte med 0,4 årsverk til fastlege fra 1.11.2024

Helsestasjonen fikk tilskudd fra helserektoratet i 2024. Sommeren 2024 lykkes det med å få ansatt i prosjektstilling.

6.1.3 Nøkkeltall - aktivitetsnivå i tjenestene

Sektor for helse og familie

Omstillingsprosessen.

Arbeidet med sammenslåing av to sektorer startet offisielt 1/5-24, men første møte i arbeidsgruppen var 27/5. Siden dette har det vært møter med ansatte i hver avdeling, møte med pårørende samt individuelle samtaler. I tillegg har arbeidsgruppen hatt møter med utvalgte kommunestyrerepresentanter. Fra 1/9 var det ledet av en sektorleder. Nytt organisering starter opp 1/1-25.

Avdeling for tildeling og rehabilitering (2025: enhet for koordinering og rehabilitering)

2024 har vært utfordrende mht. drift av av tjenester og oppgaver i avdelingen grunnet fravær og vansker med å rekruttere fagpersoner med rett kompetanse i vikariater.

Fysio./ergoterapitjenesten og hjelpemiddelformidling

I forhold til at Innbyggere i Tvedestrand Kommune skal kunne bo hjemme lengst mulig, er det merkbart økende pågang av behov i forbindelse med tilrettelegging av boliger og vurderinger og søknader om hjelpemidler. Det gjøres til enhver tid strenge prioriteringer, og det er ventetid på å få i gang nye saker. Lavterskel trening i grupper som forebyggende og helsefremmende tiltak lavt i innsatstrappen er grupper som etterspørres av kommunens innbyggere Det er til enhver tid ventelister på deltakelse i disse. Vikariat med oppgaver fysioterapi til barn og unge har vært spesielt vanskelig å rekruttere og beholde.

Tallmateriell fra NAV Hjelpemiddelsentral er ikke ferdig utarbeidet pr. 18.03.25

Frisklivsentral

Det har vært et interkommunalt samarbeid med kommunene Gjerstad og Risør rundt å arrangere lærings og mestringskurs i regi av Frisklivssentralen.

Innsatsteam/ hverdagsrehabilitering

Innsatsteamet er en viktig ressurs for målrettet bl. annet kunne å ta imot utskrivningsklare pasienter med funksjonsfall fra sykehus, eller for å sikre overganger og pasientforløp mellom blant annet mellom sykehjem og hjem og hjem til omsorgsbolig. Spørsmål om

«hva som er viktig for den enkelte» er utgangspunkt for tiltak som er trening, trygging og tilrettelegging. Teamet har gitt tjenester til 71 brukere, men de fleste av disse har hatt innsats fra teamet flere ganger igjennom året.

Helse/velferdsteknologi

Strategisk rammeplan

I 2024 ble strategisk rammeplan for helseteknologi revidert, og en ny utgave som dekker 2024-2027 inneholder årshjul, interessentanalyse og kanskje viktigst, en oppdatert handlingsplan. Styringsgruppa har vedtatt at handlingsplanen skal revideres årlig, noe som gjør at vi har klare prioriteringer for det kommende arbeidet.

Sektoren har også satt nytt fokus på Helhetlig tjenestemodell, som ble utviklet i 2020. Den beskriver alle kommunens oppgaver knyttet til drift og videre utvikling av løsningene, ressursene og utstyret.

Eksisterende løsninger

Sektoren har flere ulike teknologier i drift, inkludert felles kommunalt responscenter, trygghetsalarm, kameratilsyn, ulike sensorer, elektroniske medisindispensere samt lokalisering/sporing. Det er generelt er det høy oppetid og stabil drift på alle løsningene. Utstyret verifiseres teknisk og tilpasses til vår lokale organisasjon og den enkelte bruker. Fra høsten 2024 har vi ny rammeavtale med Tellu AS om drift og levering, og med Kristiansand kommune som vertskommune i Agdersamarbeidet, om helseteknologi.

Informasjon, opplæring og dokumentasjon

Brukerveiledninger tilpasset vår lokale bruk er samlet i kommunens kvalitetssystem, og kommunens nettsider er oppdatert med beskrivelser av muligheter og hvordan man som innbygger kan søke støtte og ulike løsninger.

Tildelingskontoret er sentrale i vurderingene av hvilke løsninger den enkelte kan få støtte til.

Det gis løpende små kurs i de ulike avdelinger om mulighetene ved helseteknologi, og årlig bidrar vi i kommunens Åpen dag med fokus på teknologi og muligheten til å bo lengre hjemme.

Digital hjemmeoppfølging

DHO – digital hjemmeoppfølging er i utgangspunktet et svært godt og fleksibelt tilbud for hjemmeboende pasienter som er i behov av helseoppfølging, og hvor de selv er i stand til å foreta og sende inn egenmålinger. I sektoren er det tre personer som får denne type oppfølging via TMS, Telemedisinsk sentral i Arendal, to av disse har ingen andre tjenester, mens den ene har elektronisk medisineringsstøtte i tillegg. Samfunnsmessige er det svært gunstig og besparende å bruke denne løsningen. Pasientene opplever også selvstendighet og har bedre kontroll over sykdom og helseplager ved bruk av denne løsningen. Målet er å unngå innleggelse i sykehus og forebygge behov for kommunale tjenester. Utfordringen er at gevinstene kommer ikke på samme sted som utgiftene tas fra – kommunen må betale for denne løsningen og sykehuset/spesialisthelsetjenesten, fastlege og pasienten får gevinstene. Det er også svært utfordrende, om ikke nær sagt umulig å vite om disse pasientene hadde vært i behov av kommunale tjenester og i så fall i hvilket omfang, om de ikke hadde hatt DHO.

NYBY: Sektoren har inviterte til to arrangementer beregnet for frivillige her på Strannasenteret. Uformell lunsj ble arrangert i februar – med 7 deltakere, mens invitasjonen om en liten omvisning på Strannasenteret gjorde at 4 personer kom og var med på dette.

- Nyby har 108 medlemmer
- Det ble opprettet 63 forespørsler – hvor 19 av disse ble løst med avtaler med frivillige, dette utgjør 30%
- Opplever det noe utfordrende å få frivillige til å ville ta oppdrag, noe som fører til nedadgående motivasjon hos ansatte i forhold til å legge ut mulige oppdrag. Slik Nyby brukes i dag bør det vurderes kost-nytt og evaluere om dette treffer som tiltenkt.

Innsatstrappen:

Den lokale, tverrsektorielle arbeidsgruppen har gjennomført 9 møter i 2024.

Gruppens medlemmer opplever det fruktbart og nyttig å kunne treffes og skape relasjoner på tvers. Arbeidet har bestått i å skape en felles forståelse omkring hensikt med, bruk av og kommunikasjon av Innsatstrappa. Arbeidsgruppa består av medlemmer fra prosjektgruppa, og ansatte som har mindre kjennskap til dette arbeidet fra tidligere. Denne sammensetningen har vært nyttig for å imøtekomme behovet for en formidling av Innsatstrappa til både politikere, ansatte og befolkningen. Vi har også sett nytte av arbeidsformen og sammensetningen i å drøfte samhandling på tvers av sektorer. Sektoren er i gang med å sammenfatte et dokument/presentasjon som vil kunne være overordnet den mer tilpassede kommunikasjonen på et senere tidspunkt.

Planen videre vil være å følge Østre Agder samarbeidet, og der dra nytte av erfaringer som er gjøres i forbindelse med bruk av og kommunikasjon om Innsatstrappa.

Arbeidsgruppa har også foreslått å ha jevnlig kronikker i lokalavisa både med fokus på tilrettelegginger/tilbud fra kommunen og råd/muligheter den enkelte har for å gjøre fremtidsrettede tilpasninger.

Tildelingskontor - saksbehandling: Som et resultat av omstilling ble saksbehandling av tjenester etter helse og omsorgstjenesteloven fra 01.09.2024 m.m. samlet i ett felles Tildelingskontor. Arbeidsgruppen med utspring i omstillingen har har svart opp mandat fra kommunalsjef, og identifisert punkter på systemnivå som det skal jobbes videre med. Høst 2024 har det vært et systemarbeid og samlokalisering av saksbehandlere. Arbeidet pågår ut over i 2025.

Fra høsten 24 har Tildelingskontoret jobbet aktivt med å synliggjøre at det jobbes etter Innsatstrappen med fokus på arbeid med å knytte sammen tjenester, registrering i kommunalt pasient- og brukerregister og innsatstrappen inn i sektorens vedtak om tjenester.

Tildelingskontoret har startet på et systematisk arbeid med internkontroll. Dette også for at vedtak og tjenester henger sammen. Internkontrollen innebærer også å få totaloversikt over den samlede sektorens søknader og meldt behov for tjenester, samt registrering av tjenestekoder og vedtaksmaler.

Pårørendeskole demens/demenskoordinator

Pårørendeskole ble i 2024 gjennomført i samarbeid med Vegårshei Kommune.

Pårørendeskole arrangeres av kommunens demenskoordinator og skal bidra til at pårørende får støtte gjennom tilpasset opplæring, veiledning og rådgivning. Opplegget er utviklet av Nasjonalt senter for Aldring og helse som et opplærings- og veiledningstilbud til pårørende, som tilbys både til pårørende/andre nærstående. Felles for tilbudene er at de skal gi pårørende kunnskap til å mestre situasjonen og utfordringer som pårørende, og fylle pårørenderollen. Da kan for eksempel ulike demenssykdommer, symptomer, forløp, behandling og tjenestetilbud være nyttig å få kunnskap om. Pårørendeskolen arrangeres 2 ganger pr. år., og i 2024 med deltakere både fra Tvedestrand og Vegårshei.

Hjemmebaserte tjenester, omsorgsboliger og sykehjem.

Det har vært høy aktivitet hele året i tjenestene. Sykehjemmet har vært fullt og de fleste plassene er fylt opp med langtidspasienter. Korttidspasienter har i hovedsak blitt håndtert av hjemmetjenesten og har variert fra 3 til 11 pasienter.

Hjemmehjelp/praktisk bistand har blitt redusert.

Det er fullt belegg i omsorgsboligene.

Hjemmetjenester			
Tjeneste	Tjenestetimer		
	Resultat i snitt 2023	Forventet resultat i snitt 2024	Resultat 2024
Hjemmesykepleie	ca 750	810	725
Hjemmehjelp	ca 95	110	81

Sykehjem og omsorgsboliger			
	Mål tall 2024	Gjennomsnittlig belegg 2.tertial	Gjennomsnittlig belegg 2024
Sykehjem	98	100	101,15
Omsorgsboliger	98	98	98

Avdeling helse og familie

Helsestasjonen fikk i 2024 tilskuddsmidler fra helsedirektoratet som ga mulighet for å ansette i helsesykepleier i prosjektstilling fram til nyttår.

Helsestasjonen har ansvar for kartleggingssamtaler til flyktninger og har hatt det i flere år. Økt antall flyktninger som bosettes i kommunen medfører betydelig merarbeid for helsestasjonen. Dette er ikke primæroppgaver til helsestasjonen og er et arbeid som også kan gjøres av andre tjenester. Over flere år er det meldt fra om at det er riktig og nødvendig med ressursøkning i helsestasjonen i samsvar med økning av antall flyktninger som bosettes.

Tjenna Legekontor økte fastlegekapasiteten med 0,4 årsverk når ny fastlege begynte 1.11.2025.

6.1.4 Sykefravær

Sykefravær	Sykefravær 2023	Sykefravær 2024	Endring
Korttid	2,8 %	2,7 %	-0,1 %
Langtid	9,4 %	11,8 %	2,3 %
Sum fravær	12,3 %	14,5 %	2,2 %

Sykefraværet i sektoren er fremdeles for høyt i alle avdelinger. Noe av langtidsfraværet skyldes planlagt behandling og rehabilitering.

Det arbeides kontinuerlig med å få ned fraværet i samarbeid med HR-avdelingen og NAV, blant annet ved tett oppfølging av sykmeldte og å prøve å finne annen type stilling dersom det er aktuelt.

Ulike tiltak forsøkes for at ansatte skal komme raskere tilbake på jobb. Det jobbes med

arbeidsmiljø, opplæring, og konstruktiv organisering av arbeidet.

Det oppleves at årsaken til det høye sykefraværet er sammensatt og komplekst.

6.1.5 Målekart

Fokusområder	Indikator	Mål	Resultat
Brukere	Brukerundersøkelse, score		Ikke gjennomført
Medarbeidere	Medarbeiderundersøkelse, score	4,2	Planlagt gjennomført vår 2025
	Medarbeiderundersøkelse, svarprosent	60 %	
	Sykefravær, totalt	8,0 %	14,5
	Sykefravær, korttid	1,8 %	2,7
Økonomi	Budsjettavvik	+/- 0,5%	-4,6 %

Det er ikke gjennomført brukerundersøkelser i 2024 og heller ikke medarbeiderundersøkelser. det er planlagt medarbeiderundersøkelser for hele kommunen våren 2025.

Sykefraværet har økt i 2024. Korttidsfraværet er noen lunde stabilt, men langtidsfraværet har økt.

Merforbruket er større enn ønsket. Sektoren har tjenester som er uforutsigbare og dette påvirker resultatet. Se for øvrig forklaring under punktet økonomi.

6.1.6 Fokusområder

- **Bærekraftig utvikling - innsatstrappen;** Sektoren har kontinuerlig fokus på mestring, forebygging og tverrfaglighet, og å gi tjenester på lavest mulig omsorgsnivå.
- **Rekruttering/heltidskultur:** Det arbeides kontinuerlig med økning av deltidsstillinger. Det arbeides kontinuerlig med arbeidsmiljøet. Sektoren vil også ha fokus på oppgavefordeling og spissing av kompetanse i de forskjellige faggrupper.
- **Styrking av grunnbemanning på sykehjemmet:** Sektoren startet opp med økt grunnbemanning på sykehjemmet fra 1/9 i hverdager.
- **Anskaffelse og implementering av velferdsteknologi samt digitalisering av tjenesten. Faglighet og fleksibilitet og best mulig utnyttelse av ressurser:** Sektoren arbeider kontinuerlig med fokus på velferdsteknologi.
- **Tverrfaglig samarbeid med kommunens enheter og tjenester som ivaretar tjenester til barn, unge og familier** – Sektoren skal videre med å utvikle og implementere kommunens systematisk samhandling modell (BTS) i samsvar med oppvekstreformen og forebyggende plan for barn og unge samt aktuelle lovkrav slik at barna får trygge og gode tjenester.

6.1.7 Helse, miljø og sikkerhet

Samlet oversikt over HMS-avvik i tidligere HFR:

Ansatte oppfordres til å skrive avvik både på HMS-område og kvalitetsavvik.

Sykehjemmet/hjemmebaserte tjenester

Avholdte medarbeidersamtaler: Pga omstillingsprosessen ble det kun gjennomført samtaler med de ansatte som ønsket dette. Gjennomført seniorsamtaler og prøvetidssamtaler.

Faste møter med tillitsvalgte og verneombud x 1 pr mnd. I tillegg til egne møter ved behov.

Oversikt HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler:

Sykehjemmet: Avd 1; 14, Avd 2; 12, Avd 3; 13

- Tilsyn fra arbeidstilsynet ift muskel og skjelettplager, samt vold og trusler ble gjennomført nov 24.

Avholdte øvelser:

- faste brannrunder med vaktmester x 1 pr mnd for nyansatte, og for ansatte x 1 pr år
- evakueringsøvelse med brannvesenet sept 24

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging:

- elektronisk vernerunde skjema ift fysisk arbeidsmiljø sendt ut til alle ansatte på sykehjemmet mai 24. Skjemaet var åpent for besvarelse fra 14.05.24 - 31.05.24.
- skulle hatt vernerunde ift arbeidsmiljø høsten 2024, men denne måtte utsettes.

Kompetansehevingstiltak

- TMV nyansatte
- Månedlige kurs i forflytning
- Flere ansatte har gått på grunnutdanning, videreutdanning samt ABC- kurs. Det er kompetansehevende tiltak med støtte fra Statsforvalteren.

Helse og familie:

Avholdte medarbeidersamtaler - Alle ansatte har fikk tilbud om medarbeidersamtaler. Noen få har valgt å ikke benytte seg av tilbudet. Det er også mulighet for samtaler med nærmeste leder gjennom hele året. Dette er en mulighet ansatte benytter seg av og da også de ansatte som ikke har benyttet seg av "ordinær medarbeidersamtale".

Oversikt HMS-avvik, registrerte skader/ulykker/vold/trusler - Det har vært avviksmeldinger i

avvikssystemet qm+, både knyttet til drift og HMS.

Avholdte øvelser - I 2024 ble det ikke gjennomført brannøvelse tjenestene det er en plan for å få gjennomført det våren/høsten 2025.

Oppsummering av avholdt vernerunde, samt oppfølging - Det ble avholdt vernerunde både på helsestasjonen og Tjenna Legekontor. Det er gjennomført tiltak vedrørende det som ble meldt inn.

Det er særlig utfordringer knyttet til bygget til legekontoret i Søsterdalen. Dette gjelder både innvendig og utvendig. I etterkant av vernerunder på Tjenna Legekontor i 2024 og tidligere år og driftsbehov er det besluttet at legekontoret skal utvides og bruke mer av ledige lokaler i bygget de nå har legekontoret i. Arbeidet med å ferdigstille tegninger ble startet på forsommeren og ble ferdigstilt på nyåret 2025. Det er kommunens bygg avdeling som har vært og er ansvarlig for denne prosessen.

